

တရားရပို့.

မိမိ မိမိတို့ရဲ့

ဆရာသမားတွေထံမှ

ရထားတဲ့နည်းတွေနဲ့.

အားထုတ်လိုက်ကြပါ။

နိဗ္ဗာန်အဓိပ္ပါယ်ကိုသိပြီး

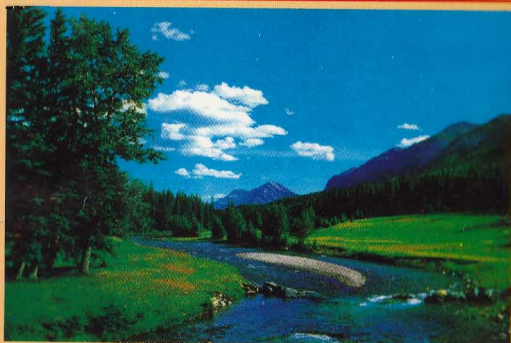
နိဗ္ဗာန်ရဖို့ဆိုရင်

ဒီတရားစာအုပ်က

အထောက်အကူ

ပြုပါလိမ့်မယ်။

တရားဘယ်လို အားထုတ်မလဲ



ဓမ္မဒူတဆရာတော်ကြီး
တပည့်
ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

ဓမ္မဒူတာ အရှင်ဆေကိန္ဒ

၏

တရားဘယ်လို အားထုတ်ရမလဲ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်
တိုးတက်စည်ပင် ပြန့်ပွားစေရန်
ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ ဆရာ
တော်၏ ဆောင်ရွက်နေသော
သာသနာပြုလုပ် ငန်းရပ်များ
အတွက် ဤ 'တရား ဘယ်လို
အားထုတ်ရမလဲ' ကျမ်းစာအုပ်ကို
ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်း၊ အမှတ် (၈)၊
ဝက်ဘာလမ်းသွယ် နေ -
ဒေါ်ရီ ရီဝေ၊ ဒေါ်နွယ်နီစိန်တို့က
ဓမ္မဒါနအဖြစ် အုပ်ရေ (၁၀၀၀)
မတည် လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။

ပုံနှိပ်မှုတမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက် ● ၅၂၆ / ၂၀၀၃ (၁၀)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် ● ၇၅၅ / ၂၀၀၃ (၁၂)

အုပ်ရေ ● ၁၀၀၀

တန်ဖိုး ● ဓမ္မဒါန

ပုံနှိပ်သူ ● ဒေါ်ကျင်လှိုင် (မြ - ၀၃၂၄၉)

ကျော့အောင်အောင်ဆက်

(၇၈)၊ ၄၄-လမ်း၊

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ ● ဦးကျော်ဟင်း (၀၉၁၀)

ယုံကြည်ချက်စာပေ

အမှတ် (၁၁၁)၊ ၃၃-လမ်း၊

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အကျဉ်းအားဖြင့်

ဤ ‘တရားဘယ်လို အားထုတ်ရမလဲ’ ဟူသော တရားစာအုပ်သည် (၁၀) ရက်တရားစခန်းတစ်ခုအတွင်း၌ (၆)ရက်မြောက်နေ့ ဟောထားသော တရားတော် ဖြစ်ပါသည်။

ပထမ (၅)ရက်အတွင်း ဟောထားသော တရားအစဉ်တို့ကိုလည်း ရှေးဦးစွာ သိထားလျှင် သာလွန်၍ ကောင်းလှပါသည်။

ပထမနေ့၌ ယောဂီများကို မိမိတို့ အားထုတ်နေကြ ကမ္မဋ္ဌာန်းအတိုင်း အားထုတ်ခွင့် ပြုထားပါသည်။

ဒုတိယနေ့၌လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် တရားအားမထုတ်ဘူးသေးသော ယောဂီအသစ်များအတွက် တရားအလုပ်ဟူသည် ‘စိတ်အလုပ် အဓိကဖြစ်ကြောင်း’ နားလည်အောင်

ပြောပေးပါသည်။ နောက်ရက်များ၌ ‘ဘာဝနာ
သည် စိတ်အလုပ်သာ’ဟု နားလည်လာသော
အခါ စိတ်နှင့်အာရုံတို့ မတူကွဲပြားပုံကို ပြောပေး
ပါသည်။

အာရုံကလည်း ပညတ်အာရုံ ပရမတ်အာရုံ
အားဖြင့် ရှိကြောင်း ရှင်လင်းပြောပြပေးပါသည်။

အာရုံကလည်း အာရုံအလုပ် လုပ်နေပုံ၊ စိတ်
ကလည်း စိတ်အလုပ် လုပ်နေပုံများကို ပြောပေး
ပါသည်။

စိတ်အလုပ် ဟူရာ၌ စိတ်ကို မှီတွယ်၍
စိတ်ကို ခြယ်လှယ်နေသော ဓာတ်ကောင်း ဓာတ်
ဆိုး စေတသိက်သတ္တိတို့ကို ပြောပေးပါသည်။

တရားအလုပ် ဟူသည် နေရင်း ထိုင်ရင်း
သွားရင်း လာရင်း ‘ကိုယ်လည်း မဆင်းရဲ စိတ်
လည်း မဆင်းရဲအောင် နေတတ် ထိုင်တတ်ဖို့’ဟု
ပြောပေးပါသည်။

ယောဂီတို့အနေအားဖြင့် အများနဲ့နေရင်း
ဆောင်ရွက်နေရင်း အိမ်မှုကိစ္စ ဝေယျာဝစ္စတို့ကို

ဆောင်ရွက်နေရင်း သတိဉာဏ်ရှိသော စိတ်အလုပ်
ကို လုပ်ဖြစ်အောင် ဟောပြောပေးပါသည်။

ထိုအတိုင်း နေတတ် ထိုင်တတ်လာသော
အခါ၌ ယခု 'တရားဘယ်လို အားထုတ်ရမလဲ'
တရားတော်ကို ဟောပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ အကျဉ်းအားဖြင့် သိပြီးမှသာ ဤစာ
အုပ်ကို ဆက်လက် ဖတ်ရှုစေချင်ပါသည်။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

၁၀-၁၀-၂၀၀၃

၁၃၆၅-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်၊

သောကြာနေ့။

တရားဘယ်လို အားထုတ်ရမလဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တရားဘယ်လို အားထုတ်ရမလဲ



တရားအလုပ်အားထုတ်တဲ့အခါမှာ တချို့
တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သိချင်ကြတာ ရှိပါတယ်။
တချို့ချို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အားလုံးပဲ သိချင်ကြပါ
တယ်။ “နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ဘယ်လိုအားထုတ်
ရမလဲ”ဆိုတဲ့ အမေးရဲ့ အဖြေပါပဲ။ “နိဗ္ဗာန်ရောက်
အောင် အားထုတ်နည်းလေး ပြောပေးပါဘုရား”။
တပည့်တော်တို့ကတော ဘုရားဟောတဲ့ အားထုတ်
နည်းပဲ သိချင်ပါတယ်။ ဘုရားဟောတဲ့ အားထုတ်
နည်းပဲ ပြောပေးပါဘုရား”လို့ ခဏခဏ လာပြီး
မေးကြ ပြောကြလေ့ရှိပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် တရားအားထုတ်နည်း
နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောပြဖို့အတွက် တရားအလုပ်ကို

စပြီးအားထုတ်တဲ့ သူတွေလည်း အခုပြောမည့်
ဒီနည်းကို သိသင့်ပါတယ်။ အဲဒီနည်းကိုလည်း အခု
ပြောပြမှာပေါ့လေ။ အခု အားထုတ်နေဆဲပုဂ္ဂိုလ်
တွေလည်း ဒီနည်းပဲ သိရမှာပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်မရောက်
မချင်းလည်း ဒီနည်းပဲ အားထုတ်ရမှာပါပဲ။ ဒီလိုပဲ
အားထုတ်ရမှာပါပဲ။

နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် အားထုတ်နည်းနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
မိန့်တော်မူထားတဲ့ စကားတော်တွေ ရှိပါတယ်။
ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားအားထုတ်ပုံ အားထုတ်နည်း
ဆိုတာကလည်း တရားနာယူသူတွေရဲ့ အဇ္ဈာသယ
အလိုဆန္ဒပေါ် မူတည်ပြီး ဟောကြားပေးတဲ့
တရားတော်တွေ အများကြီး ရှိခဲ့ပါတယ်။

အခု ပြောပေးမည့် နည်းကတော့ တရား
အားထုတ်ပုံ အားထုတ်နည်း အားလုံးရဲ့ လိုရင်း
အချုပ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဖို့အတွက်
လိုရင်းတိုရှင်းနဲ့ ထိထိမိမိ တိတိကျကျနည်းပါပဲ။

ဒီတရားစကားကို မိမိတို့က ကြားလိုက်
နာလိုက် သိလိုက်ရလို့ ရှိရင် တချို့တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်

တွေကပေါ့လေ “အင်း-ဒါလေးများ” လို့ အထင်
သေးမှု ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။
တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း တမြတ်တနိုးနဲ့ကို
လိုက်နာကျင့်သုံးချင်လာတာမျိုးလည်း ရှိတတ်
ကြပါတယ်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကိုယ်တော်
တိုင် နှုတ်တော်က ထုတ်ဖော်ပြီး မိန့်ထားမှုတဲ့
နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စကားက “ရာဂက္ခယော
နိဗ္ဗာနံ၊ ဒေါသက္ခယော နိဗ္ဗာနံ၊ မောဟက္ခယော
နိဗ္ဗာနံ” တဲ့။ ဒီစကားပါပဲ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးက နိဗ္ဗာန်ရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို ဒီစကားတော်
တွေနဲ့ တိတိကျကျ မိန့်တော်မူပါတယ်။

ဟောဒီ တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်အပေါင်း
သူတော်ကောင်းတွေကို တကယ်တရားအလုပ်
အားထုတ်တတ်အောင် ပြောရင် “ရာဂက္ခယော
နိဗ္ဗာနံ-ရာဂလို့ခေါ်တဲ့ လောဘကုန်ရင် နိဗ္ဗာန်
ပဲ” တဲ့။ အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို လိုလားတဲ့ သူတော်ကောင်း
တွေဟာ ရာဂ လောဘကုန်ဖို့ ဆိုရင် ရာဂလို့

ခေါ်တဲ့ လောဘရဲ့ မကောင်းတာတွေကို သိရမယ်၊
လောဘမကောင်းမှန်း သိရင် လောဘအဖြစ်
မခံဘဲ လောဘမဖြစ်အောင် ကျင့်ကိုကျင့်ရမယ်။

ယောဂီတို့၊ “ရာဂကင်းတဲ့၊ လောဘမရှိတဲ့
ဓမ္မသဘောဟာ အလွန်ကောင်းမြတ်တယ်”လို့
ယုံယုံကြည်ကြည့်နဲ့ကို သိရမယ်၊ ရာဂလို ခေါ်တဲ့
လောဘကိုလည်း မကောင်းမှန်း သိထားရမယ်၊
လောဘမကောင်းမှန်း သိပြီးရင် အဲဒီမကောင်းတဲ့
လောဘကို မိမိစိတ် မိမိသန္တာန်မှာ လုံးဝ အဖြစ်
မခံအောင် ကျင့်သုံးရမယ်၊ ကြိုးစားအားထုတ်
ရမယ်။ အဲဒါကို ‘အသိနဲ့အကျင့်’လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ယောဂီတွေက အခုအခါ နှာသီးဝ နှုတ်ခမ်း
ဖျားကို ဂရုတစိုက် အာရုံပြု အားထုတ်နေကြ
ပါတယ်၊ အားထုတ်ကြပါ၊ ဘာမှ မပြောလိုပါဘူး။
ဝမ်းဗိုက် ငယ်ထိပ် ရတ်ဘတ် ခြေဖျားကနေ
ဆံဖျားအထိ ဘယ်အာရုံကို ကြည့်ရမှ၊ မြင်ရမှ၊
တွေ့ရမှ တရားလို့ သတ်မှတ်ထားတာတွေ ရှိကြ
ပါတယ်။

တရားဘယ်လို အားထုတ်ရမလဲ

ဟုတ်ပါတယ်။ ဘယ်အာရုံကိုပဲ ဂရုစိုက်ပြီး အားထုတ် အားထုတ် ဘာမျှ မပြောလိုပါဘူး။ ဘယ်အာရုံကိုပဲ ဂရုစိုက်ပြီးတော့ ဘယ်လိုပဲ ရှုရှု ဘယ်လိုပဲ မှတ်မှတ် ဘယ်လိုပဲ အားထုတ် အားထုတ် တကယ်တမ်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့အတွက် ဆိုရင် လောဘနည်းနည်းသွားရမယ်၊ လောဘလျော့ လျော့သွားရမယ်၊ နောက်ဆုံး လောဘကုန်ကို သွားရမယ်။ လောဘကုန်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရမယ်၊ အဲဒါ တရားအားထုတ်နည်းပါပဲ။

တချို့ တူတူမအရွယ်တွေ ရှိကြပါတယ်။ တချို့ ညီညီမအရွယ်တွေ ရှိကြပါတယ်။ ဒီကလေးတွေက “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဘာမှမှတ်လို့ မရဘူး၊ ရှုလို့လည်း မရဘူး၊ ဘာမှလဲ မတွေ့ဘူး၊ နှာခေါင်းရှူတော့လည်း မတွေ့၊ ဝမ်းဗိုက်ရှူတော့လည်း မတွေ့၊ ရင်ဘတ်ရှူတော့လည်း မတွေ့၊ ငယ်ထိပ်ရှူတော့လည်း မတွေ့ဘူး၊ သူတို့ပြောတဲ့ ဖြစ်ပျက်လည်း မတွေ့ဘူး၊ တပည့်တော်တို့ ဘာတွေ့အောင် ရှုရမှာလဲ”လို့ လာလာပြီး လျှောက်ထားကြပါတယ်။

“တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ အဲဒါတွေကို တွေ့ဖို့လို့ ပြောနေကြပေမဲ့ တကယ်တမ်းကတော့ လောဘ ဒေါသ မောဟတွေ နည်းဖို့ ကုန်ဖို့ အဓိကပါပဲ”လို့ ဖြေပေးလိုက်ပါတယ်။ လူငယ်လူရွယ်တွေက နားလည်ပါတယ်၊ လက်ခံကြပါတယ်။

“ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်တယ်” ဆိုတာ သူများပြောတဲ့ ဟိုဟာတွေအောင်၊ ဒီဟာတွေအောင် ဆိုပြီး အဓိကထား အားထုတ်ရတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အဖြူတွေအောင် အနီတွေအောင် လှုပ်လှုပ်တွေအောင် မွေ့တွေအောင် ရွရွတွေအောင် ဘာတွေအောင် ဆိုတာတွေက အဓိကတစ်ခုမှ မဟုတ်ဘူး။

“တရားကို ဘယ်အကျိုးငှာ အားထုတ်ကြတာလဲ”ဆိုရင် သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ရှိအောင် အားထုတ်ရတာပါ။ သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ရှိရင် ဘာဖြစ်လဲ၊ လောဘတွေ လျော့လျော့သွားတယ်၊ ဒေါသတွေ မောဟတွေ မာနတွေ ဒိဋ္ဌိတွေ လျော့

လျော့သွားတယ်။ မကောင်းတဲ့ဓာတ်တွေ လျော့သွား ကင်းသွား ကုန်သွားပါတော့တယ်။

အခု ပြောပြချင်တာက - ဘုရားရှင်ကိုယ် တော်မြတ်ကြီး မိန့်တော်မူခဲ့တဲ့ “ရာဂက္ခယော နိဗ္ဗာနံ-ရာဂလို့ခေါ်တဲ့ လောဘကုန်တာ နိဗ္ဗာန်ပဲ၊ လောဘကုန်ရင် နိဗ္ဗာန်ပဲ”ဆိုတဲ့ စကားပါ။ ရာဂလို့ ခေါ်တဲ့ လောဘ၊ အဲဒီလောဘ အဲဒီတဏှာ ဆိုတာ တွေက ဓမ္မသဘောအနေနဲ့ အတူတူပေါ့လေ။ အဲဒီ လောဘကုန်ရင် နိဗ္ဗာန်ပဲ။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ချင်ရင် လောဘကုန်အောင် ကျင့်ရပါမယ်။

လောဘကုန်ဖို့အတွက် ဘယ်လိုကျင့်ရမလဲ၊ လောအဖြစ်မခံနဲ့။ မိမိစိတ်မှာ လောဘ အဖြစ်မခံနဲ့။ လောဘအဖြစ်မခံရအောင် ဘယ်လို လုပ်ရမှာလဲ၊ ဘယ်လိုအားထုတ်ရမှာလဲ ဆိုရင် လောဘ ဆိုတာကို မကောင်းမှန်းလည်း သိရမယ်၊ တကယ် သိရမှာနော်။ လောဘ ဆိုးမှန်းလည်း သိရပါမယ်။ မကောင်းတဲ့လောဘ မိမိစိတ်မှာ အဖြစ်မခံရပါဘူး။ အဲဒါတရား အားထုတ်နည်းပါ။

လောဘ မဖြစ်ဖို့ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာတွေ မိမိစိတ်မှာ ရှိရပါမယ်။ အဲဒါ မှလည်း လောဘ မဖြစ်မှာပေါ့။ နိဗ္ဗာန်ရောက် အောင် လောဘအဖြစ် မခံရင်းနဲ့ အားထုတ်ကြပါ။ ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ် ကြီးကြီး အဲဒီနည်းနဲ့သာ အားထုတ်စေချင်ပါတယ်။

တချို့တချို့ “တရားအားထုတ်ကြတယ်၊ တရားအားထုတ်ကြတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။ နည်း မှန် လမ်းမှန်လည်း အားထုတ်ခွင့် ရကြပါတယ်။ ဆရာကောင်း သမားကောင်းတွေဆီက နည်းမှန် လမ်းမှန်တွေကို ရလို့ အားထုတ်နေကြတယ်။ ဝမ်း မြောက်အနုမောဒနာ သာဓုခေါ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တချို့ကတော့ “တရားမှတ်တယ်၊ မှတ်တယ်။ တရားအားထုတ်တယ်၊ အားထုတ် တယ်။ တရားရှုတယ်၊ ရှုတယ်” ဆိုရင်းနဲ့ကိုပဲ လောဘတွေ ဖြစ်နေ တိုးနေကြပါတယ်။ မမြင် ဘူးတာတွေ မြင်လို့ လောဘတွေ ဖြစ်နေတယ်။ မကြုံဘူးတာတွေ ကြုံလို့ လောဘတွေ ဖြစ်နေ

ပါတယ်။ သူများအားထုတ်လို့ မရတာတွေကို “ငါအားထုတ်လို့ ရတယ်ကွဲ့” ဆိုပြီးတော့ လောဘတွေ ဖြစ်နေတယ်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဆရာသမားတစ်ဦးက ညွှန်ကြားထားလို့ ‘ဒါပဲ တရား’ ဆိုတဲ့ အာရုံကို တွေ့ပြီ မြင်ပြီ ဆိုရင် ‘ဒါမှဟုတ်ပြီဟေ့’ ဆိုပြီး လောဘတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို “တရားအားထုတ်တယ်” လို့ ပြောရင်းနဲ့ကိုပဲ လောဘတရားတွေ တစ်စက်ကမျှ မလျော့ဘဲ တိုးတိုးလာနေရင် အဲဒါဆို “တရားအားထုတ်တယ်” လို့ မခေါ်ပါဘူး။

ယောဂီတို့၊ လောဘကို မကောင်းမှန်း သိရပါမယ်၊ လောဘကို မကောင်းမှန်း သေချာသိသွားတော့မှ အဲဒီမကောင်းတဲ့ လောဘကို မိမိစိတ်မှာ အဖြစ်မခံရအောင် အားထုတ်သည်ကို ‘တရားအားထုတ်တယ်’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ‘တရားကျင့်တယ်’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကိုပဲ ထပ်ခါထပ်ခါ ပြောပေးနေတာကို အရေးကြီးလွန်းလို့ သဘောပေါက်ပါနော်။

‘အခု ယောဂီတို့ ဘာလုပ်နေတာလဲ’ လို့ မေးခဲ့ရင် ထိုင်နေရင် ‘ထိုင်နေတယ်’ ပြောလို့ ရတယ်။ ရပ်နေရင် ‘ရပ်နေတယ်’ ပြောလို့ရတယ်။ လမ်းလျှောက်နေရင် ‘လမ်းလျှောက်နေတယ်’ ပြော လို့ရတယ်။ လျောင်းနေရင် ‘လျောင်းနေတယ်’ ပြော လို့ရတယ်။ ရေမိုးချိုး ကုန်းကုန်းကွကွ ဖြစ်နေရင် လည်း ‘ကုန်းကုန်းကွကွ ဖြစ်နေတယ်’ ပြောလို့ ရတယ်။

ကိုယ်အမူအယာအနေနဲ့ ဘာလုပ်နေတာ လဲဆိုရင် ဘာတွေ လုပ်နေတာပါလို့ အမူအယာကို မူတည်ပြီး ပြောလို့ ရပါတယ်။ ရပ်နေပါတယ်၊ သွားနေပါတယ်၊ လျောင်းနေပါတယ်၊ ထိုင်နေ ပါတယ်၊ ကုန်းကုန်းကွကွနဲ့ လှမ်းယူနေပါတယ် လို့ ပြောလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ မှန်လည်း မှန်ပါတယ်၊ ယောဂီတို့ ဘာလုပ်နေတာလဲ မေးရင် ထိုင်သူက ထိုင်၊ ရပ်သူက ရပ်၊ သွားသူက သွားနေပါတယ်။ ဒါက ကိုယ့်အလုပ်၊ ကိုယ်အမူအယာပါ။

စိတ်အလုပ် စိတ်အမူအယာတွေ ကျတော့ ယောဂီတို့ ဘာလုပ်နေတာလဲလို့ မေးရင် တရားကို

တကယ်တမ်း အားထုတ်နေပါတယ်လို့ ဖြေဖို့ရန် အတွက် လောဘမဖြစ်အောင် လုပ်နေကြတာ၊ လောဘ မကောင်းမှန်း ပညာဉာဏ်နဲ့ ကြည့်နေတာ၊ လောဘမဖြစ်အောင် ဝီရိယနဲ့ အားထုတ်နေတာလို့ ဖြေနိုင်ပါတယ်။

‘ဟိုဟာတွေ့အောင် အားထုတ်နေတယ်၊ ဒီဟာတွေ့အောင် အားထုတ်နေတယ်’လို့ ပြောလို့ မရပါဘူး။ တကယ်လို့များ အဖြူတွေ့အောင် အားထုတ်နေတယ် ဆိုရင် ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီလူဟာ အဖြူပဲ တွေ့မှာပဲ၊ အမဲတွေ့အောင် အနီတွေ့အောင် အဝါတွေ့အောင် အားထုတ်နေတယ် ဆိုရင်လည်း အမဲ အနီ အဝါတွေကို တွေ့မှာပဲ။ လှုပ်လှုပ်ရွရွတွေ့အောင် အားထုတ်နေတယ် ဆိုရင်လည်း လှုပ်လှုပ်ရွရွတွေ့ကို တွေ့မှာပဲ။ အဲဒါတွေတွေ့လို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ၊ ကိလေသာတွေ လျော့ပါးကုန်သွားရင်တော့ ကောင်းတာပေါ့။ တချို့ယောဂီတွေက အဲဒါတွေကို တွေ့ရင်း တွေ့ရင်းနဲ့ လောဘတွေ ပိုကြီး လာတာတွေ မာနတွေ ပိုကြီးလာတာတွေ ရှိကြတယ်။

ဦးပဉ္စင်းတို့ကတော့ ဒါကြောင့်မို့ ဒီတရား
စခန်း ‘ဘာတွေ့ရအောင် တရားအားထုတ်ပါ’
ဆိုတာကို တရားလို့ မညွှန်လိုပါဘူး။ ကိုယ်ညွှန်တဲ့
အာရုံကို အတင်းအဓမ္မ လောဘနဲ့ လိုက်ရှု လိုက်
မှတ် လိုက်ရှာလို့ ကြည့်နေကြမှာကို စိုးရိမ်ပါတယ်။
ယောဂီတို့ကို လောဘ မဖြစ်စေချင်ပါဘူး။ သတိ
ဉာဏ် ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ သတိ ဉာဏ်ရှိကြလို့
စိတ်မှာ လောဘမဖြစ်ရင်၊ ကိလေသာ မဖြစ်ရင်
ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူတဲ့ ဝိပဿနာအာရုံ ဆိုတာကို
တွေ့လာ၊ မြင်လာမှာပါ။ သတိ ဉာဏ်က မြင်လာ
မှာပါ။ ဒါကြောင့် လောဘသာ မဖြစ်အောင် ကျင့်
လိုက်စမ်းပါ။ ကိလေသာတွေသာ မဖြစ်အောင်
ကျင့်လိုက်စမ်းပါ။ အဲဒါကို “တရားအားထုတ်
တယ်” “တရားကျင့်တယ်”လို့ ခေါ်ပါတယ်။

လောဘဆိုတာ အာရုံထဲမှာ ဖြစ်တာ မဟုတ်
ဘူး။ ကိုယ့်စိတ်မှာပဲ လောဘက ဖြစ်တတ်တာ၊
‘ကိုယ့်စိတ်က လောဘဖြစ်နေရင် မြင်မြင်သမျှတွေ
အကုန်လုံးဟာ လိုချင်စရာ နှစ်သက်စရာ လောဘ

ဖြစ်စရာချည်းပဲ’ လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ လောဘရဲ့ အာရုံတွေကိုး။

ယောဂီတို့၊ ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ ထိုင်နေတာ၊ ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ရပ်နေတာ၊ ဟုတ်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ စကြို လျှောက်နေတာ၊ ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ်ကောင်ကြီးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လျောင်း ထိုင် ရပ် သွား ကုန်း ကုန်းကွကွ အမူအယာစုံ ဖြစ်နေတာ၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ စိတ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောရင် ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ ‘တရားအားထုတ်နေတာပါ’လို့ လွယ်လွယ် မပြော လိုက်ပါနဲ့။

‘ဘာကို ရှုနေတယ်၊ ဘာကို မှတ်နေတယ်’ လို့ ပြောမဲ့အစား ‘လောဘမဖြစ်အောင် နေနေပါ တယ်’လို့ ပြောလိုက်စမ်းပါ။ ပြောနိုင်အောင် ကြိုး စားလိုက်စမ်းပါ။ အဲဒီလို ပြောလိုက် ရတာလေးက အရသာရှိလိုက်တာ။ အဲဒါကလည်း ဘုရားစကား နှင့် ပြောရတာ ဆိုတော့ အရသာ ရှိတာပေါ့။ ဘုရားခိုင်းတဲ့အတိုင်း ကျင့်နေတာပဲ အရသာ ရှိ တာပေါ့။

တပည့်တော် လောဘမဖြစ်အောင် နေနေပါတယ်။ ပြောလိုက်ပေါ့လေ။ တပည့်တော် ဒေါသမဖြစ်အောင် နေနေပါတယ်။ တပည့်တော် မောဟမဖြစ်အောင် နေနေပါတယ်။ မာနမဖြစ်အောင် နေနေပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိမဖြစ်အောင် နေနေပါတယ်။ ဣဿာ မစ္ဆရိယ မဖြစ်အောင် နေနေပါတယ်။ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါဟုတ်တယ်၊ တရားအားထုတ်တဲ့နည်းပဲ။ ဦးပွင်းတို့ ပြောပေးလိုတာကလည်း အဲဒီအားထုတ်တဲ့နည်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဦးပွင်းတို့ တတ်လို့၊ သိလို့ မဟုတ်ဘူးနော်၊ အထင်နဲ့လည်း ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဘုရားဟောတဲ့အတိုင်း၊ ဘုရားရှင် မှာတဲ့အတိုင်း၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးရဲ့ နှုတ်တော်က ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း ဦးပွင်းတို့က ပြန်ပြောတာပါ။

ယောဂီတို့၊ လောဘမဖြစ်အောင် နေလိုက်စမ်းပါ။ အဲဒီလို နေတာကို ‘တရားအားထုတ်တယ်’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ “ဟင်- အရှင်ဘုရားပဲ နှာခေါင်းရှုရ၊ ဗိုက်ရှုရ၊ ရင်ဘတ်ရှုရ၊ ငယ်ထိပ်ရှုရ၊ တစ်

ကိုယ်လုံး ရှုလို့ ရတယ်ဆို”၊ ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ရှုလည်း ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အခုလို ပြောလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ဒီတရားအားထုတ်နည်းကို တချို့က နားမလည် သဘောမပေါက်ကြတာတွေ ရှိပါတယ်။ နားမလည် သေးတော့လည်း အဲဒီလို ပြောကြဦးမှာပေါ့။ တချို့ကသာ သဘောပေါက်ပြီးတော့ “ဪ- အေး ဟုတ်တာပေါ့။ “တရားအားထုတ်တယ်” ဆိုတာ ‘လောဘမဖြစ်အောင် နေရမှာပါလား’လို့ သဘောပေါက်ပြီး အဲဒီလို ချက်ချင်းနေကြည့် လိုက်တာနဲ့ တရားအသိတွေ တိုးလာပါတယ်။ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ သမာဓိ ပညာအားတွေ တိုးလာ ပါတယ်။ အဲဒီလို တိုးပွားနေတာကို “ဘာဝနာ”လို့ ခေါ်ပါတယ်။ “တရားအားထုတ်နေတယ်”လို့ ခေါ် ပါတယ်။

အဲဒီလို နားလည်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးက “အရှင်ဘုရား စောစောကတည်းက ဒီလိုရှင်းပြ၊ ပြောပြလိုက်ပေါ့။ တပည့်တော်တို့ကို ရောက်စ ကတည်းကသာ ဒီအတိုင်း ပြောပြလိုက်ရင်တော့

ပြီးတာပဲ၊ တပည့်တော်တို့လည်း လောဘမဖြစ်
 အောင် နေမှာပေါ့ဘုရား၊ ဒေါသမဖြစ်အောင် နေ
 မှာပေါ့ဘုရား၊ မောဟမဖြစ်အောင် နေမှာပေါ့
 ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားက အစကတည်းက အဲဒီလို
 မပြောခဲ့တော့ တပည့်တော်တို့က ဟိုဟာမှတ်လိုက်၊
 ဟိုဟာကြည့်လိုက်၊ ဒီဟာမှတ်လိုက်၊ ဒီဟာ ကြည့်
 လိုက်၊ ဟိုလိုထိုင်ကြည့်လိုက်၊ ဒီလိုထိုင် ကြည့်
 လိုက်၊ ဟိုနှာခေါင်းကြည့်လိုက်၊ ဒီနှာခေါင်းကြည့်
 လိုက်၊ ဟိုဝမ်းဗိုက်ကြည့်လိုက်၊ ဒီဝမ်းဗိုက် ကြည့်
 လိုက်၊ လုပ်ကြည့်နေလိုက်ရတာဘုရား၊ အရှင်
 ဘုရားက အဲဒီလို ပြောပြခဲ့လို့ စောစောကသာ
 သိခဲ့မယ်ဆိုရင် စောစောကတည်းက တပည့်တော်
 တို့လည်း လောဘမဖြစ်အောင် ကျင့်လာပြီပေါ့”။

‘အခု ဒီပြီးခဲ့တဲ့ လေးငါးရက်အတွင်းမှာသာ
 အဲဒီလောဘ ဒေါသ မောဟတွေ မဖြစ်အောင်
 ကျင့်ခဲ့လာရင် ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်မလဲ’လို့
 ပြောတဲ့ အခုချက်ချင်း သဘောပေါက်တဲ့သူတွေ
 လည်း ရှိတတ်ကြပါတယ်၊ အဲဒီလို နားလည်

သဘောပေါက်တဲ့သူတွေကလည်း အဲဒီလိုပဲ ပြော
ကြပါလိမ့်မယ်၊ ပြောပါ။

ယောဂီတို့၊ ဒီတရားစခန်းပွဲမတိုင်မီ ယောဂီ
တို့ ထင်ထားတဲ့အထင်၊ စွဲထားတဲ့အစွဲဟာ ‘တရား
ဆိုတာ ထိုင်မှ၊ ထိုင်မှပဲ တရားအားထုတ်တာ’လို့
ထင်ခဲ့၊ စွဲခဲ့ကြတာ များပါတယ်။ အဲဒီလို အထင်
အစွဲကြီးတဲ့ လူမျိုးတွေအတွက် ဦးပဉ္စင်းတို့က
နားထဲကို ဘယ်လို လုပ်ပြီးတော့ “ဟဲ့-လောဘ
မရှိအောင် နေတာ တရားဟဲ့၊ တရားအားထုတ်
တာဟဲ့”လို့ စစချင်း ပြောလို့ ရပါမလဲ။ အဲဒီလို
အစွဲကြီးတဲ့ သူတွေကလည်း နားထဲကို ဘယ်လို
ဝင်မှာလဲ၊ “တရားဆိုတာ ထိုင်မှ”လို့ စွဲနေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အခု လေးငါးရက်အတွင်း
ထိုင်လိုက် ရပ်လိုက် လျောင်းလိုက် လမ်းလျှောက်
လိုက်နဲ့ မိမိတို့နဲ့ သင့်တော်သလို အမှုအယာတွေနဲ့
အားထုတ်ကြည့်တော့ တရားအားထုတ်ဆိုတာကို
သဘောပေါက်ရောပေါ့။

ထိုင်တာ တစ်ခုတည်းနဲ့ ဆိုရင် ကိုယ်က
ထိုင်သာ ထိုင်နေရတယ်၊ ဘာထူးတုံး၊ နာတယ်၊

ကျင်တယ်၊ ကိုက်တယ်၊ ခဲတယ်တွေ သိရုံပဲ ထိုင်
တာမျိုး ဖြစ်နေပါတယ်။ တချို့ထိုင်လျက်နဲ့လည်း
အိပ်ငိုက်လို့ တချို့ ထိုင်လျက်နဲ့လည်း အိပ်ပျော်လို့
ထိုင်လျက်နဲ့ပဲ အိပ်တတ်အောင် ထိုင်တာမျိုး ဖြစ်
နေကြပါတယ်။ မထိုင်နဲ့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး
နော်။ ယောဂီတို့ ထိုင်တာနဲ့ ပိုပြီး သင့်လျော်ရင်
ပိုပြီး ထိုင်ကြပါ။ “ထိုင်မှ တရား” ဆိုတဲ့ အစွဲကြီး
ကိုတော့ ပျောက်စေချင်ပါတယ်။ ထိုင်ရင်းနဲ့ တရား
အားထုတ်လို့လည်း ရပါတယ်။ တခြားအမူအယာ
ဣရိယာပုတ်တွေနဲ့လည်း “တရားအားထုတ်
တယ်”လို့ ရပါတယ်။

ယောဂီတို့၊ ထပ်တစ်ရာ ပလာတာ၊ ဂျပါတီ၊
ပူရီဆိုတဲ့ ဂျုံနဲ့ဆိုင်တဲ့ မုန့်တွေကို ဖုတ်တဲ့သူဟာ
ပထမဦးဆုံး ဂျုံကို ရေနဲ့နယ်ရပါတယ်။ ကိတ်မုံ
တွေ ပေါင်မုန့်တွေ ဖုတ်တဲ့သူဟာ ဂျုံကို ရေနဲ့
အရင်နယ်ရပါတယ်။ ဆော်ဒါလေး ထည့်သင့်တာ
လေး ထည့်လို့၊ ငှက်ပျောသီးလေး ထည့်သင့်တာ
လေး ထည့်လို့၊ ကြက်ဥလေး ထည့်သင့်တာလေး
ထည့်လို့ နယ်ပြီးတော့ နှပ်ထားရပါသေးတယ်။

ဂျုံမှုန့်ကို ရေနဲ့ နယ်လိုက်တာနဲ့ တစ်ခါတည်း ရေနဲ့
စပ်စပ်နယ်ပြီးတာနဲ့ မုန့်ဖုတ်ရိုး ထုံးစံမရှိပါဘူး။
ဂျုံဆိုတာ နှပ်ထားရပါတယ်။

အဲဒီလို နှပ်ထားရတယ် ဆိုတာ ကိုယ်လို
သလို ဆွဲလို့၊ ဖိလို့၊ ပုံဖော်လို့၊ ရိုက်လို့၊ ခွေလို့၊
လုံးလို့ ရနိုင်ပြီဆိုတဲ့ အဆင့်ရောက်အောင် နှပ်ထား
ရတာပါ။ အဆင်ပြေပြီး နူးနူးညံ့ညံ့လေး ဖြစ်ပြီ
ဆိုမှ အဲဒီကျမှာပဲ ထပ်တစ်ရာ လိုရင် ထပ်တစ်ရာ
ရိုက်ကြတယ်။ ဂျပါတီလိုရင် ဂျပါတီရိုက်ကြတယ်။
ပူရီလိုရင် ပူရီရိုက်ကြတယ်။ နံပြားလိုရင် နံပြား
ဖုတ်ကြတယ်။ ပေါင်မုန့်လိုရင် ပေါင်မုန့် ကိတ်
မုန့်လိုရင် ကိတ်မုန့် ဒီလိုပဲ လုပ်ရပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲပေါ့၊ ယောဂီတို့၊ ဒီတရားစခန်း
အတွင်းမှာ ဟောဒီ (၅) ရက်၊ (၆) ရက်လောက်
ယောဂီတို့ရဲ့စိတ်ကို ဦးပဉ္စင်းတို့က နယ်ရုံပဲ၊ နှပ်
ရုံပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကနေ့ကျမှ ကိုယ်လိုချင်တဲ့
ပုံစံကလေးကို ပုံသွင်းတယ်လို့ ပြောလည်း ရ
ပါတယ်၊ ပုံသွင်းလို့လည်း ရလောက်ပြီ ထင်ပြီး
ပြောပေးတာပါ။ တရားစခန်း ဖွင့်လာတာလည်း

(၆)ရက်လောက် ရှိလာပြီဆိုတော့ ယောဂီတို့ရဲ့ စိတ်လည်း တရားအဓိပ္ပာယ်ကို သိပြီး နူးနူးနပ်နပ် ရှိလောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

ယောဂီတို့စိတ်က တကယ်သဘောမပေါက် နိုင်သေးတဲ့၊ တကယ်တမ်း နားမလည်နိုင်သေးတဲ့ အချိန်မှာ ဒါသွားပြောပေးရင် နားက လက်မခံ ပါဘူး။ ဉာဏ်ကလည်း လက်မခံပါဘူး။ ဘယ် လိုမှ စိတ်ကလည်း လက်မခံပါဘူး။ ‘အမလေး လောဘမရှိတာ တရား’တဲ့၊ ‘လောဘမရှိအောင် နေတာများ ဘာခက်တုံး’ ဆိုပြီးတော့ ပေါ့တီး ပေါ့ဆ ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ အခု တရားစခန်းမှာ တကယ်တမ်း အားထုတ်ကြည့်မှပဲ လောဘစတဲ့ ကိလေသာတွေ မရှိကြဘဲ နေရတဲ့ အေးချမ်းမှု သဘောကို တော်တော် သိလာနိုင်ပါပြီ။

ယောဂီတို့ ထင်ထားတာက ‘ဟိုလိုထိုင်မှ တရား၊ ဒီလိုရပ်မှ တရား၊ ဟိုလိုလမ်းလျှောက်မှ တရား၊ ဒီလိုလေး လှဲနေမှ တရား’လို့ ထင်ထား ကြပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ အဲဒါတွေက

အမူအယာတွေပါ။ လောဘ မရှိအောင် နေနိုင်မှ တရား၊ လောဘကင်းအောင် နေနိုင်မှ တရား၊ လောဘမဖြစ်အောင် နေနိုင်မှ တရားပါ။ လောဘ မရှိ လောဘကင်း လောဘမဖြစ်အောင် နေနိုင်ပြီ ဆိုရင် သတိ ဝီရိယ ဉာဏ်တွေ ရှိနေလို့သာ နေနိုင် တာပေါ့။

ယောဂီတို့၊ ကြိုက်သလို ထိုင်ကြပါ။ ကြိုက် သလောက် ကြာကြာထိုင်ကြပါ။ လောဘဖြစ်နေ ရင် တရားအားထုတ်တယ် မခေါ်ပါဘူး။ ကြိုက် သလောက် ရပ်ပါ။ ကြိုက်သလောက် သွားပါ။ ကြိုက်သလောက် လျောင်းပါ။ ဖြည်းဖြည်း သွား ချင်သလောက် သွားစမ်းပါ။ မြန်မြန်သွားချင် သလောက် သွားစမ်းပါ။ စိတ်မှာ လောဘဖြစ် နေရင် တရားမဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်မှာ လောဘ အဖြစ်မခံမှ တရားအားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တရားကျင့်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ကိလေသာတွေ မဖြစ်အောင် အား ထုတ်မှ “တရားအကျင့် ကျင့်တယ်”လို့ ခေါ်ကြ ပါတယ်။ တရားအကျင့်ကို ကျင့်တတ်အောင်က

လည်းပဲ သိမှ ကျင့်တတ်ပါတယ်။ ဘာသိရမှာလဲ။ အမှန်တရားကို သိရမှာပါ။ အမှန်တရား ဆိုတာက 'လောဘဆိုတာ ဆိုးတယ်၊ လောဘကြောင့် ကိုယ်လည်း ဒုက္ခရောက်တယ်၊ သူများလည်း ဒုက္ခရောက်တယ်။ ကိုယ့်အတွက် အခုလည်း ဒုက္ခရောက်တယ်၊ နောင်လည်း ဒုက္ခရောက်တယ်'လို့ လောဘသဘောကို အမှန်အတိုင်း သိရပါမယ်။ လောဘရဲ့ မကောင်းတဲ့သဘော ဆိုးတဲ့သဘောတွေကို သိဖို့ပါ။ အခုလည်း အဲဒီသဘောတွေကို သိဖို့ ပြောပြနေတာပါ။

တချို့က လောဘရှိမှ စားရမယ် ထင်တာ၊ တချို့က လောဘရှိမှ ဝတ်ရမယ် ထင်တာ၊ အခုကြည့်လေ၊ တရားစခန်းက (၆) ရက် ရှိသွားပြီ။ ဒီ(၆)ရက်မှာ လောဘရှိလို့ စားရတာလား၊ ကံဉာဏ် ဝီရိယ ပေးလို့ စားရတာလား ဆိုတာ သဘောပေါက်လာပါတယ်။ အတိတ် ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ၊ အခုပစ္စုပ္ပန် တရားကျင့်တဲ့ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယတွေကြောင့် စားနေရတာ ဆိုတာကို သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်။

ဘာပြောပြော စားတယ်ဆိုတာ အသက်ရှင်ဖို့ တရားအလုပ် အားထုတ်ဖို့ ဒီကိုယ်ကောင်ကြီး ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင် ထိုင်နိုင်ဖို့ပါ။ အခုဒီတရားစခန်းမှာ စားတာဟာ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်တွေကို သိဖို့ပါပဲ။ အရင်တုန်းကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ လောဘနဲ့ပဲ စားခဲ့တယ်၊ ဝတ်ခဲ့တယ်၊ နေခဲ့တယ်။ အိမ်မှာ လောဘရှိမှ စားရမယ်၊ လောဘရှိမှ စားဖြစ်မယ်၊ လောဘရှိမှ နေလို့ရမယ် ထင်ခဲ့တာ၊ အဲဒီအထင်နဲ့ပဲ နေရာတကာမှာ လောဘတွေကို ထုတ်ထုတ်ပြီး သုံးခဲ့ရတာ၊ ဘယ်လောက် ပင်ပန်းခဲ့သလဲ တွက်ကြည့်ပေါ့။

လောဘတကြီးနဲ့ စားချင်တာတွေ စားနိုင်ဖို့ သွားဝယ်ရတယ်၊ ရှာရတယ်၊ ဖွေရတယ်၊ ချက်ရတယ်၊ ပြုတ်ရတယ်၊ စားရဖို့အတွက် ဘယ်လောက်ပဲ လောဘတကြီးနဲ့ ရှာဟယ် ဖွေဟယ် ဝယ်ဟယ် ချက်ဟယ် ပြုတ်ဟယ်နဲ့ ဘယ်လောက် စားစား ဘာမှမထူးဘူး၊ အခုတော့ ဒီသဘောတွေကို ယောဂီတွေ ကိုယ်တိုင် တော်တော်ကို သဘောပေါက်ကုန်ကြပါပြီ။

အခု (၆) ရက်နေတာနဲ့ အိမ်မှာ တစ်သက်လုံး နေတာက အကွာကြီး ကွာပါတယ်။ ဒီမှာ (၆)ရက်ကို ဖြစ်သလို စားတတ်လာတယ်။ ဖြစ်သလို နေတတ်လာတယ်။ လောဘမရှိဘဲနဲ့ စားတဲ့ အတွက်ကြောင့် စိတ်ဘယ်လောက်အေးချမ်းလဲ၊ စိတ်ဘယ်လောက်လန်းဆန်းလဲ၊ စားတာကို ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ စားတော့ စားတယ်၊ စားတာကို လောဘနဲ့ ဂရုမစိုက်ဘူး၊ လောဘမဖြစ်ဘူး၊ စားစရာတွေကို စားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ကိလေသာတွေနဲ့ ဂရုမစိုက်ဘူး၊ ကိလေသာမဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်သလဲ၊ ဘယ်လောက်ချမ်းသာလိုက်သလဲ၊ လောဘကင်းတဲ့ ချမ်းသာကို မယုံမရှိကြနဲ့၊ ကိုယ်တွေ့တွေ့ပြီလေ။

အခုဆိုရင် ယောဂီတွေ ကိုယ်တိုင် “တရားအားထုတ်တယ်” ဆိုတာဟာ “စားရာမှာလည်း လောဘ ဒေါသ မောဟ ကိလေသာတွေနဲ့ မစားမိဖို့ပဲ” လို့ သိလာပါပြီ။ အဲလိုအသိနဲ့သာ အားထုတ်ရင် အိမ်မှာလည်းပဲ စားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ကိလေသာတွေ မဖြစ်
ကြတော့ဘူး။ ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်မလဲ
တွက်ကြည့်၊ အဖေအမေ ချက်ကျွေးတာနဲ့ပဲ စား
တော့တယ်။ ခင်ပွန်းယောက်ျား ချက်ကျွေးတာ
ဇနီးမယား ချက်ကျွေးတာနဲ့ပဲ စားတော့တယ်၊
သားတွေသမီးတွေ ချက်ကျွေးတာနဲ့ပဲ စားတော့
တယ်၊ မြေးတွေ မြစ်တွေ ချက်ကျွေးတာနဲ့ပဲ
စားတော့တယ်။ စိတ်က ဘာကိုသာ စားချင်တယ်
ဆိုတာမျိုး မလာတော့ပါဘူး။ အစားနဲ့ပတ်သက်ပြီး
ဂျီးများတာတွေလည်း မရှိတော့ပါဘူး။

“ဘားစာချင်တယ်” ဆိုတာလေး တစ်ခု
ကြောင့် နေပူကြီးထဲမှာ ထ အလုပ်လုပ်ရတာ
တွေ၊ ဈေးဝယ်သွားရတာတွေ၊ နေပူပူ မီးဖိုချောင်
ပူပူကြီးထဲမှာ ချက်ဟယ်၊ ပြုတ်ဟယ် လုပ်ရတာ
တွေဟာ ဆင်းရဲလှပါတယ်၊ လောဘကြောင့်
စားရာမှာလည်း ကိုယ့်အတွက်တော့ ခံရချက်
အလွန်ဆိုးသပေါ့၊ ဒုက္ခရောက်သပေါ့။ ဒါပေမယ့်
အရင်က မသိခဲ့ပါဘူး။

ယောဂီတို့၊ လောဘဆိုတာကို မကောင်းမှန်း သိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ မကောင်းမှန်း သိမှလည်း ပဲ လောဘမဖြစ်အောင် ကျင့်ချင်စိတ်က ပေါ်လာ ပါမယ်။ မဖြစ်အောင်လည်း ကျင့်နိုင်ပါမယ်။

ယောဂီတို့၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လောဘကို မကောင်း မှန်း သိပြီးလား။ ဟောချင်သမျှ တရားတွေ ဟော ပေး၊ ပြောချင်သမျှ စကားတွေ ပြောပေး။ လောဘ ဒေါသ မောဟ ကိလေသာတွေ မကောင်းမှန်း သိပြီး လျော့အောင် နည်းအောင် မဟောပေးနိုင် သမျှ မပြောပေးနိုင်သမျှတော့ သဒ္ဓမ္မ-သူတော် ကောင်းတရား ဟောပေးတဲ့အဆင့်ကို မရောက် သေးပါဘူး။ အခု ဦးပဉ္စင်းတို့က ပြောပေး၊ ဟော ပေးတယ် ဆိုတာ လောဘတွေ မကောင်းမှန်း သိအောင်၊ ဒေါသတွေ မကောင်းမှန်း သိအောင်၊ မောဟတွေ မကောင်းမှန်း သိအောင် ပြောပေး ဟောပေးနေတာပါ။

“အရှင်ဘုရား၊ ကိုယ့်ရှိတာ ကိုယ်စားတာ ဘာဖြစ်သလဲ၊ ကိုယ်ပိုက်ဆံနဲ့ ကိုယ်စားတာ ဘာ ဖြစ်သလဲ၊ ကိုယ့်ရှိတာ ကိုယ်ဝတ်တာ ဘာဖြစ်

သလဲ၊ ဘယ်ကလာပြီး လောဘက ဖြစ်ရမှာလဲ”
လို့ ပြန်ပြောချင် ပြောကြပါ။ ရပါတယ်။ “ကိုယ်
ရှိတာ ကိုယ်စား ဘာဖြစ်သလဲ” ဆိုတာကို လူအများ
နားလည်လာအောင် ပြောရရင် လောဘက နှစ်မျိုး
ရှိပါတယ်။ (၁) ဝိသမလောဘနဲ့ (၂) အဝိသမ
လောဘ။

‘လောဘ ကြီးကြီးကြီးရယ် လောဘ သေး
သေးလေးရယ်’ လို့ နားလည်လိုက်ပါ။ ဒါမှမဟုတ်
ရင် မသင့်တော်တဲ့ လောဘရယ်၊ သင့်တော်တဲ့
လောဘရယ်လို့ နားလည်လိုက်ပါဦး။ မသင့်တော်တဲ့
လောဘကြောင့်လေ သူ့အသက်သတ်၊ သူ့ဥစ္စာခိုး၊
သူများအိမ်ရာ လွန်ကျူး၊ မဟုတ်တမ်း တရားတွေ
ပြော၊ သေရည်သေရက်တွေ သောက်လို့၊ အဲဒါ
ဝိသမလောဘပေါ့။ အဲဒီ ဝိသမလောဘကြီးကြောင့်
ကိုပဲ အင်းစိန်ထောင်ထဲ ရောက်ကြရတာ တစ်ပုံ
ကြီးပါ။ အဲဒီဝိသမလောဘကြောင့်ပဲ အချုပ်ခံကြ
ရတာတွေ တစ်ပုံကြီးပါပဲ။ အဲဒီဝိသမလောဘ
ကြောင့်ပဲ လူကြားထဲ မျက်နှာမဖော်ရဲကြတာတွေ
တစ်ပုံကြီးပါပဲ။

ယောဂီတို့၊ မသင့်တော်တဲ့ နှလုံးသွင်းမှုကြောင့် မသင့်တော်တဲ့ လောဘကြီးတွေ ဖြစ်နေရင် လူကြားထဲ မျက်နှာမဖော်ရဲပါဘူး။ ဒါတင်ဘယ်ကမလဲ၊ မကောင်းကျိုးတွေကိုလည်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ခံစားရပါတယ်။ လောဘဖြစ်နေတဲ့စိတ်၊ လောဘပါနေရင် ဘယ်အလုပ် ဘယ်ဟာ ရယ်လို့ ပြောစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ အကုန်ဆိုးနေတော့တာပါပဲ။ တရားနာနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေဟောဒီ ယောဂီတွေက သိကြပါတယ်။ လောဘမကောင်းဘူး၊ လောဘဆိုးတယ်နော်၊ မသင့်တော်တဲ့ လောဘတွေ အဖြစ်မခံပါဘူး။ မဟုတ်တာတွေ မလုပ်ပါဘူး။ ကိုယ့်စီးပွား ကိုယ်ရှာပြီးတော့ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ပဲ နေပါတယ်လို့ ပြောကြည့်ပေါ့။

အဲဒီ “သမ္မာအာဇီဝ” လို့ ခေါ်ဆိုနေကြတဲ့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းမှာကိုပဲ လောဘဖြင့် ကြည့်စမ်းပါ။ ညညအိပ်မပျော်တာ လောဘကြောင့်ပဲပေါ့၊ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရဘူး၊ စားကောင်းခြင်း မစားရဘူး လောဘကြောင့်ပဲပေါ့။ နက်ဖြန်ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ရမယ်၊ နက်ဖြန်တွေ့ရင် ဘာပြော

ရမယ်၊ နက်ဖြန် ဘာတွေရောင်းရ၊ ဝယ်ရမယ်၊
နက်ဖြန် ဘယ်ဈေး ဖြတ်ရမယ်၊ အို-တစ်ချက်မှ
အိပ်မပျော်ဘူး။

အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရတာဟာ ဟောဒီ
လောဘကြောင့်၊ ဝိသမလောဘကြောင့်ရော ဝိသမ
မဟုတ်တဲ့ လောဘကြောင့်ရော နှစ်မျိုးစလုံး
ကြောင့်ပါပဲ။ လောဘဖြစ်ရင်ကို အိပ်မပျော်ဘူးနော်၊
ဘာတွေ လုပ်ရအုံးမယ်၊ ဘာတွေ ကိုင်ရအုံးမယ်၊
ဘာတွေ တွက်အုံးမယ်၊ ဘယ်သူနဲ့ ဘာတွေ ပြော
ရအုံးမယ်၊ ဘယ်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရအုံးမယ်၊
စုံရောစုံရော၊ လောဘကပဲ ပင်ပန်းအောင် ဆင်းရဲ
အောင် ခိုင်းနေလိုက်တာ။

ယောဂီတို့ကို ဖြစ်စေချင်တာက စားချိန်တန်
စား၊ ပြီးတာပဲ၊ အိပ်ချိန်တန်အိပ်၊ ပြီးတာပဲ၊ အခု
စားချိန်တန် မစားနိုင်ဘူး၊ အိပ်ချိန်တန် မအိပ်
နိုင်ဘူး၊ ဘာလုပ်နေလဲ၊ လောဘနဲ့ စဉ်းစားချင်
တာတွေ စဉ်းစားနေတယ်၊ အမှန်က စားမယ်
ဆိုရင်လည်း စားပစ်လိုက်ပေါ့၊ အိပ်မယ် ဆိုရင်

လည်း အိပ်ပစ်လိုက်ပေါ့၊ မရကြဘူးလေ၊ အဲဒါ
လောဘဆိုးလို့ပေါ့။

ဟော အခုတရားစခန်းမှာကျတော့ ကြည့်
လေ အိပ်မယ်ဆို ဘာမှ မစဉ်းစားတော့ဘူး၊ သတိ
ဉာဏ်လေးနဲ့ အိပ်ချလိုက်ရော၊ လက်ဖျားခါ
လောက်အောင်ထိ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အံ့ဩသွားတယ်၊
အရင်တုန်းက အိမ်မှာ ဒီလိုပုံမျိုးနဲ့ ဘယ်အိပ်ပျော်
လိမ့်မလဲ၊ ခု ဒီမှာက ပူကပူ၊ အိုက်ကအိုက်၊
ကြပ်ကကြပ်၊ နံကနံ၊ စော်ကစော်နဲ့ လူတွေလည်း
များလိုက်တာ။ ဟော - အခုကျတော့ အိပ်တယ်
ဆိုတာနဲ့ တုန်းကနဲ့ပဲ အိပ်ပျော်လို့၊ ဟော - မနက်
(၄) နာရီ ဆိုရင်လည်း နှိုးစက်မလိုပါဘူး၊ သူဟာသူ
မနှိုးခင်လေးကို နိုးလာတယ်၊ အံ့စရာကောင်း
လိုက်တာ၊ လွန်ပါလေရော၊ ဘယ် မနက် (၄)နာရီ
ဆိုတာ ခါတိုင်း ဘယ်နိုးမှာတုံး၊ ကွာတယ်နော်၊
အတော်ကွာတယ်။

လောဘကပ်နေတဲ့ စိတ်နဲ့၊ လောဘကွာ
နေတဲ့ စိတ်ဆိုတာ အလွန်ကွာပါတယ်၊ လောဘ

မရှိလို့ လောဘနည်းလာလို့ လောဘကင်းလာလို့
 လောဘပျော့လာလို့ လောဘ လျော့သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
 များ။ လောဘမရှိတဲ့ ကွာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့
 အိပ်တဲ့အချိန် ဘာလုပ်မလဲ၊ အိပ်ပစ်လိုက်တာပဲ။
 အိပ်ချိန်မှာ လောဘက ဂျီးချွတ်များပြီး ဘယ်သူနဲ့
 တွေ့ရအုံးမယ်၊ ဘာပြောရအုံးမယ်၊ နက်ဖြန် ဘာ
 လုပ်ရအုံးမယ်၊ ဘာတွေကို ယူရအုံးမယ်၊ ဘယ်
 သူနဲ့ ဘာနဲ့ ဘာကို ဆိုပြီး စိတ်ကို ဒုက္ခပေးတတ်တဲ့
 လောဘဟာ အိပ်ခါနီး စိတ်မှာ ဝင်မလာတော့ပါ
 ဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့လည်း လောဘကင်း သတိ
 ဉာဏ်နဲ့ အိပ်ပျော်ပါတယ်၊ အိပ်လို့ ကောင်းပါတယ်။

ယောဂီတို့ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ
 အဲဒါပါပဲ။ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုရင် တရား
 ရှိလာရင် သတိဉာဏ်နဲ့ စားဝင်တယ် အိပ်ပျော်
 တယ်။ တချို့ တရားအားထုတ်ပါလျက် အိပ်မပျော်
 ဘူးတဲ့၊ လောဘကြောင့် အိပ်မပျော်ရင် မတရား
 ဖြစ်နေတာ၊ တရားအားထုတ်ပါလျက်ကယ်နဲ့ စား
 လို့မဝင် ဖြစ်တယ်တဲ့၊ လောဘကြောင့် စားလို့
 မဝင်ရင် မတရားဖြစ်နေတာ။

တရားသမား ဆိုတာ အိပ်ရင် ပျော်တယ်၊
 အိပ်ချိန် နည်းတာ၊ များတာကတော့ ကိုယ်နဲ့
 သပ္ပာယ်မျှသလောက်၊ သင့်သလောက်ပေါ့လေ။
 စားရင် ဝင်တယ်၊ စားတာ နည်းတာ၊ များတာ
 ကတော့ ကိုယ်နဲ့တည့်သလောက် မျှတသလောက်
 ပဲလေ။ ကြည့်လေ၊ အိပ်ပျော်တယ်၊ စားဝင်တယ်
 ဆိုတာ လောဘမရှိ သတိဉာဏ် ရှိတော့ အိပ်ပျော်
 တယ်လေ၊ လောဘရှိရင် ဟိုစဉ်းစား ဒီစဉ်းစား၊
 လောဘက စဉ်းစားခိုင်းတာတွေကို စဉ်းစားပြီး
 တော့ အိပ်မပျော်ဘူးလေ၊ လောဘမရှိရင် သတိ
 ဉာဏ်နဲ့ စားသင့်သလောက်ကို စားလို့ ဝင်တယ်။
 လောဘရှိရင် ဟိုရွေးဒီရွေးနဲ့ စားမဝင်ဘူးလေ။
 အံ့ဩစရာတွေ ကောင်းလိုက်တာ။

ဒီမှာကတော့ ယောဂီတွေကို ကျွေးထားလိုက်
 တာ၊ ဖြစ်သလို သင့်သလိုပဲ စီမံချက်ပြုတ်ထား
 ကြတာ၊ အကောင်းစားတွေ မဟုတ်ပါဘူး၊ အိမ်မှာ
 ဆို ဒါမျိုး ဘယ်စားမလဲ၊ စားလို့ မဝင်ဘူး၊ အိမ်မှာ
 ဒီထမင်း ဟင်းမျိုးတွေ စားမဝင်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့
 ဒီမှာကျတော့ စားလို့ ဝင်တာပဲ။

ပထမ (၁) ရက် (၂) ရက်သာပါ။ ဒုတိယ (၃) ရက်၊ (၄) ရက် ဆိုရင် ရသွားပြီ၊ စားလို့ ဝင်လိုက်တာ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် အံ့နေတယ်။ “ဟဲ့ ငါဘယ်လို ဖြစ်တာပါလိမ့်၊ စားလို့ ဝင် လိုက်တာ၊ ဟဲ့ ငါဘယ်လို ဖြစ်တာပါလိမ့်၊ ငါစား လို့ ဝင်လိုက်တာ”၊ ဘာလို့ စားဝင်တာလဲ ဆိုရင် လောဘမရှိဘဲကိုး၊ အရင်တုန်းကတော့ ထမင်းပိုင်း ရောက်သွားရင် ဟိုရွေးချင်၊ ဒီရွေးချင်၊ ဟိုဟာမှ စားမယ်၊ ဒီဟာ မစားဘူးနဲ့ ကိလေသာတွေ များ နေတာကိုး၊ စိတ်ဒုက္ခရောက်နေတာပေါ့။ ဘယ်မှာ စားလို့ဝင်ပါမလဲ။

ယောဂီတို့၊ အခုတရားစခန်းဝင်တယ်ဆိုတာ တရားရှိပြီး အိပ်ပျော်အောင်လို့၊ စားဝင်အောင်လို့၊ အိပ်ပျော်အောင် နေတတ်အောင်လို့၊ စားဝင်အောင် နေတတ်အောင်လို့ပါ။

အခု ပြောပေးနေတာတွေကို အတင်းအား စိုက်ပြီး နားထောင်ဖို့ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ကိုယ့်စိတ်မှာ လောဘလေး မဖြစ်အောင် နေရင်း ကြားနေနိုင်

ပါတယ်။ ကြားနေရင်းနဲ့လည်း လောဘမဖြစ်အောင်
ထိုင်ရင်းနဲ့လည်းပဲ လောဘမဖြစ်အောင် ရပ်နေရင်း
နဲ့လည်းပဲ လောဘမဖြစ်အောင် သွားနေရင်းနဲ့လည်း
ပဲ လောဘမဖြစ်အောင် ကြိုးစား အားထုတ်နေရ
ပါမယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အသိဆုံးပါ။ ကိုယ့်စိတ်
ကလေးကို ဂရုစိုက်နော်၊ အဲဒီလို ဂရုစိုက်ရင်းနဲ့
လည်းပဲ ဒီက ပြောတာတွေ ကြားနေတာပါပဲ။
ဒီကို စိတ်ရောက်မှ ကြားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီကို
အတင်းအဓမ္မ ဂရုစိုက်မှ ကြားတာ မဟုတ်ပါဘူး။
အေးအေးဆေးဆေး သတိဉာဏ်ရှိရှိ လောဘ
မဖြစ်အောင် နေရင်းနဲ့လည်းပဲ ဟောပြောနေတာ
တွေကို ကြားနေတာပါပဲ။

အခု ကိုယ့်စိတ်ကလေးကို လောဘမဖြစ်
အောင် ဂရုစိုက်မယ် ဆိုမှလေ ပေါ်လာတယ်၊
အရင်ကပြီးခဲ့တဲ့ဟာတွေ ပြီးပြီးသားအာရုံတွေ
ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီအာရုံတွေကို ကိလေသာနဲ့
ဂရုစိုက်ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီအာရုံတွေကလည်း

သူဟာသူ အကြောင်းနဲ့ ပေါ်လာတာပဲ၊ မဟုတ်တာ
တွေလည်း ပေါ်တတ်တယ်၊ ဟုတ်တာတွေလည်း
ပေါ်တတ်တာပါပဲ၊ အရေးကြီးတာက ဘယ်အာရုံပဲ
ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာလေးပဲ ပေါ်လာလာ ကိုယ့်စိတ်မှာ
ကိလေသာ မဖြစ်အောင် ကိုယ့်စိတ်မှာ လောဘ
မဖြစ်အောင် ဂရုစိုက်ရတာက အဓိကပါပဲ၊ အဲဒါ
ပါပဲ၊ တရားဆိုတာ အာရုံကို ဂရုစိုက်တာထက်
စိတ်ကို ဂရုစိုက်နေရတာပါ။ အဲဒါမှလည်း
လောဘမဖြစ်အောင် နေနိုင်တာပေါ့။

တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာလည်း အဲဒါ
ပါပဲ။ စိတ်မှာ ကိလေသာတွေ မဖြစ်အောင် နေရ
တာပေါ့။ အေးအေးဆေးဆေး သတိဉာဏ်ရှိရှိနဲ့
လောဘမပါ ဒေါသလည်းကင်း မောဟလည်း မရှိ
ဒိဋ္ဌိတွေလည်း မပါဘဲနဲ့ တရားနာတတ်ရင် ဟော
ပေးသမျှ တရားရဲ့ သဘောအဓိပ္ပာယ်တွေကို လွယ်
လွယ်ကူကူ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိနားလည်နိုင်
ပါတယ်။

အခုပြောပေးတာက လောဘမဖြစ်အောင်ပါ။
အားထုတ်တဲ့နေရာမှာ လောဘကို ရွံလွန်းလို့ မုန်း

လွန်းလို့ ကြောက်လွန်းလို့ လောဘကို အသုံးမကျ
မှန်း သိအောင်လို့ ပြောပေးနေတာပါ။

ယောဂီတို့ ကိုယ့်အိုးကိုယ့်အိမ်မှာ နေတဲ့အခါ
လောဘကြောင့် စားမဝင် အိပ်မပျော်ကြဘူးနော်၊
ဒီတရားစခန်းမှာ စားတာကတော့ စားလို့ဝင်
လိုက်တာ လွန်ရော၊ စားဝင်မှာပေါ့၊ လောဘက
အိမ်မှာလိုမှ မရှိတာ၊ ကင်းနေတယ်လေ၊ ကွာနေ
တယ်လေ။ အပြီးကုန်တာ မဟုတ်သေးသော်လည်း
ဘဲ စားစရာ ရှိစား၊ ကိုယ်နဲ့ တည့်တာကို ထည့်
လိုက်တာပဲ။

အရေးကြီးတာက စားသင့်သလောက် စား
သင့်တာတွေကို စားပြီး၊ ပြီးလို့ရှိရင် လဲသင့်တာ
လေးလဲ၊ လျောင်းသင့်တာလေး လျောင်း၊ လမ်း
လျှောက်သင့်တာလေး လမ်းလျှောက်။ အဲဒီလို
သင့်သလို ဣရိယာပုတ်နဲ့ မိမိစိတ်မှာ သတိဉာဏ်
တရား အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေအောင် စိတ်မှာ
ကိလေသာတရားတွေ အဖြစ်မခံဖို့ ကြိုးစားနေမိကြ
တာကိုး။

စားတယ် ဆိုရာမှာလည်း တရားအားထုတ် နိုင်ဖို့ပဲ စားတာ၊ အဲဒီကျတော့ စားမဝင်ဘူးဆိုတာ ဘယ်ရှိတော့မလဲ။

တရားရှိတဲ့ သူများကျတော့ အိပ်လို့လည်း ပျော်တယ်၊ စားလို့လည်း ဝင်တယ်၊ နေလို့လည်း ကောင်းတယ်၊ တချို့ကျတော့ တရား ရှိတယ်၊ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုပြီး ‘အိပ်လို့ကို မပျော်ဘူး၊ အိပ်လို့ကို မပျော်ပါဘူး’တဲ့၊ တချို့ကျတော့လည်း ‘စားလို့ကို မဝင်ပါဘူး’တဲ့။ စားမဝင် အိပ်မပျော် ဘူးဆိုရင် ကိလေသာတွေ ဝင်နေလို့ အတင်းအဓမ္မ တရားအားထုတ်နေလို့လည်း ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

ယောဂီတို့ ဘယ်လောက်အံ့စရာကောင်းလဲ။ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ အခု ယောဂီတို့ ဒီတရားစခန်းမှာ နေရ ထိုင်ရ စားရ သောက်ရတာကြတော့ အိပ် ပျော် စားဝင် နေကောင်း ကျန်းမာလို့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာကို ဖြစ်နေလိုက်လာ၊ စိတ်ကို ကြည်နူး လို့ ဖြစ်နေလိုက်တာများ အံ့ဩစရာ ကောင်း လိုက်တာ။

ခါတိုင်း ဒီလိုတရားပွဲတွေ ဟောပြီး နာပြီး
 လို့ ရှိရင်လေ အို-ဝမ်းတွေသာလို့၊ အခုလည်းပဲ
 ဝမ်းတွေသာတာပါပဲ၊ မနေ့ညက မအိပ်ချင်ဘူး၊
 အရင်တုန်းက မအိပ်ချင်တာက လောဘနဲ့ မအိပ်
 ချင်တာ၊ အခု မအိပ်ချင်တာက ပီတိသုခ-နှစ်သက်
 မှု ချမ်းသာမှုတွေနဲ့ မအိပ်ချင်တာ။ ဪ-ဒါပေမဲ့
 မီးမှိတ်သွားတော့ 'ဪ-အိပ်မှပဲ ဖြစ်မယ်ဟေ့'
 ဆိုပြီး ပျတ်ဆို အိပ်ပျော်သွားရော၊ ချက်ချင်း အိပ်
 ချင်ရင် ချက်ချင်းအိပ်လို့ ရတဲ့ သတ္တိဟာ ဘယ်
 လောက်ကောင်းလိုက်သလဲ၊ အဲဒါလောဘ မရှိလို့
 ပေါ့၊ လောဘမရှိဘဲ အိပ်ရတာဟာ ဘယ်လောက်
 အရသာရှိလိုက်သလဲ၊ အပူအပင် အတောင်းအတ
 အကြောင့်အကျ ကင်းလို့ အိပ်ပျော်သွားတယ်၊
 မနက်ကျတော့ အချိန်တန် နိုးလာတယ်၊ နိုးလာ
 တော့လည်း လန်းလန်းဆန်းဆန်းပါပဲ။

တရားရှိ မရှိ ဆိုတာ ယောဂီတို့ကိုယ်တိုင်
 ယောဂီတို့ အသိဆုံးပါ၊ ပထမနေ့တုန်းက အိပ်
 မပျော်ဘူး၊ ဖျစ်ညှစ် အိပ်တယ်၊ မနက်မိုးလင်းတော့
 နိုးတယ်၊ မလန်းဆန်းဘူး။ ဒုတိယနေ့ တတိယနေ့

စသည်အားဖြင့် ရက်တွေ တစ်ရက် နှစ်ရက် သုံးရက်ရလာတော့ အိပ်မယ်ဆိုတာနဲ့ အိပ်ပျော်တယ်။ နှိုးတော့လဲ လန်းဆန်းတယ်။ အိပ်မပျော်အောင် လုပ်တာက ကိလေသာ၊ နှိုးတော့လည်း မလန်းဆန်းအောင် လုပ်တာက ကိလေသာ။

အခု မိမိတို့ ဒီတရားစခန်းမှာ အိပ်မယ်ဆိုတာနဲ့ အိပ်ပျော်တယ်၊ နှိုးရင်လဲ လန်းဆန်းတယ်ဆိုရင်ကိုပဲ တရားအလုပ် အားထုတ်တာ မှန်နေပြီ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကိလေသာတွေက သတ္တိနည်း အားနည်းလာတာကိုး၊ ကိလေသာတွေက ဝေးဝေးလာတာကိုး၊ ကိလေသာတွေက လျော့လျော့လာတာကိုး။

အခု ပြောပေးနေတာ ဒီတရားစခန်းအတွက်တင် မဟုတ်ပါဘူး၊ အိမ်အတွက်ရော။ အိမ်အတွက်တင် မဟုတ်ပါဘူး၊ တစ်သံသရာလုံး အတွက်ပါ ပြောပေးတာပါ။ လောဘ မရှိရင် အိပ်ပျော်တယ်။

လောဘမရှိရင် စားဝင်တယ်၊ လောဘမရှိရင် နေလို့ ကောင်းတယ်၊ သဘောပေါက်ပါ။

လောဘ ရှိနေရင် နေလို့မကောင်းပါဘူး။ ဘာဖြစ်
ဖြစ် ကိုယ့်ဟာကိုယ် အေးအေးထိုင် နေမယ်ဆို
လည်း အဲဒီလောဘက လျှောက်စဉ်းစားခိုင်းတာပဲ။
အဲဒီ လောဘက ရှေ့ရေး နောက်ရေးတွေအတွက်
ပူအောင်လို့ လျှောက်စဉ်းစားခိုင်းတယ်။

ယောဂီတို့ သဘောပေါက်ပါနော်၊ နားလည်
ပါနော်။ အဲဒီလိုပဲ လူကိုယ်ကောင်အမူအယာတွေကို
အေးအေးပဲ ထိုင်နေနေ၊ ရပ်နေနေ၊ လျောင်းနေနေ၊
သွားနေနေ လောဘရှိနေရင် စိတ်က အပူခံနေရပြီး
စိတ်ဒုက္ခ ရောက်နေတော့တာပေါ့။

ယောဂီတို့ ခု ဘာလုပ်နေတာလဲလို့ မေးရင်
တရား အားထုတ်နေပါတယ်လို့ ဖြေမှာပဲ။ တရား
အားထုတ်တယ် ဆိုတာ ထိုင်တာကို ပြောတာ
မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလောဘမဖြစ်အောင် နေတာကို
တရားအားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တရား
လမ်း မလွဲလိုက်ပါနဲ့နော်၊ တရားအားထုတ်နည်း
မမှားလိုက်ပါနဲ့နော်၊ တရားကိစ္စသာ လွဲလိုက် မှား
လိုက်ရင် သွားပြီ သွားပြီ၊ တစ်သောင်လုံး ဒုက္ခ
ရောက်ပြီ၊ ဒါလေးကိုတော့ သတိထားပါနော်။

တချို့ တရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး “ဒါမြင်မှ တရား၊ ဒါတွေ့မှ တရား”လို့ သတ်မှတ်ပြောပြော နေကြပါတယ်။ ဒါမြင်မှ တရားဆိုရင် ဒါတော့ မြင်ရင် မြင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် လောဘနည်းချင်မှ နည်းမယ်၊ မနည်းချင် မနည်းဘူး၊ သေချာပေါက် မပြောနိုင်ဘူး။

ဒါတွေ့မှ တရားဆိုရင်လည်း ဒါ တွေ့ရင် တွေ့မယ်၊ တွေ့တော့လည်း ကိုယ့်စိတ်အထင်နဲ့ ကိုယ်တွေ့နေတတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်စိတ်အထင်နဲ့ ကိုယ်တွေ့နေလို့ကတော့ လောဘ ဒေါသ မောဟ ကိလေသာတွေ ဘယ်လိုမှ မနည်းနိုင်ဘူး၊ ဘယ် လိုမှလည်း မလျော့နိုင်ဘူး။

အခု လောဘနည်းအောင် အားထုတ်မှ တရားလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒေါသနည်းအောင် အားထုတ်မှ မောဟနည်းအောင် အားထုတ်မှ ကိလေသာတွေ နည်းအောင် အားထုတ်နိုင်မှ တရား အားထုတ်တယ်’လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ယောဂီတို့၊ လောဘနည်းအောင် လောဘ မကောင်းကြောင်းကို သိပါ။ လောဘက တကယ်

‘သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ လောဘတွေ ကုန်သွားတာက အဲဒီသမုဒ္ဒရာ ရေတွေလောက်ရှိတဲ့ လောဘကြီးတာတွေ ကုန်သွားပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ကျန်တော့လဲ ဆိုရင် မြက်ဖျားလေး ပေါ်က ကျန်တဲ့ ရေစက်လေး ခုနစ်စက်လောက်ပဲ ကျန်ပါတော့တယ်’တဲ့။

သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသွားတဲ့ သူရဲ့ ဒုက္ခဆင်းရဲ ဆိုတာတွေကလည်း သံသရာနဲ့ပဲ ချီပြီး ပြောပြော၊ စိတ်မှာ ကြုံရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကိုပဲ ပြောပြော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေဟာ အဲဒီလောက်ပဲကျန်ပြီး အဲဒီလောက် ကုန်သွားတာကိုး၊ ကျန်တဲ့ ဒုက္ခကလည်း အဲဒီလောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ အလွန်နည်းသွားပါပြီ။

တရားဆိုတာ လောဘလျော့ဖို့ပါ။ အလုပ်လျော့ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အလုပ်တွေ ရပ်ပစ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ လောဘလျော့ ကိလေသာလျော့ပြီး စီးပွားရေး လူမှုရေး သာရေး နာရေးတွေနဲ့ လုပ်ရင်း ကိုင်ရင်း ဆောင်ရွက်ရင်း လူ့လောကမှာ ဒီလိုပဲ နေကြတာပါပဲ။

သူဌေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူဆင်းရဲပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရှင်
ဘုရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပြည်သူပြည်သားပဲ ဖြစ်ဖြစ်
လောဘကို ဆိုးမှန်း သေသေချာချာ သိလိုက်
စမ်းပါ။ တစ်ခါတလေ ကိုယ့်မှာ လောဘဖြစ်နေ
တာလဲ ကြည့်စမ်းပါဦး။ အလှူပွဲသွားတော့မယ်၊
မင်္ဂလာဆောင်ပွဲ သွားတော့မယ်၊ ပွဲနေပွဲထိုင်
သွားတော့မယ် ဆိုတော့ ဒီလောက် ဘီဒိုကြီးထဲက
ဒီလောက်ကြီးတဲ့ သေတ္တာထဲက ဘီဒိုတစ်လုံးလုံးရှိ
တဲ့ အဝတ်အစားတွေဟာ အများကြီးပါပဲ။

အဲ-ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က လောဘကြီးလွန်းနေ
တော့ ဒီအဝတ် ကပ်ကြည့်လိုက်လဲ ဘေးဖယ်လိုက်
ရတယ်၊ ဒီပွဲနဲ့ မလိုက်သေးပါဘူးပေါ့။ ကိုယ့်ကိုယ်
ကို တအားလှချင်ပြီး လောဘဖြစ်လွန်းတော့ ဘယ်
အဝတ် အထည်နဲ့မှ ဒီပွဲနဲ့ မလိုက်တော့ဘူး၊
ကိုယ်နဲ့လည်း မလိုက်တော့ဘူး၊ တအားလှချင်
နေတာကိုး။

လောဘ လောဘ၊ နေရခက်အောင် လုပ်
လွန်းပါတယ်၊ စိတ်လည်း နေရခက်အောင် ကိုယ်
လည်း နေရခက်အောင် လုပ်လွန်းပါတယ်။ ဉာဏ်

နည်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ လူလာဖြစ်တာကိုပဲ အလောဘကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ မသိဘူး၊ လောဘကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ ဒါထက် ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်တယ် ဆိုတာကိုလည်း မသိဘူး၊ လူလာဖြစ်တာ ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်တာပါ။ ကုသိုလ်ကံ ဉာဏ် ဝီရိယကြောင့် ဖြစ်တာပါ။ အခု စားနေရတာလည်း ကံ ဉာဏ် ဝီရိယကြောင့် စားနေရတာပါ။ အခု ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရနေတာလည်း ကုသိုလ်ကံ ဉာဏ် ဝီရိယကြောင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရနေတာပါ။

ယောဂီတို့၊ လောဘကြောင့် စားရတယ် မထင်နဲ့နော်၊ လောဘကြောင့် အသက်ရှင်နေရတယ် မထင်နဲ့နော်။ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယကြောင့် စားရ နေရ အသက်ရှင်ရတာပါ။

ဟော-ကုသိုလ်ကံက ဒီဘဝမှာ အခုချိန် သိန်းတစ်ရာ ရဖို့ ကံပါတယ် ဆိုပါစို့၊ ကုသိုလ်ကံက သိန်းတစ်ရာ အကျိုးပေးတော့မယ် ဆိုရင် လူတစ်ယောက်က ကံကို သိလို့ ဖြစ်ဖြစ်၊ မသိလို့ ဖြစ်ဖြစ် ‘ငါ့ကို သိန်းတစ်ရာ အကျိုးပေးမှာ၊ အခု

ရနိုင်တယ်ဟေ့' ဆိုပြီးတော့ လောဘတကြီးနဲ့ ဓားပြတိုက်ကြည့်၊ သိန်းတစ်ရာထက် ပိုရလား ဆိုတော့ ရရိုးထုံးစံ မရှိပါဘူး။ လောဘနဲ့ ဓားပြတိုက်လို့ သိန်းတစ်ရာ ရလားလို့ မေးရင် သိန်းတစ်ရာ မပြောနဲ့၊ အဖမ်းတောင် ခံရအုံးမယ်၊ လောဘက ဘယ်လောက် ကြောက်စရာကောင်းလဲ။ လောဘဆိုတာ ကုသိုလ်ကံက ပေးမဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ သုခတွေကိုတောင်မှ ဖျက်ဆီးပစ်ပါတယ်။

တကယ်လို့သာ မိမိတို့အနေနဲ့ ကုသိုလ်ကံက အကျိုးပေးမှန်း ဉာဏ်နဲ့ သိရင်၊ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယက အကျိုးပေးမှန်း သတိဉာဏ်နဲ့ သိရင် ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်မလဲ။ ဟုတ်ပါတယ်၊ တကယ်တမ်း ကျတော့ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယကပဲ အကျိုးပေးတာပါပဲ၊ ကိုယ်ထင်တာက လောဘနဲ့ စီးပွားရှာမှ အကျိုးပေးတယ်၊ အကျိုးရတယ် ထင်တာ၊ စီးပွားဖြစ်တယ် ထင်တာ။

ဒီက ပြန်သွားရင် ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ယာမှာ နေကြည့်နော်။ ဈေးမရောင်းနဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ ရောင်းပါ။ စီးပွားမရှာနဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ ရှာပါ။ ရုံးမတက်နဲ့

မဟုတ်ဘူး၊ တက်ပါ။ ကိုယ့်လုပ်စရာ ကိုင်စရာ
တွေကို ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ ရပ်ပစ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး၊
သမ္မာအာဇီဝ အလုပ်တွေကို လုပ်သာ ဆက်လုပ်
ပါ။ မိစ္ဆာဇီဝကိုတော့ လုပ်လို့ မလုပ်ဖြစ်တော့ဘူး၊
ပြောင်း သွားတယ်၊ ဘာလေးပြောင်းသွားရမှာလဲ
ဆိုရင် စိတ်ဓာတ်ကလေး ပြောင်းသွားရတာ၊ စိတ်
ညွှံ့ကနေ စိတ်ကောင်းကလေး ဖြစ်သွားရမှာပါ။

လောဘကို ဦးစားပေးပြီး စီးပွားရှာခဲ့ရ
တာက ပင်ပန်းလှပါတယ်၊ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယကို
ဦးစားပေးပြီးတော့ အေးချမ်းစွာ စီးပွားရှာရမယ်၊
ကိုယ့်ကံကို အားကိုးပြီး အလုပ်လုပ်ပါ၊ ကိုယ့်ဉာဏ်
နဲ့ သေသေချာချာ ကြည့်ပါ၊ ကိုယ့်ဝီရိယနဲ့ ကိုယ်
ကြိုးစားပါ၊ စီးပွားကို ကံ ဉာဏ် ဝီရိယနဲ့ ရှာပါ၊
စီးပွားချမ်းသာတွေကို ကေန့်မုချရပါတယ်။

ယောဂီတို့၊ လူ ဆိုတာ လူတောထဲမှာ
လောဘနဲ့ စီးပွားရှိတဲ့လူက ငွေရဲ့အခိုင်းကို ခံနေ
ရတယ်။ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယနဲ့ စီးပွားရှာတဲ့ သူက
ငွေရဲ့ အခိုင်းမခံရဘဲ ငွေကို ခိုင်းနေနိုင်တယ်၊
ဒါလေးကိုတော့ နားလည်ထားစမ်းပါ။

စီးပွားရှာတာ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ ငွေက ကိုယ့်
ကိုယ်အခိုင်းခံပြီးတော့ နေ့မအား ညမအားနဲ့ ကိုယ်
ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲနဲ့ စီးပွားရှာနေတာက တစ်မျိုး၊
ငွေရဲ့အခိုင်းခံနေရတယ်လေ။ ကိုယ်က ငွေကို စီမံ
ခန့်ခွဲပြီး ခိုင်းနေတယ်၊ ကိုယ်က ငွေကို ခိုင်းပြီးတော့
စီးပွားရှာတာက တစ်မျိုးပါ။ အဲဒါက လူလည်း
မပင်ပန်း စိတ်လည်း မပင်ပန်းဘူးလေ။ စီးပွားရှာ
နည်း နှစ်မျိုးပေါ့။

ယောဂီတို့၊ ဘာပြောပြော တရားစခန်းပြီး
ရင် ကျောင်းမှာ နေဖြစ်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ နေ
လို့လည်း မသင့်ပါဘူး၊ ကိုယ့်အိုးကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်
အရပ် ကိုယ့်ဒေသ ကိုယ်ပြန်ပြီးတော့ ဒီစီးပွားတွေ
လုပ်ရအုံးမှာပါပဲ၊ တရားစခန်း မဝင်ခင်တုန်းက
လည်း ငွေခိုင်းတာ ခံပြီးတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်
ဆင်းရဲနဲ့ စီးပွားရှာတယ်၊ တရားစခန်း ဝင်ပြီး
ပြန်သွားတော့လည်းပဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲနဲ့
ငွေအခိုင်းခံရတာကြီးနဲ့ စီးပွားရှာတယ် ဆိုရင်
တရားစခန်းဝင်တာ လူအားလည်း ရှုံးတယ်၊ အချိန်

အားလည်း ရှုံးတယ်၊ အသိတရားအားတွေလည်း ရှုံးတယ်။ အကုန် လုံးရှုံးပါတယ်။

တကယ်ဖြစ်ရမှာက တရားစခန်း မဝင်ခင် တုန်းက ငွေအခိုင်းခံရပြီးတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲနဲ့ စီးပွားရှာခဲ့တယ် ဆိုရင် အခု ပြောင်းလိုက်ကြပါတော့၊ ပြင်လိုက်ကြပါတော့၊ ငွေခိုင်းတာကို မခံပါနဲ့၊ ကိုယ်ကသာ ငွေကို ခိုင်းပါ။ ငွေဆိုတာ လိုက်လက်စုတ်ထဲက ရေလို ဖြစ်ပါစေ၊ လှူလိုက လှူ ပေးလိုက ပေးပေါ့။ ဒီလောက် ဟောပေး ပြောပေး ဆုံးမပေးလို့မှ အသိတရားတွေ ရလို့ကမှ မပြင်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဘယ်ကောင်းမလဲ။

ယောဂီတို့၊ သဘောပေါက်ပါတယ်၊ ငွေက ကိုယ့်ကိုခိုင်းလို့ စီးပွားရှာနေရတဲ့ သူကတော့ နေ့မအား ညမအား ငွေမျက်နှာကိုပဲ ကြည့်ပြီး လုပ်နေရတယ်။ စားကောင်းခြင်း မစား၊ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရ၊ ဝတ်ကောင်းခြင်း မဝတ်ရ၊ သွားကောင်းခြင်း မသွားရ၊ နေကောင်းခြင်း မနေရနဲ့ အလွန်ပဲ ပင်ပန်းနေပါတယ်။

တကယ်တမ်းအားဖြင့် မိမိတို့တစ်တွေက
လောဘတွေ နည်းပြီး ကိလေသာတွေ နည်းပြီး
တော့ ငွေကို ကိုယ်က ပြန်ခိုင်းနိုင်မယ် ဆိုရင်လေ
ငွေက ကိုယ်ကို ကြောက်လာတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့အခိုင်း
ကို ခံလာတယ်။ ကိုယ့်ဩဇာအတိုင်း ဖြစ်လာတယ်။
ပိုက်ဆံ ဆိုတဲ့ ငွေ၊ ငွေ ဆိုတဲ့ ပိုက်ဆံကို ဩဇာ
ညောင်းတဲ့သူက အခုအခါ အလွန်ရှားတယ်။ ငွေရဲ့
အခိုင်းကို ခံနေရတဲ့လူတွေသာ များတယ်။ ငွေကို
ဩဇာညောင်းပြီး ခိုင်းနိုင်တဲ့သူက အလွန်ရှားတယ်။

ကိုယ့်ကံ ကိုယ့်ညဏ် ကိုယ့်ဝိရိယသာ
အားကိုးပြီးတော့ စီးပွားရှာမယ်ဆိုရင် ပိုက်ဆံက
ငွေက ကိုယ့်ကို ကြောက်လာတယ်။ “ဟဲ့ကောင်၊
ငွေ လာစမ်း၊ လာစမ်း၊ မင်းငါ့ကို စီးပွားရှာပေး
စမ်း၊ ရော့-မင်းက အရင်းအနှီးအနေနဲ့ ဘယ်
လောက် ဝင်ပြီး ကူညီလိုက်စမ်း၊ မင်းကူညီဖို့
လိုတယ်၊ မင်းကူညီမှ စီးပွားတွေ ဖြစ်ပြီး ချမ်းသာ
လာမယ်၊ တင့်တင့်တယ်တယ် နေနိုင်လာမယ်။

“ဟေ့၊ ငွေ၊ မင်း၊ အရင်းအနှီးနဲ့တင် မပြီး
သေးပါဘူး၊ ငွေရှိရုံ ပိုက်ဆံရှိရုံနဲ့တင် စီးပွားလုပ်လို့

မဖြစ်ပါဘူး၊ ကံကလည်း လိုသေးတယ်ကွ၊ ကုသိုလ်
ကံပေါ့”တဲ့။ ‘တကယ်ချမ်းသာတာက ကုသိုလ်
ကံက အကျိုးပေးတာပါ’လို့ သိပြီးတော့ မိမိရှိထား
တဲ့ ရွှေငွေပိုက်ဆံ စီးပွားဥစ္စာတွေထဲက ထိုက်သင့်
သလောက် ဖွဲပြီးတော့ လှူတယ်၊ ပေးတယ်။ အဲဒီ
လှူတဲ့ ဒါနကုသိုလ်ကံကြောင့်ပဲ စီးပွားဖြစ်တယ်၊
ချမ်းသာတယ်။ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ သူတို့ရဲ့လက်
အတွင်းမှာ ရှိတဲ့ငွေက စီးပွားချမ်းသာကို မရ၊
ရအောင် ရှာပေးပါတယ်။

တကယ်ပြောရရင် မိမိတို့မှာ စီးပွားဥစ္စာ
ပစ္စည်း ချမ်းသာတယ်။ စီးပွားဖြစ်တယ်ဆိုတာ
လောကသဘောနဲ့ ပြောရင် စီးပွားအရှာကောင်းတဲ့
အိမ်အတွက် စိတ်ချရတဲ့ လူတော်လူကောင်းလေး
တစ်ယောက် ရထားလို့သာပါပဲ။ ကိုယ့်အိမ်မှာ စိတ်
ချလက်ချနဲ့ လက်တို လက်တောင်း ခိုင်းလို့ရတဲ့
ကောင်လေးတစ်ယောက် ရှိတယ်၊ ဘယ်ကိုပဲ သွား
ခိုင်းသွားခိုင်း၊ သွားပေးတယ်၊ သွားပြီး အကြွေး
တောင်းခိုင်းလိုက်ရင်လည်း သူက သွားပေးတယ်၊
အကြွေးလည်း တောင်းပေးတယ်။ ဘယ်သွားပြီး

ပစ္စည်းရှာခိုင်းရှာခိုင်း သူက ရှာပေးတယ်။ ဘယ်
သွားပြီး ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ဈေးဖြတ်ခိုင်း ဖြတ်ခိုင်း
သူက သက်သက်သာသာနဲ့ စီးပွားဖြစ်အောင် ဈေး
ဖြတ်ပေးတယ်။ ဘယ်ဆွေမျိုးတွေဆီ သွားခိုင်း
သွားခိုင်း ဆွေမျိုးတွေနဲ့ စကားပြောလို့ အဆင်ပြေ
အောင်လည်း သူကပဲ ပြောပေးတယ်။

တချို့တချို့ဆိုရင် ငယ်ကတည်းက မွေး
ထားတဲ့ လက်တိုလက်တောင်း ခိုင်းလိုရတဲ့ စိတ်
ကောင်းရှိတဲ့ လူကောင်းလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။
အဲဒီလူကောင်းလေးကို အကြောင်းပြုပြီး ချမ်းသာ
လိုက်ကြတာ၊ စီးပွားဖြစ်လိုက်ကြတာ၊ တိုးတက်
လိုက်ကြတာ၊ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုရင် အသက်
အရွယ်ကြီးတဲ့အထိ စိတ်ချရတဲ့ လူကောင်းလေးက
ပြုစုစောင့်ရှောက် ကျေးဇူးဆပ်နေလို့ကိုပဲ စား
ကောင်းခြင်း စားရ၊ အိပ်ကောင်းခြင်း အိပ်ရ၊
ဝတ်ကောင်းခြင်း ဝတ်ရ၊ နေကောင်းခြင်း နေရနဲ့
နေနေရတာ စိတ်ကို ချမ်းသာလို့။

ယောဂီတို့၊ စဉ်းစားပါနော်၊ အဲဒီလိုစိတ်
ကောင်းရှိတဲ့ လူကောင်းလေးတစ်ယောက်လောက်

ယောဂီတို့ကို ပေးချင်လိုက်တာ၊ ယောဂီတို့က သူ့
အတွက်လည်း ပူစရာမလို၊ ကိုယ့်စီးပွား ဖြစ်ချင်
လည်း သူက ရှာပေးတယ်၊ ကိုယ်ထမင်းစားချင်
လည်း သူက ခူးပေးတယ်၊ ကိုယ်ရေသောက်ချင်
လည်း သူက ခပ်ပေးတယ်၊ ကိုယ် ဒီအဝတ်အစား
လေး ဝတ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိလည်း သူက ဝယ်ပေး
တယ်၊ အဲဒီလို စိတ်ကောင်းရှိတဲ့ တော်တဲ့ ကလေး
မျိုးလေး ရှိရင် ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်မလဲ၊
မယူချင်ကြဘူးလား။

တကယ်တမ်းကျတော့ ငွေရဲ့ အခိုင်းမခံဘဲနဲ့
ငွေကို ခိုင်းတဲ့သူများဟာ ရှာသမျှစီးပွား ရသမျှ
ငွေ ဘယ်အတွက် ထည့်ထည့်ထားလဲဆိုရင်
တစ်ပုံက လှူဖို့ ထည့်ထားတာ၊ အဲဒီအလှူဒါန
ကုသိုလ်ကပဲ ယောဂီတို့အတွက် မိမိတို့ စားချင်
တာလေး စားရအောင် ဒါနအလှူက ယူပေးနေ
တာပါ။ မိမိတို့ စားချင်တာလေးကို ယူပေးတာ
ဒါနအလှူ၊ ဝတ်ချင်တာလေးကို ယူပေးတာက
လည်း ဒါနအလှူ၊ မိမိတို့နေချင်သလို အိမ်ကို
ဆောက်ပေးတာကလည်း ဒါနအလှူ၊ ဒါန အလှူ

ကသာ လိုချင်တဲ့ ဥစ္စာစီးပွားကို ရှာပေးနေတာပါ။
 အလှူဒါနမရှိရင် စားချင်တာ မစားရပါဘူး၊
 ဝတ်ချင်တာ မဝတ်ရပါဘူး၊ နေချင်တာလည်း မနေ
 ရပါဘူး။

မိမိတို့က ငွေကို ခိုင်းတယ်ဆိုတာ မိမိတို့
 သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ရရှိထားတဲ့ ငွေတွေထဲက
 နေပြီး လောဘတွေ လျော့ပြီးတော့ နှမြော တွန့်တို
 မှုတွေ နည်းပြီးတော့ အလောဘလေးနဲ့ လှူပေး
 လိုက်ပါ။ လောဘဆိုတာ အယူချည်းပဲ ရှိပါတယ်၊
 လုံးဝ အပေးမရှိပါဘူး၊ အလောဘကျတော့ အပေး
 ပါ၊ အယူမဟုတ်ပါဘူး၊ ပေးလိုက်စမ်းပါ၊ လှူလိုက်
 စမ်းပါ။ ဘယ်သူကို လှူရမယ်လို့ မပြောလိုပါဘူး၊
 လှူလိုရာ လှူပါ။

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာမြတ် သုံး
 ပါးကို ပေးလှူလိုက်စမ်းပါ၊ အလှူ လှူတာနဲ့ ပတ်
 သက်ပြီး ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကိုမှ လှူရမယ်၊
 ဒီလိုတော့ မပြောလိုပါဘူး၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ
 ဆိုတာ အမျိုးမျိုး ရှိကြတာပါပဲ။ ဆွေမျိုးသားချင်း
 တွေကိုလည်း လှူပေါ့လေ၊ ပေးသင့်တဲ့သူကိုလည်း

ပေးပေါ့လေ။ လှူသင့်တဲ့လူကို လည်း လှူပေါ့လေ။
အလှူခံမြတ်ရင်တော့ မြတ်တဲ့အကျိုး ရတာပေါ့။

အဲဒီလောဘတွေ လျော့လျော့သွားပြီးတော့
အလောဘတွေ ဖြစ်ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ တရား
အားထုတ်တာပါပဲ။ လှူတယ်ဆိုတာလည်း လောဘ
လျော့အောင် ကျင့်တာပဲ။ အလောဘဓာတ် တိုးပွား
အောင် ကျင့်တာပါပဲ။ မိမိတို့ သိထားရမှာက
တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ လောဘဆိုးမှန်း^၁
သိအောင် လောဘကို အပြစ်မြင်ပြီး မိမိစိတ်မှာ
လောဘမဖြစ်အောင် အားထုတ်နေတာကို တရား
အားထုတ်တယ်လို့ သိဖို့ပါပဲ။။

ဒါထက်ပိုပြီးတော့ သဘောပေါက်သွားလို့
ရှိရင် “အို-ရှိသမျှပစ္စည်းတွေဟာလေ”၊ ပစ္စည်း
တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘာအသိလေးတော့
ထည့်ရမှာလဲ၊ “လှူဖို့၊ လှူဖို့”ဆိုတဲ့ အသိကိုတော့
မိမိရဲ့စိတ်ထဲမှာ အမြဲထည့်ရမှာ။ လှူနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဟာ လောဘမရှိဘူး၊ လှူနေတယ် ပေးနေတယ်
ဆိုကတည်းက လောဘ မရှိဘူး၊ လောဘလျော့နေ
တယ်။ လောဘက ယူတဲ့ဓာတ်၊ ယူတဲ့သတ္တိ၊

‘ယူတဲ့သဘောပါ။ ဒါကြောင့်မို့ ပြောပါတယ်၊ မလှူ
ချင်လည်း လှူ၊ လှူချင်လည်း လှူ၊ ပထမတော့
ပုထုဇဉ်သဘာဝ မလှူချင်တာတွေ ရှိမယ်၊ လှူချင်
တာတွေလည်း ရှိမယ်၊ လောဘ ရှိနေတာကိုး၊
မလှူချင်လည်း လှူ၊ လှူချင်လည်း လှူ၊ နောက်
ကျတော့ ဘယ်နှယ် ဖြစ်လာမလဲ၊ မလှူဘဲကို
မနေနိုင်တော့ဘူး။

မိမိစိတ်မှာ တရားဓာတ် အလောဘ ဘယ်
လောက်ရှိသလဲ ဆိုတာ ဆန်းစစ်ကြည့်ရင် သိနိုင်
ပါတယ်၊ မလှူချင်ဘဲနဲ့ လှူနေတာလား၊ လှူ
ချင်လို့ လှူနေတာလား၊ မလှူဘဲ မနေနိုင်တဲ့
ဓာတ်ရှိလို့ လှူနေတာလား၊ သိနိုင်ပါတယ်၊ အလှူ
ဒါနကို ကြည့်ရင်ကိုပဲ မိမိမှာ တရားဘယ်လောက်
ရှိတယ်ဆိုတာ သိသာပါတယ်။

အခု တရားထိုင်နေကြတယ်၊ ထိုင်းရင်းနဲ့
တရားအသိတွေ ဖြစ်နေဖို့ပါ၊ တရားရပ်နေတယ်၊
ရပ်ရင်းနဲ့ တရားအသိတွေ ဖြစ်နေဖို့ပါ။ တရားသွား
နေတယ်၊ သွားရင်းနဲ့ တရားအသိတွေ ဖြစ်နေဖို့ပါ။
တရားစခန်းမှာ အားထုတ်တာက ဒီသဘောပါပဲ။

လောဘ မဖြစ်ဖို့၊ အလောဘ ဖြစ်ဖို့။ အဲဒါ ဘုရား
ဟောတဲ့ တရားအားထုတ်နည်းပါ။

လောကမှာ အများနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါ
အလှူနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မပေးချင်လည်း ပေး၊
ပေးချင်လည်းပေး၊ မလှူချင်လည်း လှူ၊ လှူချင်
လည်း လှူ၊ နောက်ဘာဖြစ်လာလဲ၊ မပေးဘဲကို
မနေနိုင်တော့ဘူး၊ မလှူပဲကို မနေနိုင်တော့ဘူး။
ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုရင် လောဘဓာတ်ဆိုးတွေမှ
မရှိတော့ဘဲ အလောဘဓာတ်ကောင်းတွေက
အားကောင်းနေတာကိုး။

ယောဂီတို့ နားလည်ပါတယ်၊ ယောဂီတို့
သဘောပေါက်ပါတယ်၊ တရားကျင့်တယ်ဆိုတာက
မိမိစိတ်မှာ လောဘမဖြစ်ဖို့၊ ဒါနပြုရင်းနဲ့ လောဘ
မဖြစ်ဖို့၊ မလှူချင်လည်းလှူ၊ လှူချင်လည်းလှူ၊
နောက်မလှူဘဲကို မနေနိုင်ဘူး။

နားလည်အောင် ပြောရရင် တချို့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေက သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေတွေ လာလို့ ရှိရင်
မသောက်ချင်လည်းသောက်၊ သောက်ချင်လည်း
သောက်၊ ခေါ်တဲ့အခါ ပါသွားတာပဲ၊ လိုက်သွားရ

တာပဲ။ ကိုယ်က မသောက်ချင်ဘူး လိုက်ရတာပဲ၊
သောက်မိတာပဲ၊ ပထမတော့ အဖော်ကောင်း
လို့ပေါ့၊ ခေါ်ရင်ပါသွား၊ သောက်မိတာပဲ။

နောက်တော့ အဖော်မပါလည်း သောက်မိ
လာတယ်၊ ဘာလို့လဲ ဆိုရင် ကိုယ်သောက်ချင်
လို့ကို သောက်မိတာ။ သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်း
တွေနဲ့ မသောက်ချင်လည်းသောက်၊ သောက်ချင်
လည်းသောက်၊ အဲဒီကနေပြီး နောက်တော့
မသောက်ဘဲကို မနေနိုင်တော့ဘူး၊ စွဲသွားတယ်၊
လက်ဘက်ရည်သောက်တာမျိုး၊ အရက်သောက်
တာမျိုး၊ ဆေးလိပ်သောက်တာမျိုးပေါ့၊ မဟုတ်တာ
တွေလည်းပဲ အဲဒီလို စွဲသွားတယ်၊ မသောက်ဘဲကို
မနေနိုင်၊ မစားဘဲကို မနေနိုင် ဖြစ်ကုန်တာမျိုး
တွေပေါ့။

အခုပြောချင်တာက ဒါန၊ ဒါနလှူတယ်
ဆိုတာဟာ လောဘကင်းစေတယ်၊ တကယ်မိမိ
တို့က လောဘကို ကြောက်တယ်ဆိုရင် လောဘ
ဆိုးမှန်း သိရင်၊ လောဘမကောင်းမှန်း သိရင်
လောဘမဖြစ်အောင် ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တဖြည်း

ဖြည်းနဲ့ နောက်တော့ မလှူဘဲကို မနေနိုင်တော့ဘူး။ အဲဒါ တရားအသိကြောင့် တရားအကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ မနေနိုင်တော့တာပေါ့။ အဲဒီလို သတ္တိကောင်းတွေဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးတာပါ။

တရားထိုင်ရင်းနဲ့လည်း မိမိစိတ်မှာ လောဘ မဖြစ်အောင် ကျင့်တာကို တရားအားထုတ်တယ် ခေါ်ပါတယ်။ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်မှာ နေရင်းနဲ့လည်း “ကိုယ်ရဖို့၊ ကိုယ်ယူဖို့ပဲ” ဆိုတဲ့ လောဘစိတ်ဓာတ်ကနေပြီးတော့ “တတ်နိုင်သမျှ ပေးမယ်ဟဲ့၊ စွန့်မယ်ဟဲ့၊ ပေးကမ်းမယ်ဟဲ့၊ စွန့်ကြဲမယ်ဟဲ့၊ လှူဒါန်းမယ်ဟဲ့” ဆိုတဲ့ အလောဘဓာတ်တွေ တိုးပွားစေတာဟာ ဘာဝနာပါပဲ။ အဲဒီ ဘာဝနာ အားကောင်းအောင် ကျင့်နေတာကိုပဲ တရားအားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ယောဂီတို့ မပေးလှူဘဲ မနေနိုင်လို့ ပေးလှူနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လောဘနည်းသွားရင် ဘာပစ္စည်းကိုပဲဖြစ်ဖြစ် ငါ့အတွက် ဆိုတာမျိုး သူ့စိတ်မှာ မရှိတော့ပါဘူး။ ဘာပစ္စည်းကိုမှ မစားရရင်၊ ဘာပစ္စည်းကိုမှ မဝတ်ရရင်၊ ဘာပစ္စည်းကိုမှ မသုံးရရင်

မနေနိုင်ပါဘူး” ဆိုတာမျိုးလည်း မရှိတော့ပါဘူး။
အဲဒီအဆင့်မျိုး ရောက်ပြီဆိုရင် တကယ်တမ်း
အားဖြင့် စိတ်ချမ်းသာပါတယ်။

ယောဂီတို့၊ ခုလောက်ဆို သဘောပေါက်
ပါပြီ။ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ ဘာလဲ၊
ကိုယ့်စိတ်မှာ လောဘမဖြစ်အောင် နေတာ။ အိပ်
ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်မှာ နေတဲ့အခါကျ
တော့ လောဘမဖြစ်အောင် လှူပေါ့။ မလှူချင်
လည်းလှူ။ လှူချင်လည်းလှူ။ နောက်တော့ မလှူ
ဘဲ မနေနိုင်တော့ဘူး။ ဘုရားအတွက် သောက်
တော်ရေ မကပ်ဘဲ မနေနိုင်တော့ဘူး။ ပန်းမကပ်
ဘဲ မနေနိုင်တော့ဘူး။ ဆွမ်းမကပ်ဘဲ မနေနိုင်
တော့ဘူး။

ကိုယ့်မိသားစု အချင်းချင်း ဆုံရာမှာလည်း
ထမင်းစားဝိုင်း ဟင်းလေးနည်းနေလို့ရှိရင် “ကိုယ်
မစားတော့ဘူး။ သူပဲ စားပါစေ။ သူတို့ပဲ စားပါ
စေ”ဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတရားဓာတ်တွေ ပေါ်
လာတယ်။

အဖေကလည်းပဲ သားသမီးတွေစားဖို့၊ သားသမီးတွေကလည်း အဖေစားဖို့၊ အမေကလည်း သားသမီးတွေ စားဖို့၊ သားသမီးတွေကလည်း အမေစားဖို့။ ကြည့်စမ်းပါအုံး၊ လောဘနည်းတဲ့ သူတွေ စားကြသောက်ကြတဲ့ ထမင်းဝိုင်း ဘယ်လောက်များ စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းလိုက်သလဲ၊ ကောင်းလိုက်တာ လွန်ပါလေရော။

တချို့ထမင်းဝိုင်း စားကြတဲ့အခါ လောဘကြီးတဲ့ ထမင်းဝိုင်းကျတော့ သူဦး သူခပ်၊ ကိုယ်ဦး ကိုယ်ခပ်၊ အို-အဖေလည်း မရှောင်ဘူး၊ အမေလည်း မကြည့်ဘူး၊ သားသမီးလည်း မငဲ့ဘူး၊ လုလို့ ခပ်လို့ အော်လို့ ဟစ်လို့ ဘယ်လောက်များ စိတ်ဆင်းရဲစရာ ကောင်းလိုက်သလဲလို့၊ အံ့ရော အံ့ရော၊ တစ်မိသားစုထဲမှာ ထမင်းအတူ စားရင်းနဲ့ ပူလောင်နေလိုက်ကြတာ။

လောဘနည်းကြတဲ့ မိသားစုတွေရဲ့ ထမင်းဝိုင်းကျတော့ အဖေထဲ အမေက ထည့်ပေးလိုက်၊ အဖေက အမေပြန်ထည့်ပေးလိုက်၊ အမေက အဖေထည့်လိုက်ပေးလိုက်၊ အဖေက သား သမီး

ထည့်ပေးလိုက်တာ၊ ဟင်းတုံးတစ်တုံးကို လည်နေ
တာပဲ၊ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ တရားဓာတ်တွေက
ဘယ်လောက်အရသာရှိတုံး၊ ဟင်းအရသာထက်
လောဘနည်းတဲ့ အရသာက ပိုပြီး အရသာ ရှိပါ
တယ်။ ယောဂီတို့၊ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကျင့်ရမှာ။ အဲဒါ
ကိုယ့်အိမ်မှာ နေပြုကျင့်ပြရမယ့် တရားအသိတရား
အကျင့်ပါ။

တကယ်တမ်းသာ လောဘကို တရားအား
ထုတ်ရင်းနဲ့ နည်းအောင် နည်းအောင် နေသွား
တယ် ဆိုရင် အဲသလိုမျိုးတွေ အိမ်မှာ ကျင့်ပြစရာ
မလိုတော့ဘဲနဲ့ကိုပဲ ကျင့်ပြီးသားဖြစ်နေပါတယ်။
ဘယ်လောက် စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းလိုက်
သလဲ ကြည့်ပါအုံး။

မိသားစုတစ်စုအနေနဲ့ လခလေး ဒီလောက်
ရတယ်၊ စီးပွားရှာလို့ ပိုက်ဆံလေး ဒီလောက်ဝင်
ငွေဝင်လာတယ်ဆိုပါစို့။ အို-သားကလည်း သူ့ဘာ
ဝယ်မယ်၊ သမီးကလည်း သူ့ဘာဝယ်မယ်၊ သား
ကလည်း သူသုံးမယ်၊ သမီးကလည်း သူသုံးမယ်၊

အဖေကလည်း ငါ့လုပ်စရာရှိတယ်၊ အမေကလည်း မီးဖိုချောင်သုံးစရာ ရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ မိသားစုတွေ စိတ်ဝမ်းကွဲကြ၊ စကားများကြ၊ စိတ်ညစ်နေကြတာတွေ တစ်ပုံကြီး ရှိပါတယ်။

တကယ်တမ်းကျတော့ ရတဲ့ပိုက်ဆံဝင်ငွေလေးနဲ့ ‘အို၊ နေပါစေ၊ သားမလိုသေးဘူး’လို့ သားက ပြောလို့ သမီးကလည်း ‘သမီး ဒါလေးနဲ့ ဝတ်လို့ရတယ်၊ သမီး မဝတ်သေးဘူး’၊ အမေကလဲ ‘အေး- ငါ ငါကြည့် ကျက်ပြီးတော့ မီးဖိုချောင်မှာ ချက်မယ်၊ သုံးကြ၊ သုံးကြ’၊ အဖေကလဲ ‘ငါက သုံးစရာ မရှိပါဘူးကွာ’လို့ ပြောလာတယ်။ ကြည့်လေ၊ အဲဒီမိသားစုတွေ ဘယ်လောက်စိတ်ချမ်းသာဖို့ ကောင်းလဲ၊ အဲဒါတရားအစစ်ပါ။

“တရားဆိုတာ ချမ်းသာတယ်၊ တရားရှိတဲ့ စိတ်လည်း ချမ်းသာတယ်၊ တရားရှိတဲ့စိတ် ရှိတဲ့ လူလည်း ချမ်းသာတယ်၊ တရားရှိတဲ့မိသားစုလည်း ချမ်းသာတယ်” ဆိုတာ အဲဒါပါပဲ။

ယောဂီတို့ နားလည်ပါတယ်နော်။ အဲဒီ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင် ဟောထားတဲ့ ချမ်းသာစစ်

ပေးတဲ့ တရားမျိုးဟာ ရိပ်သာမှာတင် ကျင့်ရမဲ့
တရားမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ အိမ်မှာလဲ ကျင့်လို့ရတဲ့
တရားမျိုးပါ။ ကျင့်ကြစမ်းပါ။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟောတော်
မူတဲ့တရားတော်က ရိပ်သာမှာ တရားစခန်းမှာ
ကျောင်းမှာ အားထုတ်လဲ ဒီတရားပါပဲ၊ လူတော
ထဲမှာ နေရင်း အားထုတ်လည်း ဒီတရားပါပဲ၊
အိမ်မှာနေလည်း ဒီတရားပါပဲ၊ ရုံးမှာနေလည်း
ဒီတရားပါပဲ။ ကနေ့ပြောလိုက်ပါတယ်၊ ဘာတရား
လဲ၊ လောဘမဖြစ်အောင် နေတဲ့တရား၊ လောဘ
ကို ကြောက်တဲ့တရား၊ လောဘကို ကြောက်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်များ လောဘဆိုးတာ သိလာရင်လေ ဘာကို
အားကိုးလာသလဲ ဆိုတော့ အလောဘလေးကို
အားကိုးလာကြတယ်။ အလောဘက တရား၊
လောဘက မတရား၊ တရားကိုသာ အားကိုးလာ
ပါတယ်။

အသိဉာဏ်ရှိရင် “တို့တစ်တွေဟာ လောဘ
လိုချင်မှုတွေကြောင့် လောဘဖြစ်ပြီး တစ်သံသရာ

လုံး ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရတယ်။ အခုလည်း သံသရာ
အတွင်း ဒုက္ခရောက်နေတယ်။ မိသားစုတွေလည်း
ဒုက္ခရောက်နေတယ်။ သူဦးသူ၊ ကိုယ်ဦးကိုယ်
ရအောင် ယူမယ်” ဆိုတဲ့ လိုချင်စွဲလမ်းမှု လောဘ
ကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ကြုံကြရတယ်။

အဲဒီလောဘကို ကြောက်လာရင် “ကိုယ်ဦး
ကိုယ်၊ သူဦးသူ” စိတ်ဓာတ်ဆိုးတွေ ကနေပြီးတော့
“သူဖို့ သူဖို့ သူတော်ဖို့ သူကောင်းဖို့” ဆိုတာတွေ
ဖြစ်လာတယ်။ ငါ့အတွက် ငါ့ဖို့ကို ထည့်မတွက်
တော့ဘူး၊ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်ဖို့ကို ထည့်မတွက်
တော့ဘူး၊ သူတော်ဖို့ပဲ သူကောင်းဖို့ပဲ သူ့အတွက်
ပဲ သူ့အတွက်ပဲ၊ ရသမျှသူ့အတွက်ပဲ သူတို့အတွက်
ပဲ ဆိုရင် ဘယ်လောက်ကောင်း လိုက်မလဲ။ အဲဒီ
သူတော်ဖို့ သူကောင်းဖို့ သူတို့တစ်တွေ၊ သူတို့
အများ “တော်ဖို့ ကောင်းဖို့” ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ
“သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ်” ပေါ့၊ ငါတော်ဖို့
ကောင်းဖို့ ငါတော်ကောင်း စိတ်ဓာတ်မျိုး မဟုတ်
တော့ပါဘူး။ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ်တွေ ဝင်
လာရင် သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပြီပေါ့။

ယောဂီတို့၊ ဒီကပြောနေတာကို တအားဂရု စိုက်ပြီး နားထောင်ဖို့ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ကိုယ့်စိတ် မှာ လောဘမဖြစ်အောင် နေရင်းနဲ့ စိတ်ကလေး အေးအေးဆေးဆေး ဖြစ်ပြီး ကြားနေပါစေ။ ဒီက ပြောတာလေးတွေက လောဘမဖြစ် စိတ်အေးဖို့ အတွက် အထောက်အကူ ပြုဖို့ပါပဲ။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးလည်းပဲ တပည့်သာဝကတွေက ကမ္မဋ္ဌာန်း တောင်းယူပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းယူ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်နေရင် ဉာဏ်တော်နဲ့ ကြည့်ပြီးတော့ အဘိညာဉ်တန်ခိုးနဲ့ အနားမှာ ကပ်ပြီးတော့ ဟောပေးသလိုနဲ့ ဟောပေး လေ့ရှိပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်းတို့က အဲသလိုမျိုး အဘိ ညာဉ်တွေ၊ တန်ခိုးတွေ ဘာမှ မရတော့၊ ဘာမျှမရှိ တော့ ယောဂီတို့တစ်ထွေ ဒီလို တရားအားထုတ် နေတဲ့အခါ ထိုင်နေတဲ့ ဣရိယာပုတ်နဲ့ အားထုတ်၊ ရပ်နေတဲ့ ဣရိယာပုတ်နဲ့ အားထုတ်၊ စကြိုလျှောက် နေတဲ့ ဣရိယာပုတ်နဲ့အားထုတ်၊ လျောင်းနေတဲ့ ဣရိယာပုတ်နဲ့ အားထုတ်နေတဲ့အချိန်မှာ သတိ

ရှိဖို့ သတိဖြစ်ဖို့ အသိဉာဏ်ပေါ်ဖို့ ဟောပေး၊
ပြောပေးတာပါပဲ။ အထောက်အကူပြုဖို့ပါပဲ။

လောဘမရှိ လောဘနည်းသွားပြီ ဆိုရင်
လောဘကို ကြောက်၊ လောဘကို ရွံ့မုန်းတဲ့သူ
ဟာ အရင်က အားကိုးခဲ့တဲ့ လောဘကို အားမကိုး
တော့ပါဘူး။ အားကိုးမရှိရင် နေရခက်တော့
အလောဘကို အားကိုးလာတယ်။ အလောဘ
ဆိုတာကို တချို့က မလိုချင်တာလို့ ပြောကြတယ်။
ဘာသာပြန်ကြတယ်။ လောဘက လိုချင်တာ
ဆိုတော့ အလောဘက လောဘနဲ့ ပြောင်းပြန်ဆိုပြီး
မလိုချင်တာလို့ ပြောကြတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
ဒီနေရာမှာ အဓိပ္ပာယ်ပိုပြီး ပေါ်လွင်အောင်၊ လက်
တွေ့ကျင့်လို့လည်း ရအောင် အလောဘဆိုတာ
ပေးချင်တာ၊ လောဘက လိုချင်တာ။ အလောဘ
က မလိုချင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ပေးချင်နေတာ။
ယူချင်တာမဟုတ်ဘူး၊ ပေးချင်နေတာ။

လှူတယ်ဆိုတာ အလောဘလေ၊ ပေးချင်
နေတာ။ အဲဒီတော့ ယူချင်တဲ့ လောဘမရှိဘူးလေ၊
ယခုအခါ တရားအားထုတ်နေတယ် ဆိုတဲ့အခါမှာ

မိမိတို့ရဲ့ စိတ်မှာရော အလောဘလေး ဖြစ်နေ
ရဲ့လား၊ သေချာကြည့်ပါနော်။ ဟိုအာရုံကို လိုချင်
ဒီအာရုံကို လိုချင်၊ ဟိုဟာမြင်ချင် ကြည့်ချင်၊ ဒီဟာ
မြင်ချင် ကြည့်ချင် ဖြစ်နေရင် လောဘဖြစ်နေပြီ
ပေါ့၊ ယူချင်နေတာကိုး။ တရားအားထုတ်တယ်
ဆိုတာ အဲဒီယူချင်တဲ့ လောဘမရှိအောင် နေရ
မှာပါ။

အလောဘက ပေးချင်နေတယ်၊ ပေးချင်
နေတယ်၊ ပေးချင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ယူချင်တာ
မရှိရင် ဘယ်လောက်ထိများ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်
စရာကောင်းလဲဆိုတော့ ‘နောင်ဘဝ ယူချင်တယ်’
ဆိုတဲ့ တဏှာလည်း မလာတော့ဘူး၊ ‘လူဖြစ်
ချင်တယ်၊ နတ်ဖြစ်ချင်တယ်၊ ဗြဟ္မာဖြစ်ချင်တယ်၊
ဘာကို ဖြစ်ချင်တယ်’ဆိုတဲ့ တဏှာလည်း မလာ
တော့ဘူး၊ ‘ဘာစားချင်တယ်၊ ဘာဝတ်ချင်တယ်၊
ဘယ်လိုမှ နေချင်တယ်’ဆိုတာလဲ မလာတော့ဘူး၊
‘ဘယ်အာရုံကိုမှ မြင်ချင် ကြည့်ချင်တယ်’ ဆိုတာ
လည်း မလာတော့ပါဘူး၊ ဘယ်သူ့ကြောင့်လဲ၊
လောဘမရှိဘဲ အလောဘလေး ရှိနေလို့ပေါ့။

နောက်ပြီး လောဘဟာ ဖြစ်မှု ရမှု ဖြစ်
ပေါ်မှု ဆိုတဲ့ ဇာတိဒုက္ခတွေကို ဖြစ်စေပါတယ်။
အလောဘက ဇာတိဒုက္ခရဲ့လက်သည် လောဘကို
ကင်းစေတဲ့အတွက် အသစ်ထပ် ဖြစ်လိုမှု မရှိ
တော့ဘဲ ဇာတိဒုက္ခကို ကင်းစေတယ်။ ကုန်စေ
တယ်။ ကွာစေတယ်။

တရားအားထုတ်ရတာက မိမိသဏ္ဌာန်မှာ
ယူချင်စွဲလမ်းမှု လွတ်ကင်းတဲ့ ပေးကမ်းချင်တဲ့
အလောဘသတ္တိလေးတွေ ပေါ်ဖို့ ယူချင်နေတဲ့
လောဘတွေ မဖြစ်ဖို့ အားထုတ်ရတာပါ။ မဖြစ်
သေးတဲ့ ယူချင်တဲ့ လောဘတွေ မဖြစ်အောင်၊
ဖြစ်နေတဲ့ ယူချင်တဲ့ လောဘတွေကို ချက်ချင်း
ပယ်လာနိုင်အောင်၊ မဖြစ်သေးတဲ့ ပေးချင်တဲ့
အလောဘသတ္တိတွေကို ဖြစ်ပေါ်လာဖို့၊ ဖြစ်ပေါ်လာ
တဲ့ အလောဘ ပေးချင်တဲ့သတ္တိတွေကို ဆထက်
ထမ်းပိုး တိုးပွားအောင် အားကောင်းအောင် ကြိုး
စားတာကို “သမ္မပ္ပဓာန လုံ့လဝီရိယ” လို့ ခေါ်ပါ
တယ်။ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ အဲဒီ လုံ့လ
ဝီရိယနဲ့ အားထုတ်ရတာပါ။ သမ္မပ္ပဓာန လုံ့လ

ဝီရိယဟံ ထိုင်မှ၊ ထမှ၊ ရပ်မှ၊ လျောင်းမှ
ဖြစ်နိုင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ထိုင်ရင်း၊ ရပ်ရင်း၊ သွား
ရင်း၊ လျောင်းရင်း၊ နေရင်း၊ ထိုင်ရင်း အချိန်မရွေး
တရားအားထုတ်မှု ဝီရိယ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

သမ္မပ္ပဓာန လုံ့လဝီရိယက ရိပ်သာမှာ နေမှ
ရယ် မဟုတ်ပါဘူးနော်၊ ရိပ်သာမှာပဲ နေနေ၊
အိမ်မှာပဲ နေနေ၊ ကျောင်းမှာပဲ နေနေ၊ ဘယ်
နေရာမှာပဲ နေနေ “အလုပ်မရွေး၊ နေရာမရွေး
အမှုအရာမရွေး အချိန်မရွေး အားထုတ်လို့ ရ
တယ်” ဆိုတာကို ပြောပြချင်တာပါ။ ယောဂီတို့
အိမ်ပြန်ရောက်ရင် တစ်နာရီ နှစ်နာရီ ထိုင်ဖို့
လုံးဝ မတိုက်တွန်းပါဘူး။ ထိုင်ဖြစ်မှာလည်း မဟုတ်
ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ထိုင်လိုကလည်း ထိုင်ကြပေါ့၊
လောဘ မဖြစ်အောင်တော့ ကြိုးစားစေချင်ပါ
တယ်။ ပေးချင်တဲ့ အလောဘဖြစ်အောင် ကြိုးစား
ကျင့်စေချင်ပါတယ်၊ ကျင့်ကို ကျင့်ရမှာပါ။ တစ်
နာရီတင်မဟုတ်ပါဘူး၊ တစ်နေ့ကုန်လုံး၊ တစ်သက်
လုံး တစ်သံသရာလုံး ကျင့်ရမှာ။

နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းမှာ အလုပ်မရွေး နေရာ
မရွေး ဣရိယာပုတ် အမှုအယာမရွေး အချိန်မရွေး
ကြိုးစားစေချင်ပါတယ်။ လောဘမဖြစ်အောင်ပေါ့။
ဦးပဉ္စင်းတို့ ဒီတရားစခန်းကြီးဟာ လူလည်းပင်ပန်း
ပါတယ်၊ နေရထိုင်ရတာပေါ့။ ငွေလည်း ပင်ပန်းပါ
တယ်၊ အချိန်လည်း ပင်ပန်းပါတယ်။ ဒီလောက်
အပင်ပန်းခံပြီး ဆောင်ရွက်ကြတဲ့ လှူကြတန်း
ကြတဲ့ ဝေယျာဝစ္စတွေ ဆောင်ရွက်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တွေအတွက်ရော မိမိတို့အတွက်ပါ အကျိုးရှိအောင်
ဆိုရင် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းမှာ လောဘမဖြစ်အောင်
နေပါ။ အဲဒါကို တရားအားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်
ပါတယ်၊ အဲဒါကို တရားကျင့်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ယောဂီတို့၊ လောဘမဖြစ်လို့ရှိရင် တချို့
ယောဂီတွေက တရားအားထုတ်နေတုန်း ဘာတွေ
သလဲလို့ မေးရင် ဖြေလိုက်ပါလိမ့်မယ်။ ‘ဖြူ နီ
ကြောင် ကျား အစိမ်း အနီ အဝါတွေ တွေ့နေတာ
ပါ’လို့၊ ‘ဟိုလိုဒီလိုတွေ၊ အာရုံမျိုးစုံတွေ တွေ့နေ
တာပါ’လို့။

အမှန်က အာရုံဆိုတာ မျက်လုံးနဲ့လည်း
တွေ့နိုင်တယ်၊ စိတ်နဲ့လည်း တွေ့နိုင်တယ်။ မျက်
လုံးနဲ့ တွေ့ချင်တာတွေ မှန်သမျှ မျက်လုံးပါရင်
မျက်လုံးဖွင့်ရင် တွေ့မှာပဲ၊ နားနဲ့ကြားချင်တာ
မှန်သမျှ နားရှိရင် နားစွင့်ရင် ကြားမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့
လောဘမရှိပဲ အလောဘဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့
ဘယ်ဟာကို တွေ့သလဲလို့ မေးရင် တွေ့ချင်ရာ
တွေ ပေါ်ချင်တဲ့အာရုံပေါ် ဖြစ်ချင်တဲ့ အာရုံတွေ
ဖြစ် ဆုံချင်တာနဲ့ ဆုံချင်သလိုဆုံ အဲဒီအာရုံတွေ
မှန်သမျှ လောဘမဖြစ်စရာ ယူချင် ကြိုက်ချင်
စွဲလမ်းချင်စရာမဟုတ်တဲ့ အာရုံချည်းပဲ ဖြစ်နေ
ပါတယ်။ အဲဒီဘယ်အာရုံကို မဆို လောဘတဏှာနဲ့
မစွဲလမ်းတော့ပါဘူး။

တွေ့ချင်တဲ့ အာရုံကိုတွေ့၊ ကြားချင်တဲ့အာရုံ
ကိုကြား၊ နံချင်တဲ့အာရုံကို နံ၊ စားချင်တဲ့အာရုံကို
စား၊ ထိချင်တဲ့အာရုံကို ထိ၊ စဉ်းစားချင်တဲ့ အာရုံကို
စဉ်းစား၊ တရားရှိရင်းနဲ့လည်း အာရုံမျိုးစုံကို တွေ့နိုင်
ကြုံနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဆုံတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
မမြင် မတွေ့ မနံ မစား မထိ မတွေးရဘူးလို့

ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ မြင်တယ်။ ကြား တယ်၊ နံတယ်၊ စားတယ်၊ ထိတယ်၊ စဉ်းစား တယ်၊ အဲဒီဟာတွေမှာ မိမိတို့ လောဘမရှိတော့ရင် လောဘနည်းနေရင် မြင် ကြား နံ စား ထိ သိ စရာ အာရုံတွေ မှန်သမျှဟာ လောဘဖြစ်စရာ တစ်ခုကမှ မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာနဲ့ ထင်ချင်သလို ထင်တာတွေလည်း မရှိတော့ပါဘူး။

မြင်တယ်၊ ကြားတယ်၊ နံတယ်၊ စားရ တယ်၊ ဝတ်ရတယ်၊ နေရတယ်၊ ထိုင်ရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို အာရုံမျိုးစုံနဲ့ ဆုံနေလည်း လောဘ တစ်ခုကမှ မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဘာလို့မဖြစ်တော့ တာလဲ ကိုယ့်စိတ်မှာမှ လောဘမဖြစ်ဘဲ အလောဘ ကြီး ဖြစ်နေတာကိုး။

လောဘက ရရှိမှု ဇာတိဒုက္ခကို ဖြစ်စေ တယ်၊ လိုချင်တာကို ရအောင် ကြိုးစားတယ်၊ လိုချင်တာ မရပြန်တော့လည်း ဒေါသဖြစ်တယ်၊ အလောဘကတော့ ဇာတိဒုက္ခကို ကင်းစေ ကွာစေ ကုန်စေတယ်၊ ပေးပေးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘာကိုမျှ

လိုချင်စရာတွေ ထင်ပြီး မမက်တော့ဘူး၊ မြင်မြင် သမျှဟာ ပေးစရာချည်းပဲ ဖြစ်လာတယ်။ ယူစရာ မပေါ်လာတော့ဘူး၊ စွဲလမ်းလည်း မပေါ်လာတော့ ဘူး၊ မရရင်လည်း ဒေါသမဖြစ်တော့ဘူး၊ စိတ် သတ္တိတွေက အဲဒီလို ကွာခြားလာတယ်၊ ပြောင်းလဲ လာတယ်။

တကယ်တမ်းပြောရရင် လောဘကတော့ စွဲစွဲမက်မက် ယူချင်ယူချင်နေတဲ့အတွက် “သူရှိမှ သာ ဘာမဆို ရနိုင်တယ်”လို့ ထင်နေတယ်။ စဉ်းစားနော်၊ လောဘရှိလို့ရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ ရှိလို့ရတာ၊ ကိုယ့်ကံပေါ် မူတည် တယ်၊ ကိုယ့်ဉာဏ်ပေါ် မူတည်တယ်၊ ကိုယ့်ဝီရိယ ပေါ် မူတည်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က လောဘ ကြောင့် ရတယ်ထင်ပြီးတော့ လောဘကို အားကိုး ပြီး လောဘနဲ့ စွဲလမ်းပြီး လိုချင်နေတယ်၊ ယူချင် နေတယ်၊ ဖြစ်ချင်နေတယ်၊ လိုချင်တိုင်းလည်း မရ ပါဘူး၊ ဖြစ်ချင်တိုင်းလည်း မရပါဘူး၊ ရချင်တိုင်း လည်း မရပါဘူး၊ အဲဒီကျမှ ဘာဖြစ်လာလဲ၊ ဒေါသ တွေ ဖြစ်လာတယ်။

လောဘဟာ သူ့ဟာသူ ဆိုးရုံတင်မကဘူး၊ သူမရှိလို့ နောက်မှဖြစ်လာတဲ့ ဓာတ်သတ္တိကိုလည်း ဆိုးစေတယ်။ လောဘဟာ စိတ်ကိုလည်း ဆင်းရဲစေတယ်၊ ကိုယ့်ကိုလည်း စိတ်ဆင်းရဲစေတယ်၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း စိတ်ဆင်းရဲစေတယ်။ လောဘဟာ ကိုယ့်အတွက် အခုလည်း စိတ်ဆင်းရဲစေတယ်၊ နောင်လည်း စိတ်ဆင်းရဲစေတယ်။ ဒါတင်မကဘူး၊ ကြောက်စရာက လောဘနဲ့ လိုချင်မရရင်၊ လောဘနဲ့ ယူချင် မရရင်၊ ရချင်တာမရရင် လောဘကြောင့်တော့ ဘာမှ မရနိုင်ဘူးလေ၊ ဒါထုံးစံပဲ။ လောဘကြီးလို့ မရလေလေ ဒေါသကြီးနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲရလေလေ။ လောဘမရှိတာနဲ့ လောဘနောက်က ဒေါသက ပေါ်လာတာကိုး။

လောဘ မီးလေးဟာ အပူဓာတ်ချန်ပြီး ဒေါသမီးကို ဆက်ပွားထားခဲ့တယ်၊ လောဘအပူဟာ ဒေါသအပူကို ပွားထားခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်မှာ နေကြတဲ့ မိမိတို့တစ်တွေဟာ လောဘနဲ့ ပူလိုက်။ ပြီးတော့

ဒေါသမီးကို ပွားထားခဲ့၊ အဲဒီတော့ ဒေါသနဲ့ပူလိုက်၊
ဒေါသက ပူနေတဲ့အခိုက်မှာလည်း မောဟနဲ့ ပူနေ
တာပါပဲ။ မာနနဲ့ပူ၊ ဒိဋ္ဌိနဲ့ပူ၊ မနာလိုမှုနဲ့ပူ၊ စိုးရိမ်
မှုနဲ့ပူ၊ အပူတွေ ထပ်ကာထပ်ကာ ဖြစ်နေလိုက်တာ
အများကြီး အများကြီးပဲ ပူနေရတာ။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ နှုတ်တော်
က ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်လိုလားတဲ့ သူတော်
ကောင်းတွေအတွက် တရားအားထုတ်နည်းကို
တိတိကျကျ ပြောခဲ့ပါတယ်။ “ရာဂက္ခယော
နိဗ္ဗာနံ-ရာဂလိုခေါ်တဲ့ လောဘကုန်ရင် နိဗ္ဗာန်ပဲ”။
လောဘကုန်အောင်ကျင့်၊ လောဘမကောင်းမှန်း
သိ၊ လောဘမကောင်းမှန်း သိမှ လောဘကို ငြီး
ငွေ့၊ လောဘကို ရွံ့မှန်းပြီး လောဘကုန်အောင်
ကျင့်နိုင်လိမ့်မယ်တဲ့။

“ဒေါသက္ခယော နိဗ္ဗာနံ - ဒေါသကုန်ရင်
နိဗ္ဗာန်ပဲ”၊ ဒေါသကုန်အောင် ကျင့်ပါ။ ဒေါသ
မကောင်းမှန်း သိ၊ ဒေါသမကောင်းမှန်း သိရင်
ဒေါသကို ငြီးငွေ့၊ ဒေါသကို ရွံ့မှန်းပြီး ဒေါသကုန်

အောင် ကျင့်လိမ့်မယ်၊ မသိဘဲနဲ့တော့ မကျင့်မိဘူးနော်၊ လောဘဆိုးမှန်း မသိဘဲနဲ့၊ လောဘမကောင်းမှန်း မသိဘဲနဲ့တော့ လောဘကုန်အောင် မကျင့်မိဘူး၊ အလောဘကောင်းမှန်း အလောဘမွန်မြတ်မှန်း အလောဘ အသုံးကျမှန်း မသိဘဲနဲ့တော့ အလောဘဖြစ်အောင် ကျင့်ကိုမကျင့်မိဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ ‘တရားဟောပေးတယ်’ဆိုတာ ဘာဖြစ်အောင် ဟောပေးရတာလဲ မေးရင် သိအောင် ဟောပေးနေရတာ၊ သဘောပေါက်အောင် ဟောပေးနေရတာ၊ နားလည်အောင် ဟောပေးနေရတာပါ။

ကိုယ်လိုချင်တာ မရရင် ဒေါသဖြစ်တယ်။ ဒီလောဘက မီးမွှေးပေးခဲ့ပုံများ၊ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ မဖြစ်ရင် ဒေါသဖြစ်တယ်၊ ဒီလောဘက မီးမွှေးခဲ့ပုံများ၊ မီးမွှေးခဲ့တော့ ဘာမီးတွေ တောက်လဲ၊ ဒေါသမီးတွေ တဟုန်းဟုန်း ထတောက်လာတယ်။ မောဟမီးတွေလည်း တဟုန်းဟုန်း ထတောက်လာတယ်။ ကြည့်၊ လောဘဆိုတဲ့ မီး တော်တော်

ဆိုတယ်၊ ကိုယ်လိုချင်တာ ရရင်လည်း မာနမီး
မွေးပေးခဲ့တယ်၊ ကိုယ်လိုချင်တာ မရရင်လည်း
ဒေါသမီးမွေး ပေးခဲ့တယ်။ ကိုယ်လိုချင်တာ ရရင်
မာနတွေကြီးလို့ ကိုယ်လိုချင်တာ မရရင် ဒေါသ
တွေကြီးလို့ ဘယ်လောက်ဆုံးသလဲ၊ စဉ်းစားကြည့်
သိပါတယ်။

အခု ယောဂီတို့ပဲ ကြည့်၊ တရားအားထုတ်
တယ်၊ ကိုယ်အားထုတ်လို့ ရတယ်ဆိုရင် အရင့်
အရင်ကပေါ့လေ၊ ‘ငါမှတ်လို့ ရတယ်’ ‘ငါရှုလို့
ရတယ်’ ‘ငါအားထုတ်လို့ ရတယ်’ဆိုရင် လောဘ
နဲ့သာ သဘောကျပြီး မှတ်ရှုနေရင် ပေါ်လာတော့
ဘယ်သူပေါ်လဲ၊ မာနကြီးတွေ ပေါ်လာတယ်။ ‘ငါ
ဘယ်လိုရှုလို့ ရတယ်’ ‘ငါဘယ်လို အားထုတ်လို့
ရတယ်’ ‘ငါ့ကိုယ်ငါ ဟုတ်လှပြီဟေ့’ ‘ငါ ဘာဖြစ်
နေပြီဟေ့’ ဆိုတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါ မာန
မီးတွေ ပွားခဲ့တာပဲ။

ယောဂီတို့ ဣရိယာပုတ်ကို နေသာသလို
သာ နေကြပါနော်၊ ပေတေကြိတ်မှိတ်ပြီး ကိုယ်ဆင်း
ရဲ စိတ်ဆင်းရဲ မခံကြပါနဲ့၊ တကယ်တမ်း နိဗ္ဗာန်

ရောက်ချင်ရင် ဒေါသကို စိတ်မှာ အဖြစ်မခံရမှာ၊
စိတ်မှာ ဒေါသမီး အလောင်မခံရမှာ၊ ဒေါသကို
ပယ်ရမှာ၊ ဒီလို ပယ်နိုင်ဖို့ကလည်း ဒေါသမကောင်း
မှန်း သိရမှာ။ လောဘဆိုတဲ့မီး ဘယ်လောက်
မကောင်းသလဲ ဆိုရင် သူမရှိတော့ပေမဲ့ ဒေါသမီး
မွှေးခဲ့တယ်၊ ပူပန်ဆင်းရဲမှု ပြဿနာ ရှာခဲ့တယ်၊
သူလိုချင်တာ မရရင် လောဘက ဒီအတိုင်းပျောက်
သွားတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ပြဿနာရှာ မီးမွှေးခဲ့
တာ။

လောဘက သူလိုချင်တာ ရနေရင်လည်း
သူဖြစ်ချင်တာလေး ဖြစ်နေရင်လည်း မာနမီး ထပ်
ပြီး မွှေးခဲ့တာ။ မြောက်မြောက် မြောက်မြောက်
ကြွတ ကြွတနဲ့ ပြဿနာရှာခဲ့တာ။ မာနက ကိုယ့်
ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီလို့ တွက်တာကိုး။ ဒါကြောင့်မို့
ဒီတရားစခန်းမှာ ဦးပဉ္စင်းတို့အနေနဲ့တော့ ဘုရား
ဟောတဲ့ တရားကို ပြောပြီးတိုင်း ပြောပြီးတိုင်း
ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီ မထင်နဲ့လို့ ပြန်ပြီး ဆုံးမ
ပါတယ်၊ ယောဂီတွေကိုလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဟုတ်
လှပြီ မထင်နဲ့လို့ သတိပေးရပါတယ်။

တချို့ တရားစခန်းပွဲတွေ ပြီးသွားရင် ကိုယ့်
ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီ ထင်တယ်။ ဒီတရားစခန်း
ပြီးသွားတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘာမှ မဟုတ်
သေးမှန်း သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တမ်း
တော့ အချိန်မရွေး လောဘ မဖြစ်အောင်ကိုပဲ
မနည်းကြိုးစားနေရပါတယ်။ ဒေါသမဖြစ်အောင်
ကိုပဲ မနည်းကြိုးစားနေရတယ်။ မောဟမဖြစ်
အောင်ကိုပဲ မနည်းကြိုးစားနေရတယ်။ အဲဒါတွေ
ဟာ မလွယ်ဘူးဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သဘော
ပေါက်နေပါလိမ့်မယ်။

ဒါကလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘာမျှမဟုတ်
သေးလို့ ဘာမျှမဟုတ်မှန်း သိလာတာ။ အဲဒီလို
သိနိုင်တာကိုက သတိ ဉာဏ်ရှိလို့ သိနိုင်တာပါ။
ကိုယ့်ကိုယ်ကို အသုံးမကျသေးလို့ အသုံးမကျမှန်း
သိလာတယ်။ အဲဒီလို သိလာတာ သတိဖြစ်လာ
တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်လို့လည်း
ခေါ်ပါတယ်။ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ဉာဏ် ဖြစ်
တယ်လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။

ယောဂီတို့ ကြည့်နော်၊ လောဘက ပြဿနာ ရှာခဲ့တယ်၊ အပူမီးမွှေးခဲ့ပါတယ်။ ဒေါသဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်၊ မာနဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ စတဲ့ ကိလေသာတွေ ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့ တယ်။ ကိလေသာ ဆိုတာ စိတ်ကို ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်တဲ့ ဓာတ်ဆိုးတွေပါ။ လောဘက ဆက်ပြီး အပူမီးတွေ မွှေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါဟာ လောဘရဲ့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် ထုံးစံပါပဲ။ ကိုယ့်အိမ်မှာပဲ ကြည့်လေ၊ မိသားစုအချင်းချင်း လောဘက ဘယ်လောက် လုပ်သွားလဲ ဆိုရင် “ဒီအိမ်မှာ ငါမရှိ မဖြစ်ဘူး” တဲ့၊ လောဘလုပ်သွား ပုံများ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ‘ကိုယ်မရှိမဖြစ်ဘူး’ တဲ့၊ သူများတွေတော့ ‘အလကားလူတွေ’ လို့ ပြောတဲ့ သဘောပေါ့။

ကြည့်ပါဦး၊ မာန မာန၊ တချို့က “ငါမရှိ မဖြစ်ဘူး၊ ငါမရှိ မဖြစ်ဘူး” ဖြစ်နေတယ်။ မေး ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ အဲဒီလို ငါမရှိမဖြစ်ဘူး ပြော နေတဲ့ မာနဖြစ်နေတဲ့သူတွေကို ပြောလိုက်စမ်းပါ၊ ‘မရှိလည်း ဖြစ်ပါတယ်၊ သေလိုက်ပေါ့’ လို့ စကား

လုံး ရိုင်းချင်ရိုင်းသွားမယ်၊ ဒါပေမဲ့ အမှန်စကားတွေ
ပါ။ “သေရဲပြီးလား” လို့ သူတို့ကို မေးကြည့်လိုက်
စမ်းပါ။ သူတို့ မဖြေရဲပါဘူးလေ။

တကယ်တမ်းကျတော့ အဖိုးအဖွားတွေ
လည်း “ငါမရှိ မဖြစ်ဘူး” ဆိုပြီးတော့ သေသွားကြ
တယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ သူတို့မရှိလည်း ဖြစ်နေတာပဲ၊
အဖေအမေတွေကလည်း ‘ငါမရှိ မဖြစ်ဘူး’ ဆိုပြီး
တော့ သေသွားကြတာ မဟုတ်လား၊ သူတို့မရှိ
လည်း ဖြစ်တာပဲ၊ ဦးတွေ အဒေါ်တွေ အစ်ကိုတွေ
အမတွေ ဆွေတွေ မျိုးတွေ ‘အိမ်မှာ ငါမရှိ မဖြစ်
ဘူး’ ဆိုတဲ့ လူတွေဟာ ဒီလို မာနကြီး တခွဲသားနဲ့
ပြော၊ ပြောပြီး သေသွားကြတာပါပဲ။

လောကကြီးက သူမရှိလဲ ဖြစ်နေတာပဲ၊
ငါမရှိလည်း ဖြစ်နေတာပဲ၊ မင်းမရှိလည်း ဖြစ်နေ
တာပဲ။ အဲဒါကို “ငါမရှိ မဖြစ်ဘူး၊ ငါမရှိ မဖြစ်
ဘူး” ဆိုတဲ့ မာနတွေ တခွဲသားကြီးနဲ့ ဘယ်
လောက် ကြောက်စရာကောင်းလဲ ကြည့်၊ မာန
ကြီးလာတာနဲ့အမျှ အပူမီးတွေ ပိုလောင်နေပြီ
ပေါ့။

ဒါတင်ဘယ်ကမလဲ၊ တချို့မာနကြီးတဲ့သူတွေက ‘ငါပြောတာ မှန်တယ်၊ ငါလုပ်တာ မှန်တယ်၊ ငါကိုင်တာ မှန်တယ်’ဆိုပြီး လုပ်ကိုင် ပြောဆိုနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ပြောသလို ကိုယ်လုပ်သလို ကိုယ်ကိုင်သလို မဖြစ်ဘူးဆိုရင် ဒေါသတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ဆက်ပြီး အပူမီးတွေ လောင်ကုန်တာပေါ့။ အဲဒီ မာနတွေ၊ ဒေါသတွေ ကင်းအောင် ကုန်အောင် လျော့အောင် မဖြစ်အောင် တရားကို အားထုတ်ရပါမယ်။

ယောဂီတို့ ကြည့်၊ အခု တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်မှာ ဘာလေး မဖြစ်အောင်လဲ ဆိုရင် ဒေါသလေး မဖြစ်အောင်ပါ။ ကိုယ်တိုင် သိပါတယ်နော်၊ ကိုယ့်စိတ်မှာ ဒေါသ ဖြစ်၊မဖြစ် ကိုယ်တိုင်သိတယ်။ ဒေါသမဖြစ်အောင် သာ နေလိုက်စမ်းပါ။ သတိ ဝီရိယ ဉာဏ်ရှိရှိလေး နေလိုက်စမ်းပါ။

တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ ထိုင်ထိုင်၊ ရပ်ရပ်၊ သွားသွား၊ လျောင်းလျောင်း၊ ဘယ်အမူအယာ၊ ဘယ်အချိန်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်စိတ်မှာ

မကျေနပ်တာ သဘောမကျတာ မနှစ်မြို့တာတွေ
မဖြစ်အောင်၊ ဒေါသမဖြစ်အောင် ကြိုးစားရမှာပါ။
ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာတွေ မဖြစ်လို့ ဒေါသဖြစ်နေရင်
အဲဒီဒေါသလေးမဖြစ်အောင် ကြိုးစားရပါတယ်၊
အဲဒါလေးကိုတော့ ဂရုစိုက်ရပါတယ်၊ ဒေါသ၊
ဒေါသ အလွန်ပူပြင်းတဲ့မီး တအားပဲ ကြောက်စရာ
ကောင်းလှပါတယ်။

တစ်အိမ်လုံးမှာ အုပ်စိုးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ
တစ်အိမ်လုံးအပေါ် မာနကြီးပြီးတော့ ‘ငါကသာ
ဦးဆောင်နိုင်တယ်၊ ငါကသာ တစ်အိမ်လုံးအတွက်
ဆောင်ရွက်နိုင်တယ်’ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကံ
ဉာဏ် ဝီရိယ ကောင်းလို့ ဦးဆောင်နိုင်ခွင့်ရတာကို
နားမလည်ပဲ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယတွေရဲ့ ကောင်းမြတ်
တဲ့ သတ္တိကို မမြင်ဘဲနဲ့ တစ်အိမ်လုံးကို ကိုယ်က
အပေါ်စီး အသာယူပြီးတော့ ပြောလာတယ်၊ ခိုင်း
လာတယ်။ ပြောတဲ့အတိုင်း မရရင် ကိုယ်က
ဒေါသကြီးတယ်၊ ဒေါသကြီးလာရင် ရိုက်ချင်ရိုက်
မယ်၊ ပုတ်ချင်ပုတ်မယ်၊ အော်ချင်အော်မယ်၊ အဲဒီ
လိုပဲ မီးတောက်ကြီးနဲ့ တွေ့တဲ့ အမဲသားခြောက်လို

တွန့်လိမ်နေတာပေါ့။ ဒေါသကြီးပြီး အပူမီး အား
ကောင်းပြီး စိတ်ကို တွန့်လိမ်အောင် အလောင်ခံနေ
လိုက်ရတာ။

မီးလောင်ခံနေရတဲ့ ဒီစိတ်ဟာ ဘာမျှကို
ကောင်းတယ်၊ ဆိုးတယ် မသိတော့ဘူး။ ဒေါသနဲ့
လုပ်သမျှဟာ ဒုက္ခတွေပဲ ကြုံရမှာပေါ့။ နားလည်
အောင် ပြောရရင် ဒေါသကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ
မကျေမနပ်နဲ့ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ တစ်ခုတည်းကို
သာ သိပြီး မရ၊ရအောင် သူ့အသက်လည်း သတ်
ချင် သတ်လာမယ်၊ သူ့ဥစ္စာတွေလည်း ခိုးချင်
ခိုးလာမယ်၊ ဖျက်ဆီးချင်တဲ့ စိတ်နဲ့ပေါ့။ အဲဒီတော့
ငါးပါးသီလလည်း မလုံတော့ဘူး။

အမှန်က သီလမလုံတာဟာ ဒေါသကြောင့်
ပါ။ ကိလေသာအမျိုးမျိုးကြောင့် သီလမလုံတာ
တွေဟာ တစ်ပုံကြီးပါပဲ။ သတ္တဝါကို သတ်တယ်၊
သူ့အသက်သတ်တယ် ဆိုတာ ဒေါသကြောင့်
သတ်တာပါပဲ။ တခြားကိလေသာတွေကြောင့်
သတ်တာတွေလည်း အများကြီး ရှိပါတယ်။ မိမိက
သာ ဒေါသမရှိဘူးဆိုရင် သူ့အသက်ကို ဘယ်

တော့မှ ဒေါသကြောင့် မသတ်တော့ပါဘူး။ သူ့
အသက် မသတ်ဘူး။ သူ့ဥစ္စာ မခိုးဘူး။ သူ့များအိမ်
ရာ မလွန်ကျူးဘူး။ လိမ်ညာဝါကြွား ပလွှားမပြော
ဘူး။ သေရည်သေရက် မသောက်ဘူး။ သီလ၊
သီလဟာ အကျင့်သည် ဒေါသရှိတဲ့သူတွေ ကျင့်လို့
မရဘူး။ ဘယ်လိုလူမှ ကျင့်လို့ရတာလဲ ဆိုရင်
ဒေါသနည်းတဲ့သူ၊ ဒေါသနည်းချင်တဲ့သူ၊ ဒေါသ
ကင်းတဲ့သူမှ ကျင့်လို့ ရပါတယ်။ အဒေါသက
သီလရဲ့ အကြောင်းရင်းပါပဲ။

တရားအားထုတ်နည်း ဆိုတာ အခု ထိုင်
ထိုင် ရပ်ရပ် သွားသွား လျောင်းလျောင်း ကိုယ်အမှု
အယာ ကိုယ်အလုပ်က ဘယ်လိုပဲနေနေ၊ စိတ်
အလုပ်တော့ လုပ်နေရတာပါပဲ။ ကိုယ့်စိတ်မှာ
စိတ်အလုပ် လုပ်တဲ့အခါမှာ ကြည့်၊ မိမိစိတ်မှာ
ဒေါသလေး ဖြစ်မဖြစ် ကြည့်တတ် သိတတ်ပြီးလား၊
ဒေါသမဖြစ်အောင်ရော နေတတ်ပြီလား၊ အဲဒီ
ဒေါသမဖြစ်အောင် နေတာကို တရားအားထုတ်
တယ် ခေါ်တယ်၊ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့
ဘောင်မှာ နေရင်းနဲ့လည်း ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ဒေါသ

မဖြစ်အောင် နေကြပါ။ ဒေါသမဖြစ်ဖို့ အကူအညီ အနေနဲ့ ဘာလုပ်ရမှာလဲ ဆိုရင် သီလစောင့်ပါ။ သီလလုံပါ။ လှူတာက လောဘမဖြစ်အောင် လှူရ သလို ဒေါသမဖြစ်အောင်လည်း သီလစောင့်ကြပါ။

သီလစောင့်တယ်ဆိုတာ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါး သီလတွေ လုံခြုံထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရသလိုပဲ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ တာဝန်တွေ ဝတ္တရားတွေ ကျေရင် ‘သီလစောင့်တယ် ကျင့်တယ်’လို့ ခေါ် ပါတယ်။ ကိုယ်က တာဝန်ကျေအောင် နေတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မိသားစုထဲမှာ တာဝန်မကျေတဲ့သူတွေ ရှိခဲ့ ရင်လည်း သူများတွေကို အားမလို အားမရ မဖြစ် ပါနဲ့၊ မကျေမနပ် မဖြစ်ပါနဲ့။

သီလဆိုတာ ငါးပါးသီလ လုံတာလည်း သီလပါပဲ၊ မိဘက မိဘဝတ္တရားကျေတာ၊ သား သမီးက သားသမီးဝတ္တရားကျေတာလည်း သီလ ပါပဲ၊ တချို့မိဘတွေက ကိုယ့်တာဝန်ဝတ္တရား ကျေ တယ်၊ သားသမီးဝတ္တရား မကျေတော့ ဒေါသဖြစ် တယ်၊ မဖြစ်ပါနဲ့၊ အမှန်က ကိုယ့်တာဝန်သာ ကိုယ် ကျေ၊ သူ့တာဝန် သူမကျေတာက သူ့အပိုင်းပဲ။

တချို့သားသမီးတွေက ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်
ကျေတယ်၊ မိဘတွေက တာဝန်မကျေရင် ဒေါသ
ဖြစ်တယ်၊ ဒေါသမဖြစ်ပါနဲ့၊ ဒါလည်း မိဘအပိုင်း
ပါပဲ။ ကိုယ့်သီလ ကိုယ်လုံရင် ကိုယ့်အပိုင်းပြီးတာပဲ၊
သူများသီလ လုံတာ မလုံတာ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်
ဘူးနော်။

ယောဂီတို့၊ ဒေါသနည်းသွားလေလေ သီလ
လုံလေလေပါပဲ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုရင် အဒေါသ
ဟာ သီလကို ဖြစ်စေတယ်၊ ငါးပါးသီလကို လုံ
စေတယ်၊ ရှစ်ပါးသီလကို စောင့်စေတယ်၊ စော
စောက ပြောခဲ့တယ်၊ “မလှူချင်လည်း လှူ၊ လှူ
ချင်လည်း လှူ၊ မလှူဘဲကို မနေနိုင်တော့ပါ”တဲ့။
အလောဘက လောဘတွေကို ကင်းသွားစေတယ်၊
အဲလိုပဲ ဒေါသတွေ ကင်းလို့ အဒေါသများ ဖြစ်လာ
ရင် သီလနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လုံခြုံလာတယ်၊ စောင့်
ထိန်းလာတယ်၊ ကိုယ့်တာဝန်ကျေဖို့နဲ့ ပတ်သတ်ပြီး
တော့လည်း ကြိုးပားလာတယ်၊ ဆောင်ရွက်လာ
တယ်၊ တာဝန်ကျေလာတယ်။

ပထမတော့ သီလကိုလည်း စောင့်ချင်လည်း စောင့်၊ စောင့်ချင်လည်း စောင့်၊ နောက်မစောင့်ဘဲ မနေနိုင်တော့ဘူး၊ သီလမလုံချင်လည်း လုံအောင်နေ၊ လုံချင်လည်း လုံအောင်နေ၊ နောက်သီလမလုံဘဲကို မနေနိုင်တော့ဘူး။ အဲဒါ သူတော်ကောင်းဓာတ် အဒေါသရဲ့ သတ္တိတွေပေါ့။

အဲသလိုပဲ မိမိတို့အိမ်မှာ မိမိတို့မိသားစုတွေဟာ မိဘဘက်က ဆိုရင်လည်း အဖေက အဖေတာဝန်ကျေ၊ အမေကလည်း အမေတာဝန်ကျေ၊ သားသမီးဘက်က ဆိုရင်လည်း သားကလည်း သားတာဝန်ကျေ၊ သမီးကလည်း သမီးတာဝန်ကျေ၊ ကိုယ့်သီလ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ကျေရင် အဲဒီ အိမ်ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်မလဲ၊ တွက်ကြည့်၊ ဒါက ကျင့်ရမည့် အကျင့်ပါပဲ၊ အသိပေါ်အောင် ပြောပေးတာပါ။ ပထမတော့ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်မကျေချင်လည်း ကျေအောင် ကြိုးစား၊ ကျေချင်လည်း ကျေအောင် ကြိုးစား၊ နောက်မကျေဘဲကို မနေနိုင်တော့ဘူး၊ ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ်ကျေပွန်လို့ ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်သလဲ။

ကိုယ့်အိမ်မှာ ကိုယ်တွက်ကြည့်။ အဆင်
မပြေတာ ပြဿနာဖြစ်တာလေးတွေတော့ ရှိနေ
ကြတာပါပဲ။ ဘာလို့ အဆင်မပြေ ပြဿနာဖြစ်နေ
ကြတာလဲ ဆိုတော့ မိဘတွေက တာဝန်ကျေပြီး
သားသမီးတွေက တာဝန်မကျေလို့ ဖြစ်နေတာ
လည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒါ ဦးကနင်းပြီး ပဲ့ကထောင်
နေတာပေါ့။ တချို့ကတော့ သားသမီးတွေက
တာဝန်ကျေပြီး မိဘတွေက မိဘရဲ့ တာဝန်ကို
မလေးစားကြ၊ မကျင့်ကြဘူးလေ၊ အဲဒီတော့
ပဲ့ကနင်းပြီး ဦးကထောင် ဖြစ်နေတာပေါ့။ တချို့
အိမ်တွေ ဆိုရင် မိဘဘက်ကရော သားသမီး
ဘက်ကပါ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်မယူကြဘူးလေ၊
ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါမှ တာဝန် မကျေကြဘူး။ အဲဒါ
လျှော့ခွက်ကို ဘယ်မှာ နင်းနင်း မြှုပ်နေတာပေါ့။

သားသမီးတွေက တာဝန်ကျေပြီး မိဘ
တွေက တာဝန်မကျေလို့၊ အဖေက တာဝန်ကျေပြီး
အမေက တာဝန်မကျေလို့၊ အမေက တာဝန်ကျေပြီး
အဖေက တာဝန်မကျေလို့၊ အစ်ကို အမတွေ
တာဝန်ကျေပြီး ညီ ညီမတွေက တာဝန်မကျေလို့၊

ညီ ညီမတွေက တာဝန်ကျေပြီး အစ်ကို အမတွေက တာဝန်မကျေလို့ အဆင်မပြေတာ၊ ပြဿနာတွေ ဖြစ်နေကြတာပါ။ အရေးကြီးတာက သူများတာဝန် ကျေတာ မကျေတာထက် ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ကျေ အောင် အရင် နေလိုက်ကြစမ်းပါ။

တရားစခန်းမရောက်ခင်က မိသားစု တာဝန် မကျေခဲ့ဘူး၊ တရားစခန်းက ပြန်ရင်လည်းပဲ မိသားစုတာဝန် မကျေဘူးဆိုရင် ဘာတရားမှ ရတယ် မခေါ်ပါဘူး။ အချိန်တွေလည်း ပင်ပန်း၊ လူတွေလည်း ပင်ပန်း၊ ငွေတွေလည်း ပင်ပန်း၊ ဘာတရားမှ မရဘူးဆိုရင် နှမြောစရာကောင်း လိုက်တာ၊ လွန်ပါလေရော။

ယောဂီတို့ တကယ်ကိုပဲ မိမိတို့တစ်တွေ ဒေါသတွေ လျော့လျော့သွားပါပြီ၊ အဒေါသဓာတ် တွေ တိုးတိုးလာပါပြီ ဆိုရင် အိမ်ရောက်ရင် မိသားစုတာဝန် ကျေကို ကျေပါတယ်၊ တရားရှိတဲ့ သူနဲ့ မရှိတဲ့သူနဲ့ ဘာကွာသလဲ ဆိုရင် တရားရှိ လေလေ မိသားစု တာဝန်တွေ ကျေလေလေပါပဲ။

“တရားရတယ်၊ တရားရှိတယ်” ဆိုတာကို ဟိုလိုဒီလို သွားမထင်လိုက်ပါနဲ့၊ အမလေး တရား အားထုတ်မယ်၊ ဟောထွက်မယ် ဆိုတာဟာ မိသားစု တာဝန်မကျေဘဲနဲ့ တာဝန်ကျေအောင် မဆောင်ရွက်ချင်လို့ တောထွက်လို့ကတော့ ဘာတရားမှ မရနိုင်ပါဘူး၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး တောထွက်တယ်ဆိုတာ တာဝန်ကျေပါတယ်၊ မိသားစု တာဝန်ကျေပါတယ်၊ မိသားစုအတွက် ပူပန်စရာ မရှိအောင် ထားနိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်နည်း ပြောရမယ် ဆိုရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး တောထွက်တဲ့ ကာလတုန်းက သာသနာ မရှိသေးဘူးလေ၊ သာသနာ မရှိတဲ့ ခေတ်မှသာလျှင် တရားရအောင် ဘုရားအဖြစ်ရောက်အောင် တောထွက်ပြီးတော့ အားထုတ်ကြတာဟာ ဓမ္မတာသဘောပါ။ သာသနာရှိတဲ့ခေတ်မှာ ဘုရားသာသနာပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာတော့ အိမ်မှာရော မြို့မှာပါ အားထုတ်လို့ ရတာပါပဲ၊ တောထဲ တောင်ထဲမှာလည်း အားထုတ်လို့ ရတာပါပဲ၊ မြို့ထဲ ရွာထဲတွေမှာ နေရင်း ထိုင်

ရင်းနဲ့ သပ္ပာယ်မှုတနေမှတော့ ဘယ်တောထဲ သွား
အုံးမှာတုံး။

တကယ့်ဝိပဿနာ ဆိုတာ တောထဲ အား
ထုတ်ရတာ မြို့ထဲ အားထုတ်ရတာမျိုးတွေက
အဓိကမဟုတ်ပါဘူး။ ပကတိအသံ တိတ်ဆိတ်ဖို့
ထက် ကိလေသာအသံ တိတ်ဆိတ်ဖို့ အရေး
ကြီးပါတယ်။ အိမ်မှာရော ကျောင်းမှာရော အရပ်ထဲ
မှာရော ရိပ်သာမှာရော ဝိပဿနာတရားကို ဘယ်
နေရာမှာ ဖြစ်ဖြစ် အားထုတ်လို့ ရပါတယ်။

ဇာတ်တော်ထဲမှာ တွေ့ရတာက သာသနာ
မရှိတဲ့ ခေတ်ကာလတွေမှာသာ လူတွေက တော
ထွက်တာပါ။ သာသနာရှိနေရင် လူတွေအတွက်
ရှင်ရဟန်းပြုရင်ပြု၊ မပြုရင်လည်း လူဝတ်နဲ့
တောထွက်တယ်လို့ ရှိကို မရှိပါဘူး။ ရှင်ရဟန်း
ဝတ်တာဟာ လူတို့ရဲ့ ကာမတောထဲမှ ထွက်တဲ့
တောထွက်မှုဟာ အကောင်းဆုံး တောထွက်ပါပဲ။
ရှင်ရဟန်း ဝတ်ပြီး ဘုရားရှင်ထံသွား၊ ရဟန်းသံဃာ
ဆရာတော်တွေထံ သွား၊ တရားနည်းခံ ကမ္မဋ္ဌာန်း
တောင်း၊ ဒီလိုပဲ အားထုတ်ရတာပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း

ရဖို့အတွက်တော့ လူတွေ တောထဲသွားပြီး ဘာ
လုပ်ဖို့လဲ စဉ်းစားပါနော်။

ယောဂီတို့၊ တရားရှိတဲ့ သူဟာ လောဘ
တွေကင်းအောင် နေနိုင်ပါတယ်၊ ဒေါသတွေ
ကင်းအောင် နေနိုင်ပါတယ်၊ မောဟတွေ ကင်း
အောင် နေနိုင်ပါတယ်၊ မိမိရဲ့စိတ်မှာ လောဘ
ဒေါသ မောဟ ကိလေသာ မဖြစ်အောင် ကြိုးစား
နေတာဟာ တရားအားထုတ်တာပါပဲ။

အလှူဒါနနဲ့ ပတ်သက်လို့ မလှူချင်လည်း
လှူ၊ လှူချင်လည်း လှူ၊ မလှူဘဲ မနေနိုင်တော့
တာလည်း လောဘကင်းအောင် နေတာပါပဲ၊
ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ လုံခြုံ၊
ကိုယ့်တာဝန်ကို မကျေချင်လည်း ကျေ၊ ကျေချင်
လည်း ကျေ၊ တာဝန်မကျေဘဲကို မနေနိုင်တာ
လည်း တရားအားထုတ်တာပါပဲ။ မိမိစိတ်မှာ
ဒေါသကင်းအောင် ကြိုးစားနေတာလည်း တရား
အားထုတ်တာပါပဲ၊ မိမိစိတ်မှာ ဒေါသကင်းရုံ
တင်မကဘဲ ကိုယ့်မိသားစုတွေမှာ ကိုယ့်တာဝန်
ကိုယ်ကျေပြီးတော့ ဘယ်သူ့အပေါ်မှာမှ အလိုမကျ

ဒေါသ မဖြစ်အောင် နေနိုင်တာလည်း တရားအား ထုတ်တာပါပဲ။

အခု ပြောခဲ့တဲ့ တရားအားထုတ်နည်းကို သေသေချာချာ နားလည်စေချင်တယ်။ သဘော ပေါက်စေချင်တယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် “နာခေါင်း မှတ်ရမှာလား၊ ဗိုက်မှတ်ရမလား၊ ရင်ဘတ် မှတ် ရမှာလား၊ ငယ်ထိပ်မှာ မှတ်ရမလား” ဆိုပြီး အဲဒါ တွေနဲ့ပဲ ဘယ်ဟာ မှတ်ရမှန်းမသိ ရှုပ်ယှက်ခတ် နေကြတာတွေ အများကြီးပါ။ အဲဒါတွေကို အဲဒီ မှတ်စရာ အာရုံ၊ မှတ်စရာ နေရာတွေကို မှတ်ချင် ရင် မှတ်ကြပါ။ အားထုတ်ချင်ရင် အားထုတ်ကြပါ။ ဘာမျှ မပြောလိုပါဘူး။

ကနေ့ ပြောချင်တာက ‘ရာဂက္ခယော နိဗ္ဗာနံ’တဲ့။ ဒါဟာ ဘုရားဟော တရားစကားပါပဲ။ ‘ဒေါသက္ခယော နိဗ္ဗာနံ၊ မောဟက္ခယော နိဗ္ဗာနံ’၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ နှုတ်တော်က ထုတ်ဖော်ပြီး ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ တရားစကားပါ။ လောဘကင်းအောင် နေပါ။ ဒေါသကင်းအောင် နေပါ။ မောဟကင်းအောင် နေပါ။ အချိန်မရွေး

အမူအယာ မရွေး လောဘကို အဖြစ်မခံကြနဲ့၊
ဒေါသကို အဖြစ်မခံကြနဲ့၊ မောဟကို မဖြစ်မခံကြနဲ့။

လောဘက ဆိုးတယ်၊ ပြဿနာဖြစ်အောင်
သူပဲလုပ်ပြီး သူမရှိတော့ရင်လည်း ပြဿနာချန်
ထားခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ၊ ဒေါသကလည်း တအား
ဆိုးတယ်၊ ပြဿနာမီး မွှေးတတ်တယ်၊ မီးရှို့တယ်၊
မီးလောင်တယ်၊ ‘ဒေါသဟာ အလွန်ဆိုးရွား ယုတ်
မာတယ်’ ဆိုတာကို ကိုယ်တွေ့ သိကြစမ်းပါ။
ဒေါသက ဆိုးတယ် ပူတယ် လောင်တယ် ကြမ်း
တမ်းတယ်။ အဒေါသက ကောင်းတယ်၊ အေး
မြတယ်၊ ငြိမ်းအေးတယ်၊ နုညံ့သိမ်မွေ့တယ်၊
သဘာဝ ဓာတ်သဘောချင်းကိုက ကွာပါတယ်။

ဒီနေရာမှာတော့ ဒေါသနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြော
ချင်ပေမဲ့ ဒေါသအကြောင်းကို “ဒေါသမျဉ်းပြိုင်
မဆုံးနိုင်” “စိတ်ဆိုးကြည့်ရအောင်”နဲ့ “ဒီလိုဆို
စိတ်မဆိုးတော့ဘူး” ဆိုတဲ့ တရားခွေတွေမှာ ဟော
ထားပြီးလို့ အသေးစိတ် မပြောတော့ပါဘူး။

အချိန်အခါမရွေး အလောဘ အဒေါသ
အမောဟတွေ ဖြစ်အောင် သတိ ဝီရိယ ဉာဏ်တွေ

ဖြစ်အောင် နေပါ။ ဒါပါပဲ။ ဒီလို နေရုံသာဟာ
စိတ်အလုပ်ပါ။ စိတ်မှာ သတိ ဝိရိယ ဉာဏ်
အလောဘ အဒေါသ အမောဟတွေ ဖြစ်ဖို့ပါပဲ။
လောဘ ဒေါသ မောဟတွေ အဖြစ်မခံဖို့ပါပဲ။
အဲဒါကို ‘တရားအားထုတ်တယ်’ ခေါ်ပါတယ်။

ယောဂီတို့၊ နေမကောင်းလို့ အိပ်ရာကုဋ္ဌင်
ညောင်စောင်းမှာ လွဲနေရင်လည်းပဲ ဒီတရား အား
ထုတ်နည်းက အားထုတ်လို့ ရတာပါပဲ။ ဆေးရုံပေါ်
ရောက်နေလဲ ဒီတရားနည်းက အားထုတ်လို့ ရတာ
ပါပဲ။ ရုံးသွား ကျောင်းသွားရင်းလည်း အားထုတ်လို့
ရတာပါပဲ။ ကျန်းမာရေး မကောင်းဖြစ်နေလည်းပဲ
ဒီတရားနည်းက အားထုတ်လို့ ရတာပါပဲ။ အဲဒါ
ဘုရားဟောတဲ့နည်းပါ။

လောဘ ရာဂ ကင်းအောင်၊ ဒေါသကင်း
အောင်၊ မောဟကင်းအောင် ကြိုးစားရမှာပါ။
ဘာလို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ မကင်းကြ
တာလဲ ဆိုရင် လောဘ၊ ဒေါသ မောဟတွေကို
ဆိုးမှန်း မသိလို့ မကင်းကြတာ၊ မရွံ့မှန်းသေးလို့
မကင်းကြတာ၊ သူတို့ကို အားကိုးစရာလို့ ထင်

နေတုန်းမို့ မကင်းကြတာ။ လောဘ ဒေါသ မောဟ
တွေက အလွန်ဆိုးတယ်နော်၊ သူဦးသူ ကိုယ်ဦး
ကိုယ်နဲ့ လောဘတွေ ဖြစ်ရာကနေ အတင်းအဓမ္မ
ဒေါသတွေကြီးပြီး တစ်အိမ်လုံး တစ်ရပ်လုံး တစ်ရွာ
လုံး ဒုက္ခရောက်တာ အားလုံးအသိပါပဲ၊ တစ်အိမ်
လုံး ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်မကျေရင် တစ်အိမ်လုံး
ဒုက္ခရောက်တာဟာ ကိုယ့်သီလ ကိုယ်မလုံလို့ပေါ့။

ဟောဒီမှာ ရှိနေတဲ့ ယောဂီပရိသတ် ၁၂၀၀
စလုံးက ဒေါသသာ ဦးစားပေး ကြည့်စမ်းပါ၊
အကုန်လုံး ရိုက်ပွဲဖြစ်ကုန်ပြီပေါ့၊ ပြဿနာရှုပ်
ကုန်ပြီပေါ့။ အဲဒါကိုပဲ သဘောပေါက်လိုက်စမ်းပါ။
အခုတော့ ဘာလို့ ဒေါသဆိုးမှန်း မသိတာလဲ၊
ဘာလို့ လောဘဆိုးမှန်း မသိတာလဲ၊ ဘာလို့
မောဟဆိုးမှန်း မသိတာလဲ၊ ဒီလောက်ပြောရဲ့
သားနဲ့ ဘာလို့ ဆိုးမှန်း မသိကြတာလဲ ဆိုတော့
သိတတ်တဲ့ အသိဉာဏ် အသိပညာ အသိအလိမ္မာ
အသိဝိဇ္ဇာ အသိအမောဟလို့ခေါ်တဲ့ အသိမရှိလို့
ပါပဲ။ ဘာလို့ အမောဟမရှိတာလဲ ဆိုတာ မောဟ
ကြီးလွန်း များလွန်းနေလို့ပါ။ ပင်ကိုက အသိဉာဏ်

ပညာ ရှိစေဦးတော့ မောဟ အဝိဇ္ဇာက ဖုံးလွှမ်းထားရင်လည်း အသိဉာဏ် ပညာက ဘယ်လိုမှ မပေါ်ထွက်နိုင်ပါဘူး။

ယောဂီတို့၊ မောဟများတာ၊ တော်တော် ဆိုးတယ်နော်၊ မသိမလိမ္မာတဲ့ မောဟ အဝိဇ္ဇာများတာဟာ ဘယ်နေရာမှာမှ လူရာမဝင်ဘူး၊ အထက်တန်းကျကျ မျက်နှာပန်းလှလှလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတွေကိုလည်း မစံစားနိုင်ဘူး၊ မောဟကြီးတာ တအားဆိုးတယ်၊ ဘဝသံသရာ တစ်ခုလုံး ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်တတ်တဲ့ လက်သည်တရားခံတဏှာကို အားပေး အားမြှောက် လုပ်ပေးတာ သူပါပဲ၊ သူလည်း သံသရာဒုက္ခရဲ့ တရားခံပါပဲ။ လောဘက ဇာတိဒုက္ခကို ဖြစ်စေပါတယ်၊ မွေးမှုဆင်းရဲ။ ဒေါသက ဇရာဒုက္ခကို ဖြစ်စေပါတယ်၊ အိုမှုဆင်းရဲပေါ့။ မောဟက မရဏဒုက္ခကို ဖြစ်စေပါတယ်၊ သေမှုဆင်းရဲပေါ့။ ဒေါသကြီးရင် အိုလွယ်တယ်၊ မောဟကြီးရင် သေလွယ်တယ်။

ဘာစားသင့်မှန်း၊ မစားသင့်မှန်း မသိ စား၊
 သေတာပေါ့။ ဒီလိုနေသင့်မှန်း၊ မနေသင့်မှန်း မသိ
 နေ၊ သေတာပေါ့၊ မောဟများရင် သေတယ်
 သေလွယ်တယ်နော်၊ မောဟများရင် လူလည်း
 ဆင်းရဲတယ်၊ စိတ်လည်း ဆင်းရဲတယ်၊ သေလည်း
 သေလွယ်တယ်။ ယောဂီတို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မောဟ
 များ၊မများ ပြန်ကြည့်ပါ။ သတိဉာဏ်နဲ့ အမြဲစစ်ပြီး
 ကိုယ့်စိတ်မှာ မောဟအဖြစ် မခံပါနဲ့၊ ကိုယ့်စိတ်မှာ
 မောဟအဖြစ်မခံလို့ ရှိရင် လောဘလည်း မဖြစ်
 တော့ဘူး၊ ဒေါသလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ မောဟ
 လည်း မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ အမောဟ အသိပညာ
 တွေ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။

မောဟဆိုတာ လောကအသုံးအနှုန်းနဲ့ ပြော
 ရင် ထုံတယ် ထိုင်းတယ်၊ အတယ် နတယ် ဖျင်း
 တယ် နုံတယ် ဘယ်နေရာမှာမှ သုံးစားလို့ မရ
 ဘူး၊ လူရာမဝင်ဖြစ်တာဟာ မောဟကြောင့်ပေါ့။
 လောဘကြောင့်၊ ဒေါသကြောင့် အပူမီးတွေ
 တောက်လောင်၊ ပြဿနာမျိုးစုံတွေ ဖြစ်ကြရသလို
 ပါပဲ။ မောဟဆိုတာက သူကိုယ်တိုင်လည်း အပူ

မီးတောက်ပါ။ ပြဿနာဆိုလည်း ဟုတ်ပါတယ်။ သူ့ကြောင့် လောဘ ဒေါသတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်၊ အပူ မီးလောင် ပြဿနာတွေ ရှုပ် အမျိုးစုံဒုက္ခ ရောက် ရပါတယ်။

ပုထုဇဉ်တွေရဲ့သန္တာန်မှာ အကုသိုလ်တွေ သာ အဖြစ်များပါတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေ ခံစား နေရပါတယ်။ ပြဿနာတွေ ရှုပ်ထွေးနေရပါတယ်။ အပူမီးတွေ လောင်နေရပါတယ်။ လောဘမီးဟာ တစ်ခါတလေ လောင်တတ်တာ၊ ဒေါသမီးဟာ တစ်ခါတလေ လောင်တတ်တာ၊ မောဟမီးက တော့ အမြဲတမ်းကိုပဲ လောင်မြိုက်နေတော့တာ ပါပဲ။

ဟိုဟာဖြစ်ချင်၊ ဒီဟာဖြစ်ချင်၊ ကိုယ်တတ် ကိုယ်သိ ဆိုပြီး နေရာတကာ ဆရာကြီး ဝင်ပြီး လုပ်ချင်နေတာက လောဘမီးရဲ့အရှိန်တွေပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်ဟာကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် အလိုမကျ၊ မကျေမနပ် မနှစ်မသက် ဖြစ်နေတာဟာ ဒေါသမီး အရှိန်တွေပါ။ ဒီမီးတွေက တစ်ခါတလေ ဆိုသလို

“တစ်လှည့်စီ တစ်လှည့်စီ လောင်နေကြတယ်” လို့ ပြောရမှာပါပဲ။

မောဟကိလေသာမီးကတော့ ဒီလိုမဟုတ် တော့ဘူး။ ပုထဇဉ်သဘာဝ အမြဲလောင်နေတာပါပဲ။ ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂ ဆိုတဲ့ သစ္စာလေးပါးကို မသိမမြင်သေးတာကိုက သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာ မောဟက လောင်နေတာပါပဲ။ အရိယာ မဖြစ်သေးသမျှ မောဟမီးက ပုထုဇဉ်တွေကို အမြဲ လောင်နေတာပေါ့။

ပုထုဇဉ်ထဲမှာလည်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ရယ်လို့ လောကကို မမြင်၊ နိစ္စ သုခ အတ္တလို့ ထင်နေသမျှလည်း ဒီအဝိဇ္ဇာ မောဟက လောင်နေ သေးတာပါပဲ။ မောဟက အတော်ကိုပဲ ဆိုးရွားပါ တယ်။ လောကသဘောအနေနဲ့ လူဖျင်း လူအ လူန လူထိုင်း လူရိုင်း လူဗာလချာ ဖြစ်တာတွေက တော့ ပြောလို့ မကုန်နိုင်တော့ဘူး။ မောဟကြောင့် ကောင်းကွက် ဆိုတာ တစ်စက်မျှ ရစရာကို မရှိ တော့ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ဒီလောဘာ ဒေါသ
မောဟတွေကို ကင်းအောင် ကုန်အောင် တရား
အလုပ် အားထုတ်ခိုင်းတာပါ။ ရာဂကုန်ရာ လောဘာ
ကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာ ကိလေသာ
တွေ ကင်းရာကုန်ရာ ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း ကင်းရာ
ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ ရဖို့အတွက် ဝိပဿနာ
တရားကို အားထုတ်စေတာပါ။

ဝိပဿနာဉာဏ်ရမှာ ဒီကတစ်ဆင့်တက်ပြီး
အရိယာမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တွေ ရနိုင်ပါတယ်။
မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ရမှ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်
ပြုနိုင် ရနိုင် ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါမှလည်း
'သံသရာဝဋ်ဆင်းကာ လွတ်မြောက်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို
ရောက်တယ်' ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် လောဘာကို မကင်းမကုန်သေး
တောင်မှ လျော့ပါးအောင် နည်းသွားအောင် ကျင့်
စေချင်တာပါ။ ဒေါသကိုလည်း မကင်းနိုင် မကုန်
နိုင်သေးတောင်မှ လျော့ပါးအောင် နည်းသွား
အောင်၊ မောဟကိုလည်း လျော့ပါးအောင် နည်း
သွားအောင် ကြိုးစားစေချင်ပါတယ်။

လောဘ ဒေါသ မောဟ ကိလေသာတွေ
မှာ မိမိသန္တာန်မှာ ကုန်သွားရင်တော့ အကောင်း
ဆုံးပါပဲ။ လောဘတွေ ကုန်အောင် ကျင့်ပါ။ ဒါန
ပေးလှူမှုနဲ့ လောဘကို လျော့ပါးပါစေ၊ ကုန်ပါစေ၊
ဒေါသတွေ ကုန်အောင် ကျင့်ပါ။ သီလကျင့်ဝတ်
စောင့်ထိန်းမှု ကျင့်ကြံမှုနဲ့ ဒေါသတွေကို လျော့
ပါစေ၊ ကုန်ပါစေ၊ ဘာဝနာအလုပ် အားထုတ်
ရင်းနဲ့ မောဟတွေကို လျော့ပါစေ ကုန်ပါစေ။

ကျင့်ရမည့်တရား အားထုတ်ရမည့် တရား
တွေက ဒါန သီလ ဘာဝနာတရားတွေပါပဲ။
ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ကုသလကမ္မပထ တရား
ဆယ်ပါးအနေနဲ့ ပြောရရင် ဒါနအလှူပေးမှုကို ပြု
နေသလို အမျှဝေတာ ကောင်းချီးသာစု ခေါ်တာ
တွေ ပြုရင်လည်း ဒါနအထဲ ပါဝင်တာပါပဲ။ သီလ
အကျင့်အနေနဲ့လည်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ငန်း ဆောင်
ရွက်တာတွေ၊ ရတနာသုံးပါး မိဘဆရာ အသက်
ဂုဏ်ဝါ ကြီးသူတွေကို ရိုရိုသေသေ ဆက်ဆံ ပြော
ဆိုပြုမူတာတွေလည်း ပါဝင်နေပါတယ်။ ဘာဝနာ
အလုပ် အားထုတ်ပြီး ဆိုတာနဲ့ တရားဟောတာ

ပြောတာ တရားနာတာတွေလည်း ပါဝင်နေပါတယ်။ အယူဖြောင့်မတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေလည်း တိုးပွားနေပါတယ်။ ဒီလို ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း တရား ဆယ်ပါးစလုံးကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေတာဟာ တရားအားထုတ်တာပါပဲ။

ဒါနအလှူအုပ်စုကို ဆောင်ရွက်နေရင် ပေးလှူနေရင် လှူဖွယ်ဝတ္ထု ယူချင်တဲ့ စွဲလမ်းတပ်မက်တတ်တဲ့ လောဘက လျော့လျော့ပြီး လာပါတော့တယ်။ အလောဘဓာတ်နဲ့ လိုချင်ရချင်မှုကင်းတဲ့ သူတော်ကောင်းဓာတ်တွေ ပေါ်လာပါတယ်။

သီလကျင့်ဝတ်တွေကို အားထုတ်နေရင် ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်ကျေပွန်နေရင် ဒေါသက လျော့လျော့ပြီးလာပါတယ်။ အဒေါသဓာတ် အေးချမ်းတဲ့ဓာတ် နူးညံ့သိမ်မွေ့တဲ့ မေတ္တာဓာတ်တွေဟာ ပေါ်လာပါတယ်။ မိမိစိတ်မှာ တိုးပွားလာကြပါတယ်။

ဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်နေပြီဆိုရင် အသိဉာဏ်အားနည်းမှု အဝိဇ္ဇာ မောဟတွေက

လျော့ပါးလာပြီး အမောဟ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်
ပညာ ဝိဇ္ဇာဓာတ်တွေဟာ ပေါ်ပေါက်ပြီး လာ
ပါတယ်။

ဒါတင်မကသေးပါဘူး၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ
တရားတွေကို ဆောင်ရွက်ကြတာဟာ တရားအား
ထုတ်တာပါ။ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ
သူတော်ကောင်းဓာတ်တွေကို အားကိုးအားထားပြု
နေတာ ထုတ်ယူနေတာပါပဲ။ ဒီအကျိုးတွေသာမက
ဇာတိဒုက္ခ ဇရာဒုက္ခ မရဏဒုက္ခတွေလည်း လျော့
ကုန် ကင်းကုန် ချုပ်ဆုံးကုန်ပါတယ်။

ဒါနအလှူပေးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းရင်းကတော့
အလောဘ ပေးလှူမှုဓာတ်ကြောင့်ပါ။ သီလကျင့်
ကြံမှုရဲ့ အကြောင်းရင်းက အဒေါသ မကြမ်းတမ်း
မှုဓာတ်ပါ။ ဘာဝနာအားထုတ်မှုရဲ့ အကြောင်းရင်း
က အမောဟ အသိဉာဏ် သေချာသိမှုဓာတ်ပါ။

ဒီလိုပါပဲ၊ အကြောင်းရင်းတွေအနေနဲ့ အပြန်
ဘက်က ပြောရရင် ဇာတိဒုက္ခဆင်းရဲ ရတာဟာ
လောဘ တဏှာ ချာဝ နီကန္တိကြောင့်ပါ။ ဇရာဒုက္ခ

ဆင်းရဲ ကြုံရတာဟာ ဒေါသ ပဋိပသကြောင့်ပါ။
မရဏဒုက္ခကြုံရ ဆုံရတာကလည်း မောဟ အဝိဇ္ဇာ
ကြောင့်ပါ။

လောဘကြောင့် ဇာတိဖြစ်၊ ဇာတိမကြုံဖို့
လောဘကို ပယ်ရမှာပါ။ အလောဘဖြစ်အောင်
ဒါနအားထုတ်ရမှာပါ။

ဒေါသကြောင့် ဇရာဖြစ်၊ ဇရာမဖြစ်ဖို့ ဒေါသ
ကို ပယ်ရမှာပါ။ အဒေါသဖြစ်အောင် သီလအား
ထုတ်ရမှာပါ။

မောဟကြောင့် မရဏဖြစ်၊ မရဏ မကြုံဖို့
မောဟကို ပယ်ရမှာပါ။ အမောဟဖြစ်အောင်
ဘာဝနာ အားထုတ်ရမှာပါ။

လောဘ ဒေါသ မောဟကို ပယ်တာပဲ ဖြစ်
ဖြစ်၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟတွေကို ဖြစ်
အောင် ကြိုးစားတာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒါဟာ တရား
အားထုတ်တာပါပဲ။

အခုဆိုရင် ယောဂီတို့ တရားစခန်းမှာ တရား
အားထုတ်နေကြတာ ခြောက်ရက် ခုနစ်ရက် ရှိနေ

ကြပါပြီ။ အခုပြောခဲ့တာတွေကို ကိုယ်တွေ့ သဘော ပေါက်နိုင်ကြပါပြီ။ ကိုယ်တွေ့ဆိုလို့ ဟိုအာရုံတွေ ဒီအာရုံတွေကို ကိုယ်တွေ့လို့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လောဘ ဒေါသ မောဟတွေ နည်းနည်းလာလို့ စိတ်ချမ်းသာမှုတွေ ပေါ်လာတာ၊ တစ်ခါဖူးမျှ မဖြစ်ဘူးတဲ့ စိတ်ငြိမ်းအေး ချမ်းသာမှု တွေကို ရရှိလာတာဟာ ကိုယ်တိုင် အသိကြဆုံး ပါပဲ။ အဲဒါကို ကိုယ်တွေ့လို့ ပြောတာပါ။

ပထမ ရောက်ခါစရက်နဲ့ အခုအချိန်အထိ တစ်ရက်ပြီး တစ်ရက် အားထုတ်လာခဲ့ကြတာ အလောဘ အဒေါသ အမောဟဓာတ်တွေ တိုးပွားလာတာလည်း ကိုယ်တိုင်အသိဆုံးပါ။ ‘ဟိုဟာမှ စားချင် ဒီဟာမှ စားချင်၊ ဟိုလိုမှ အိပ်ချင် ဒီလိုမှ အိပ်ချင်။ ဟိုလိုမှ နေချင် ဒီလိုမှ နေချင်’ ဆိုတဲ့ လောဘဓာတ်တွေ လျော့လျော့လာပြီး ဖြစ်သလို စားတတ် နေတတ်လာပါတယ်။

အစားအသောက် အနေအထိုင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လောဘအဖြစ်မခံတော့ပါဘူး။ ခါတိုင်းလို လောဘလည်း ဖြစ်ဖြစ်မလာတော့ပါဘူး။ အဲဒီလိုပဲ

‘ဒါ မစားချင်၊ ဒါ မဝတ်ချင်၊ ဒီလို မနေချင်’ဆိုတဲ့ ဒေါသဓာတ်တွေလည်း အဖြစ်မခံတော့ပါဘူး။ ‘မဖြစ်လို့ စားနေရတာ’ ‘မဖြစ်လို့ ဝတ်နေရတာ’၊ ‘စားသင့်လို့ စားနေရတာ’၊ ‘ဝတ်သင့်လို့ ဝတ်နေရတာ’တွေလည်း နားလည်လာပါပြီ။ သိလည်း သိလာပါပြီ၊ မောဟပိတ်ဖုံးပြီး လူဖျင်း လူအလူနအဖြစ်လည်း မရောက်တော့ပါဘူး။ အဲဒါတွေ ကိုယ့်မှာ ဖြစ်တာကို ကိုယ်တွေ့သိတယ်လို့ ပြောလိုတာပါ။ ဟိုအာရုံ ဒီအာရုံတွေကို မြင်တာမျိုးကိုတော့ မပြောလိုပါဘူး။

‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခတို့၊ အနတ္တတို့’ ‘ဖြစ်ပျက်တို့’ ဆိုတဲ့ အာရုံတွေကိုရော မတွေ့ရ မမြင်ရတော့ဘူးလား။ ဒီအာရုံတွေကို မတွေ့ မမြင်ဘဲနဲ့ရော နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်ပါသလားဆိုရင် ‘မရနိုင်ဘူး’လို့ ဖြေရာမှာပါပဲ။ ‘အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ’ ဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရတွေရဲ့ လက္ခဏာတွေကိုလည်း တွေ့ရ မြင်ရမှာပါ။ ‘ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ပေါ်ပြီးပျောက်၊ ထင်ရှားပြီးချုပ်’ ဆိုတဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာ သဘောတွေကိုလည်း တွေ့ရ မြင်ရမှာပါပဲ။

ဒီအာရုံတွေဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အာရုံ
တွေပါ။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်မှ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်
ဉာဏ်ဖြစ်၊ ဒါမှလည်း နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်
တာပါ။

‘ဒါဖြင့်ရင် အနိစ္စမရှုခိုင်းဘူးလား၊ ဒုက္ခမရှု
ခိုင်းဘူးလား၊ အနတ္တမရှုခိုင်းဘူးလား၊ ဖြစ်ပျက်ကို
မရှုခိုင်းဘူးလား’လို့ မေးစရာ ရှိလာပါတယ်၊ မေး
ပါ။ အဖြေပေးပါမယ်။

အနိစ္စဆိုတာ ဆရာက ရှုခိုင်းတိုင်း ရှုလို့
ရတာမဟုတ်ပါဘူး၊ တွေ့ရ မြင်ရတာ မဟုတ်
ပါဘူး၊ တရားအားထုတ်သူရဲ့ သန္တာန်မှာ စိတ်မှာ
လောဘ ရှိနေသမျှ အနိစ္စကို မမြင်နိုင်ပါဘူး၊
ဒီလောဘက ဆက်ဖြစ်ဆက်ဖြစ် ဆက်မြင်ဆက်
မြင်နေချင်တဲ့ သဘောကြောင့် ဘယ်အာရုံကိုပဲ
ဖြစ်ဖြစ် ကြိုက်နှစ်သက်ပြီး မြဲနေစေချင်ပါတယ်။
မြဲအောင်လည်း ကြိုးစားတတ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေရဲ့ တကယ်
အမှန် မမြဲတဲ့ အနိစ္စသဘောတွေကို မမြဲတာ မြဲ

ချင်နေတဲ့ လောဘအတွက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက မြဲတယ်လို့ အထင်ရောက်စေခဲ့ပါတယ်။ သညာအမှတ်အသား ကလည်း ဝိပလ္လာသအနေနဲ့ မြဲတယ်လို့ မှတ်သား ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ယောဂီတို့ရဲ့ လောဘဖြစ် တဲ့အခါ လောဘစိတ်ဖြစ်တဲ့အခါ ဒီစိတ်မှာပဲ အတူ တွဲပြီးဖြစ်တော့ စိတ်ကလည်း မြဲတယ်လို့ သိ၊ အဲဒီတော့ မြဲချင်၊ မြဲတာကို လိုချင်နေတဲ့ လောဘ ဟာ ဘယ်အာရုံကိုမဆို ကြိုက်နေတော့တာပါ။

လောဘက မြဲတာကို ကြိုက်တယ်၊ အဲဒီလို မြဲတာကိုမျှ ကြိုက်တဲ့လောဘဟာ ဘယ်အာရုံကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် ‘မြဲတယ်၊ မြဲတယ်’ ဆိုပြီး အဝိဇ္ဇာမောဟ ဖုံး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက ညာထားတဲ့ “အမြဲ” အတုကိုပဲ မြင်နေတော့တာပါ။ နိစ္စကိုပဲ မြင်နေတာပါ။ အမှန် ကတော့ “မြဲတဲ့နိစ္စမဟုတ်တဲ့ မမြဲတဲ့အနိစ္စကို မြဲတဲ့နိစ္စလို့ ထင်နေတော့တာပါ”။ အမှန်ကတော့ ဒီရုပ်ဒီနာမ် ဒီခန္ဓာတွေဟာ မမြဲအမှန် အနိစ္စလက္ခ ဏာတွေ ရှိနေကြတာပါပဲ၊ မမြဲတဲ့သဘောကို ပြနေကြတာပါပဲ။ မိမိတို့ကသာ လောဘဖြစ်နေလို့

မြဲတယ်ထင်နေတာပါ။ လောဘမရှိရင် မြဲတယ်
မထင်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပျောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိရောက်လာပြီး
မမြဲတဲ့ အနိစ္စကို အမှန်အတိုင်း မြင်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် လောဘမဖြစ်အောင် နေ၊
လောဘမဖြစ်ရင် လောဘနဲ့တွဲတဲ့ မြဲတယ်ထင်
အောင် လုပ်တဲ့ နိစ္စသာ ပြတတ်တဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမပါ
တော့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ အမှန်အတိုင်းမြင်တဲ့ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိပေါ်လာပါတယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပေါ်လာရင် အမောဟ
ပေါ့၊ အမောဟဖြစ်ရင် အလောဘ အဒေါသ
တွေလည်း ပါဝင်ခွင့်ရကြတာပါပဲ။ အဲဒီတော့မှ
အမှန်အတိုင်း မမြဲတဲ့အနိစ္စကို မမြဲတဲ့အနိစ္စအတိုင်း
မြင်လာပါတယ်။

လောဘဟာ မြဲတာကို ကြိုက်နှစ်သက်
သလို ကောင်းတာကိုလည်း ကြိုက်နှစ်သက်တယ်၊
သုခပေါ့။ ဆင်းရဲတဲ့ဒုက္ခကို ကောင်းတယ် ဆိုပြီး
အထင်နဲ့ သုခပုံဖော်ခဲ့ကြတာတွေကိုလည်း သိ
လောက်ပါပြီ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့လောဘ မရှိလို့ အလောဘ
နဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေရင် အမှန်ရှိ ဒုက္ခဆင်းရဲကို
တွေ့မြင်နိုင်ပြီ။

ဒီလိုပါပဲ၊ လောဘဟာ မြဲတဲ့ နိစ္စ၊ ကောင်း
တဲ့ သုခကို ကြိုက်ရုံသာ မကပါဘူး၊ ကိုယ်ထင်ချင်
သလိုထင်၊ ကိုယ်ကြိုက်ချင်သလို ကြိုက်ခွင့်ရတဲ့
'စိုး ပိုင် နိုင် ဆိုင် ခိုင်တယ်' လို့ ထင်ရတဲ့ အတ္တ
ကိုလည်း ကြိုက်တာပါပဲ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ အဝိဇ္ဇာတို့
ကြောင့် တလွဲထင်ထားတဲ့ အတ္တကို အဟုတ်မှတ်
အဟုတ်ထင် အဟုတ်ကြိုက် နေတော့တာပါပဲ၊
လောဘမရှိရင် အလောဘဖြစ်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဘဲ
သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပြီဆိုရင် 'စိုး ပိုင် နိုင် ဆိုင် ခိုင်တယ်'
ထင်ရတဲ့ အတ္တ ဆိုတာ မရှိတော့ဘဲ 'မစိုး မပိုင်
မနိုင် မဆိုင် မခိုင်' ကိုယ်ထင်သလို မဟုတ်''တဲ့
အနတ္တသဘောလက္ခဏာကို တွေ့မြင်နိုင်ပါပြီ။

လောဘ လျော့ပါးလာရင် ကင်းလာရင် နိစ္စ
သုခ အတ္တအထင်တွေ မရှိ ပျောက်ပြီး အမှန်ရှိ
အဟုတ်ရှိ ပရမတ်သဘောလက္ခဏာ အရှိမှန်တွေ
ဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတွေရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ
အနတ္တတွေကို မြင်တဲ့ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်လာကြ
ပါတယ်။

အဲဒီလိုပါပဲ ဒေါသတွေ မောဟတွေ လျော့
ပါး ကင်းကုန်ရင်လည်း အရှိအမှန်တွေကို မြင်တဲ့
အသိဉာဏ်လည်း ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ အဲဒီ
ဉာဏ်ဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်ပါပဲ။

ထင်ချင်သလို ထင်ထားတဲ့ ထင်ရာ မြင်ရာ
အာရုံတွေကို ထင်ရာ မြင်ရာ ပုထုဇဉ်စိတ်တွေနဲ့
သာ မြင်ရပါတယ်။

အရှိအမှန် လောကီပရမတ် အနိစ္စ ဒုက္ခ
အနတ္တလက္ခဏာတွေကို အမှန်မြင်တတ်တဲ့ လောကီ
ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့သာ မြင်နိုင်ပါတယ်။

အရှိအမှန်လည်းဖြစ်၊ လောကီနဲ့ မသက်
ဆိုင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ငြိမ်းအေးမှုဓာတ်ကိုတော့ အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်
ဉာဏ် အရိယာစိတ်တွေနဲ့သာ မြင်နိုင်တွေ့နိုင်
ပါတယ်။

လောဘကင်းတဲ့ အရိယမြတ်ဟာ လောဘ
ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရပါပြီ။ လောဘအပူမီး
ငြိမ်းအေးနေတဲ့ စိတ်ဟာ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်ကို

ရရှိပြီး လောကဒုက္ခသစ္စာတွေ ချုပ်ငြိမ်းနေတဲ့ အေးငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်နေပါပြီ။

ဒေါသကင်းတဲ့ အရိယာမြတ်ဟာ ဒေါသ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရပါပြီ။ ဒေါသအပူမီး ငြိမ်း အေးနေတဲ့ စိတ်ဟာ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိပြီး လောကဒုက္ခသစ္စာတွေ ချုပ်ငြိမ်းနေတဲ့ အေးငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်နေပါပြီ။

မောဟကင်းတဲ့ အရိယာမြတ်ဟာ မောဟ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရပါပြီ။ မောဟအပူမီး ငြိမ်းအေးနေတဲ့ စိတ်ဟာ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိပြီး လောကဒုက္ခသစ္စာတွေ ချုပ်ငြိမ်းနေတဲ့ အေးငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်နေပါပြီ။

ဒါတင်မကပဲ လောဘကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇာတိ ဒုက္ခ၊ သတ္တဝါတို့ရဲ့ မွေးဆင်းရဲလည်း နောက်ထပ်

မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မရဲ့ ဖြစ်မှုဆင်းရဲလည်း မကြုံရတော့ပါဘူး။

ဒေါသကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇရာဒုက္ခ၊ သတ္တဝါတို့ရဲ့ အိုမင်းရင့်ရော်မှု ဆင်းရဲလည်း နောက်ထပ် မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မရဲ့ ဖြစ်တည်မှု ဆင်းရဲလည်း မကြုံရတော့ပါဘူး။

မောဟကြောင့်ဖြစ်တဲ့ မရဏဒုက္ခ၊ သတ္တဝါတို့ရဲ့ သေမှုဆင်းရဲလည်း နောက်ထပ် မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မရဲ့ ပျက်မှုဆင်းရဲလည်း မကြုံရတော့ပါဘူး။

‘မွေးမှု အိုမှု သေမှု’ ဆိုတဲ့ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံအတွင်း သတ္တဝါတို့ရဲ့ ဒုက္ခမျိုးလည်း ထပ်ပြီး မဖြစ် မကြုံရတော့ပါဘူး၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတွေရဲ့ ‘ဖြစ်မှု၊ တည်မှု ပျက်မှု’ဆိုတဲ့ ပရမတ်လောကီဒုက္ခသစ္စာတွေလည်း ထပ်မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ အကုသိုလ်အကြောင်းရင်း ကိလေသာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ ကိလေသာ သမုဒယသစ္စာ

တရားကို လျော့အောင် ကင်းဒေသင် ကုန်အောင် ကြိုးစားနိုင်လို့လည်း သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ချုပ်သိမ်းတဲ့ အေးငြိမ်းတဲ့ဓာတ် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ရရှိရောက်ရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရဖို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ တရားအားထုတ်ချင်တယ် ဆိုရင် ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့ကို ကြိုးစားကျင့်ကြပါ။ အလောဘ အဒေါသ အမောဟတွေ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ။ လောဘ ဒေါသ မောဟ အကုသိုလ်အကြောင်းရင်းတွေကို အဖြစ်မခံဘဲ လုံးဝပယ်နိုင်ကြပါ။

သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ သမာဓိ ပညာတွေကို တိုးပွားအောင် ကြိုးစားကြပါ။ အဲဒါဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ လိုရင်းအချက်ပြ တရားအားထုတ်နည်းပါပဲ။

အဲဒီအသိ အဲဒီဗဟုသုတဉာဏ်တွေနဲ့ ယှဉ်ပြီး ကျင့်ရမည့် သီလအကျင့် သမာဓိအကျင့် ပညာအကျင့်တွေကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ဖို့ဟာ အရေးကြီး

ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ပြောတော်မူ ဟောတော်မူတဲ့
 အတိုင်း ပရိယတ္တိနည်းမှန်လမ်းမှန်နဲ့ ပဋိပတ္တိတရား
 အားထုတ်နိုင်ကြခဲ့သဖြင့် ပဋိဝေဓ မဂ်ဉာဏ်
 ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင် ရောက်နိုင် မျက်မှောက်
 ပြုနိုင်ကြသည်ကို ဖြစ်ကြပါစေ။

(ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား)

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

သတိလည်းရှိ၊ ဉာဏ်လည်းရှိ၊

အသိပြည့်စုံကြပါစေ။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

၁၀-၁၀-၂၀၀၃

၁၃၆၅-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်၊

သောကြာနေ့။